

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

**Τμήμα Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας, Μουσειολογίας
ΠΜΣ: Διαχείριση και Ανάδειξη Πολιτιστικής Πληροφορίας**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«Το αρχείο της ΕΡΤ, παραδείγματα μελέτης στο αρχείο της ΕΡΤ Κέρκυρας.
Δυνατότητες ανάδειξης και αξιοποίησης»**

Λυκούργος Νεκτάριος Σκιαδόπουλος MABM201801

Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή:

Μανόλης Δρακάκης (επιβλέπων)

Θεόδωρος Παππάς

Δημήτριος Μεταλληνός

Κέρκυρα Ιανουάριος 2020

Ευχαριστίες

Η συγγραφή της παρούσας διπλωματικής εργασίας αποτελεί την ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών μου στο πρόγραμμα «Διαχείριση και ανάδειξη πολιτιστικής πληροφορίας» του Τμήματος Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας του Ιονίου Πανεπιστημίου. Έναν ατραπό γνώσης και εμπειριών που δεν θα είχα την ευκαιρία να ακολουθήσω χωρίς να «δανειστώ» τον πολύτιμο χρόνο της συζύγου μου Δήμητρας και των παιδιών μου Σπύρου και Ζωής, τους οποίους ευχαριστώ από καρδιάς.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλω στον επιβλέποντα επίκουρο καθηγητή Μανόλη Δρακάκη και τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής καθηγητή Θεόδωρο Παππά, Αντιπρύτανη του Ιονίου Πανεπιστημίου και Δημήτρη Μεταλληνό, διδάσκοντα (ΕΔΙΠ) για το χρόνο και την καθοδήγηση που μου προσέφεραν.

Ξεχωριστές ευχαριστίες οφείλω επίσης στον Διευθυντή του Αρχείου – Μουσείου της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. κ. Βασίλη Αλεξόπουλο, την συνάδελφο προϊσταμένη της ΕΡΤ Κέρκυρας κα Έλσα Δολιανίτη, τον τεχνικό προϊστάμενο του σταθμού κ. Αλέκο Αγάθο, την οικογένεια του αείμνηστου Φάνη Χατζάβαλου και τον κ. Νίκο Γρηγορόπουλο για την υποστήριξή τους και την πρόσβαση στο απαραίτητο αρχειακό υλικό.

Περίληψη

Η διαμόρφωση της πολιτιστικής πληροφορίας κατά την πάροδο του χρόνου, εξελίσσει ποικιλότροπα και το αποτύπωμά της ως αρχειακό υλικό. Οι οργανισμοί διαχείρισης οπτικοακουστικών μέσων και κυρίως τα δημόσια ραδιοτηλεοπτικά δίκτυα διαθέτουν αρχειακό υλικό κατά κύριο λόγο σε τεκμήρια ήχου και εικόνας που μπορούν να «ζωντανέψουν» με εκπληκτικό τρόπο την ανθρώπινη ιστορία των δύο τελευταίων αιώνων. Τα αρχεία τους συμπληρώνονται αδιάκοπα με νέο υλικό ενώ την ίδια στιγμή το υλικό αυτό ανατροφοδοτεί τη λειτουργία των συγκεκριμένων οργανισμών.

Στην παρούσα εργασία, προσπαθούμε να αποτυπώσουμε τη διαχείριση της αρχειακής πληροφορίας μέσω των υπηρεσιών του ελληνικού ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού, της E.P.T. A.E. Επιπλέον, αναφερόμαστε στο αρχείο του δημόσιου ραδιοφωνικού σταθμού της Κέρκυρας, έτσι όπως εξελίσσεται από το 1957 έως σήμερα, αποτελώντας μια μοναδική πολιτιστική και κοινωνική παρακαταθήκη. Επίσης εξετάζουμε τη δυνατότητα αξιοποίησης αυτού του αρχείου αλλά και των μηχανημάτων του παλαιού και νέου πομπού μεσαίων κυμάτων που διαθέτει ο σταθμός, στο πλαίσιο ανάδειξης της ζώσας ραδιοφωνικής κληρονομιάς της χώρας μας.

Στην εισαγωγή καταγράφουμε στους ορισμούς του πολιτισμού, της πολιτιστικής πληροφορίας, του πολιτιστικού αγαθού και του αρχείου. Περιγράφουμε τη διασύνδεσης της πολιτιστικής πληροφορίας με τα MME στην πρώτη και τη σύγχρονη μορφή τους.

Στο πρώτο μέρος αναφερόμαστε στα αρχικά βήματα και την εξέλιξη της ραδιοφωνίας - τηλεόρασης στην Ελλάδα παραθέτοντας λεπτομέρειες της διοικητικής διάρθρωσης των δημόσιων οργανισμών ραδιοφωνίας και τηλεόρασης.

Στο δεύτερο μέρος ασχολούμαστε με τα αρχεία των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών. Χρησιμοποιούμε ως παραδείγματα τη λειτουργία των αρχείων δύο εκ των σημαντικότερων ευρωπαϊκών δικτύων, του βρετανικού BBC και της ιταλικής RAI. Ακολουθεί η διάρθρωση του αρχείου της E.P.T. και η αναλυτικότερη καταγραφή του μορφότυπου αρχειοθέτησης των τεκμηρίων της.

Το τρίτο μέρος είναι αφιερωμένο στον δημόσιο ραδιοφωνικό σταθμό της Κέρκυρας (σήμερα EPT Κέρκυρας). Περιγράφουμε τη δημιουργία του, το ιστορικό πλαίσιο που

επέβαλε τη λειτουργία του και την πορεία του στο χρόνο. Επικεντρώνουμε στο αρχείο του, χρησιμοποιώντας παραδείγματα μελέτης, τεκμήρια από τις μαγνητοταινίες εγγραφής (πομπίνες) που διαθέτει, το αρχείο φωτογραφιών και εγγράφων από το οποίο μπορούν να εξαχθούν ενδιαφέροντα ερεθίσματα μελέτης ενώ καταγράφουμε και το μεγαλύτερο τμήμα του μηχανολογικού εξοπλισμού που σώζεται και το οποίο μπορεί να αναδεχθεί στο πλαίσιο μουσειολογικής έκθεσης.

Καταλήγουμε με συμπεράσματα και προτάσεις για τη διασύνδεση των αρχείων της ΕΡΤ και της ΕΡΤ Κέρκυρας με την τοπική κοινωνία, αξιοποιώντας εργαλειακά τον πλούτο τους, ως τεκμήριο της ζώσας ραδιοφωνικής μας κληρονομιάς.

Λέξεις κλειδιά: Αρχείο, ΕΡΤ, ΕΡΤ Κέρκυρας, Ραδιόφωνο, Ραδιοφωνία, ραδιοφωνική κληρονομιά, τηλεόραση, νέα Μέσα, πολιτιστική πληροφορία, ΜΜΕ.

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες	2
Περίληψη	3
Περιεχόμενα.....	5
Εισαγωγή	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι.....	10
1. Δημόσια ραδιοφωνία και τηλεόραση στην Ελλάδα	10
1.1 Ιστορία Ραδιοφώνου	10
1.1.1. Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας (Ε.Ι.Ρ.)	11
1.1.2 Ραδιοθάλαμος Ζαπτείου	13
1.1.3 Περιφερειακοί ραδιοφωνικοί σταθμοί.....	14
1.2 Η τηλεόραση στην Ελλάδα	14
1.2.1 Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση (Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.)	15
1.2.2 Ραδιοτηλεοπτική φιλελευθεροποίηση	16
1.2.4 ΕΡΤ και νέα Μέσα	19
1.3 Το ραδιόφωνο στην Ε.Ρ.Τ.	20
1.3.1 Ραδιοφωνικοί Σταθμοί Πανελλαδικής εμβέλειας	20
1.3.2 Ραδιοφωνικοί Σταθμοί Θεσσαλονίκης.....	21
1.3.3 Οι 19 Περιφερειακοί Σταθμοί.....	21
1.3.4 Διεθνή κανάλια – Βραχέα	22
1.3.5 Δορυφορικά ραδιοφωνικά κανάλια	23
1.4 Διαδικτυακές υπηρεσίες.....	23
1.5 Περιοδικό «Ραδιοτηλεόραση»	24
1.6 Παράλληλες υπηρεσίες	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ. Ραδιοτηλεοπτικά αρχεία.....	26
2.1 Αρχεία ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών στο διεθνές περιβάλλον	26
2.1.1 Β.Β.С.....	26
2.1.2 Ελληνική Υπηρεσία του BBC.....	27
2.1.3 R.A.I.....	27
2.2 Οργάνωση και λειτουργία του αρχείου της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.	28
2.2.1 Τμήμα Αποκατάστασης, Ψηφιοποίησης και Τεκμηρίωσης.....	29
2.2.2 Τμήμα Διαχείρισης Αρχείων-Μουσείου.....	29
2.2.3 Ψηφιακές Συλλογές	30
2.3 Τεκμηρίωση – μεταδεδομένα	30
2.3.1 Καταγραφή μεταδεδομένων.....	31
2.3.2 Συμπλήρωση πεδίων	31
2.3.3 Καταγραφή των μεταδεδομένων των τεκμηρίων του Αρχείου Ειδήσεων..	39
2.3.4 Καταγραφή μεταδεδομένων των τεκμηρίων του Φωτογραφικού Αρχείου..	42
2.3.5 Καταγραφή των μεταδεδομένων των τεκμηρίων των Δελτίων Ειδήσεων ..	44
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: Ραδιοφωνικός Σταθμός Κέρκυρας (Ε.Ρ.Τ. Κέρκυρας).....	46
3. Αρχείο Ρ/Σ Κέρκυρας: Μελέτη περίπτωσης.....	47
3.1 Έγγραφα.....	47
3.1.1 Πρωτόκολλο παραλαβής του πομπού	48
3.1.2 Ραδιοπρόγραμμα	51
3.1.3 Δελτίο ειδήσεων 1968.....	54
3.1.4 Δώρο Χριστουγέννων 1957	56
3.2 Μαγνητοταινίες εγγραφής (πομπίνες)	60
3.2.1. Πομπίνα ΚΕ 473	60

3.2.2 Πομπίνα ΚΕ 799	60
3.2.3 Πομπίνα ΚΕ 1093	61
3.2.4 Πομπίνα ΚΕ 804	62
3.2.5 Πομπίνα ΚΕ 804	62
3.2.6 Πομπίνα ΚΕ 325	64
3.3. Μηχανήματα – μουσειακά τεκμήρια	69
4. Προτάσεις	83
4.1 Προϋποθέσεις.....	86
5. Συμπεράσματα	87
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	89

Εισαγωγή

Η μετάδοση της πολιτιστικής πληροφορίας έχει κάνει άλματα κατά τους τελευταίους αιώνες και από την προφορική παράδοση έχει περάσει στην πέτρα, το ξύλο, τον πάπυρο, το χαρτί και σήμερα αποτυπώνεται και επεξεργάζεται με σύγχρονα μέσα.

Ο κινηματογράφος, το ραδιόφωνο, η τηλεόραση, το διαδίκτυο, έχουν αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο μεταδίδεται η πληροφορία και που στη συνέχεια αποτυπώνεται σε αρχειακή μορφή.

Ο πολιτισμός ως έννοια έχει αρκετά ελαστική οριοθέτηση ως προς την ερμηνεία του με σημασίες που αντανakλούν την ποικιλομορφία της εξέλιξής του. Στην παγκόσμια συνδιάσκεψη πολιτισμικής πολιτικής το 1982, ορίστηκε ότι ο *πολιτισμός* αποτελείται από ένα σύμπλεγμα πνευματικών, υλικών, διανοητικών και συναισθηματικών στοιχείων που χαρακτηρίζουν μια κοινωνία ή μια κοινωνική ομάδα και περιλαμβάνει τις τέχνες, τα γράμματα, τους τρόπους ζωής, τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου, τα συστήματα αξιών, τις παραδόσεις και τις πεποιθήσεις (UNESCO, 1994: 6).

Η αποτύπωση της πολιτιστικής μνήμης γίνεται μέσω των αρχείων. Σύμφωνα με την ελληνική πολιτεία, το αρχείο οριοθετείται ως «το σύνολο των μαρτυριών και των εγγράφων, αδιακρίτως χρονολογίας, σχήματος και ύλης, που σχετίζονται με τη δραστηριότητα του κράτους, δημοσίων ή ιδιωτικών οργανισμών ή νομικών ή φυσικών προσώπων ή ομάδων φυσικών προσώπων (ν. 1946/1991).

Η πολιτιστική πληροφορία μπορεί να λάβει τον χαρακτήρα πολιτιστικού αγαθού ή πολιτιστικής υπηρεσίας. *Πολιτιστικό αγαθό*, είναι «η πνευματική και καλλιτεχνική δημιουργία, η οποία αναδύεται από μια συγκεκριμένη πολιτισμική διεργασία διαμόρφωσης και μια συγκεκριμένη πολιτισμική διαδικασία παραγωγής, που έχει ως αποτέλεσμα την παραγωγή συγκεκριμένων υλικών και άυλων πολιτιστικών προϊόντων ή πολιτιστικών υπηρεσιών» (Γκαντζιάς, 2010:34). Αντίστοιχα, *πολιτιστική υπηρεσία*, είναι το πλαίσιο για τη προώθηση μιας πολιτιστικής εκδήλωσης και διασφαλίζεται με τη διαδικασία κατοχύρωσης πνευματικών δικαιωμάτων (Μπιτσάνη, 2008:3.3).

Η ανάπτυξη του διαδικτύου και η συνεχής διείσδυση νέων τεχνολογιών, αφενός μεν επηρεάζουν την ανάπτυξη και διαχείριση των πολιτιστικών δραστηριοτήτων, αφετέρου δε, εισάγουν νέες πολιτισμικές συνιστώσες και τεχνολογικές προδιαγραφές

στη μετάδοση του πολιτισμού και της γνώσης (Γκαντζιάς,2007:1). Η κυριαρχία της ψηφιακής τεχνολογίας δημιουργεί νέα δεδομένα και ευκαιρίες και συμβάλλει ενεργά στη διάδοση των πολιτιστικών δεδομένων στο διαδίκτυο, στη διάσωση του πολιτιστικού αποθέματος, στη συγκέντρωση, ποσοτικοποίηση και αξιολόγηση των πολύπλοκων δεδομένων που συμβάλλουν στη βελτίωση των πολιτιστικών υπηρεσιών και στον εκδημοκρατισμό της πολιτιστικής δημιουργίας. Οι νέες μορφές ψηφιοποίησης (digitization), διασκευής (remix), ανάμειξης (mashing) και χρήσης (sampling) διαφορετικών έργων, ενισχύουν τη ζήτηση για πολιτιστικά αγαθά. Έτσι, δίνεται η δυνατότητα ευκολότερης πρόσβασης στην πολιτιστική πληροφορία τόσο στις παραδοσιακές εκφράσεις της, όσο και στις πιο σύγχρονες μορφές της.

Εξετάζοντας τα ηλεκτρονικά Μ.Μ.Ε. ως κύριο εργαλείο πολιτιστικής πληροφορίας, διαπιστώνουμε ότι από τα μέσα του δέκατου ένατου αιώνα, άρχισαν να διαφαίνονται οι πρώτες ενδείξεις μιας μεγάλης ανακάλυψης: μηχανικοί που πειραματίζονταν με διαφόρων ειδών ηλεκτρικές, οπτικές και μηχανικές τεχνολογίες επιχειρούσαν να μεταδώσουν εικόνες. Χρειάστηκε μισός αιώνας επιστημονικών θεωριών και ανακαλύψεων, τεχνολογικών επινοήσεων και δοκιμών από επιστήμονες και εφευρέτες σε διάφορες χώρες, για τη σύλληψη, υλοποίηση και τελειοποίηση αυτού που αρχικά ονομάστηκε «οπτική ραδιοφωνία». Αποτέλεσμα ήταν, στα τέλη του αιώνα και λίγο μετά την ανακάλυψη του τηλεφώνου, η έναρξη ηλεκτρονικής αναμετάδοσης κινούμενων τηλεοπτικών εικόνων, γνωστή ως «τηλεφωνοσκόπιο». Λίγο αργότερα, στις 25 Αυγούστου του 1900, ο Ρώσος καθηγητής Constantin Perskyi, αναφερόμενος στα έργα άλλων επιστημόνων, χρησιμοποίησε στο πρώτο Διεθνές Συνέδριο Ηλεκτρισμού στο Παρίσι, για πρώτη φορά δημόσια τη λέξη *Television*. Έπειτα από 26 χρόνια, ο Σκωτσέζος μηχανικός και εφευρέτης John Logie Baird, προέβη στην πρώτη δημόσια παρουσίαση μιας μηχανικής τηλεοπτικής συσκευής, όπου εμφάνισε αληθινά πρόσωπα με ολοκληρωμένες διαβαθμίσεις φωτός και σκίασης και όχι απλά περιγράμματα ή φιγούρες. Η πρώτη μετάδοση εικόνας πραγματοποιήθηκε το 1929 στην Αγγλία, ενώ οι πρώτες μεταδόσεις προγραμμάτων τηλεόρασης έγιναν στις 30 Νοεμβρίου 1936 από το στούντιο Κρύσταλ Πάλλας του Β.Β.С. (Αθανασόπουλος, 1991:100).

Στην ουσία, η τηλεόραση είναι αποτέλεσμα μιας σειράς θεωριών και ανακαλύψεων, όπως αυτών του ηλεκτρισμού, του φωτός, της λάμπας, της προβολής εικόνων, της κίνησης των εικόνων και πολλών άλλων. Με το πέρασμα του χρόνου εξελίχθηκε,

μπήκε για τα καλά στη ζωή μας και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητάς μας. Σήμερα, αποτελεί «ζωντανή» και δυναμική πραγματικότητα. Κατέχει κυρίαρχη θέση στο φάσμα των σύγχρονων πολιτιστικών βιομηχανιών, αποτελώντας το βασικότερο όργανο πληροφόρησης, δημοσιότητας, προβολής και ψυχαγωγίας. Η ποιότητά της, αντανακλά την ποιότητα της κοινωνίας στην οποία λειτουργεί (Καστόρας, 2002:67).

Η τηλεόραση δε παύει να αποτελεί ζωντανή και δυναμική πραγματικότητα που μεταδίδει πολιτιστικά και άλλα μηνύματα σε μεγάλες ομάδες ατόμων, μερικές εκ των οποίων και λόγω υποκειμενικής αδυναμίας, ποτέ δε θα μπορούσαν να λάβουν. Συμβάλλει, στη πρωτοφανή συμμετοχή ευρέων αστικών και λαϊκών στρωμάτων στην πολιτισμική ζωή, το δικαίωμα στον ελεύθερο χρόνο, την προσωπική ανάπτυξη και τις επιλογές, γεγονός που ανέδειξαν οι εκπρόσωποι των πλουραλιστικών θεωριών (Αθανασόπουλος, 1991:103).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

1. Δημόσια ραδιοφωνία και τηλεόραση στην Ελλάδα

1.1 Ιστορία Ραδιοφώνου

Η πρώτη εκπομπή ραδιοφώνου στον κόσμο επιτεύχθηκε στις 2 Νοεμβρίου 1920 στο Pittsburgh των ΗΠΑ με τη λειτουργία του σταθμού KTKA ο οποίος σήμερα έχει ενσωματωθεί στο ABC. Οι πρώτες προσπάθειες ανάπτυξης ραδιοφωνικού σταθμού στην Ελλάδα ξεκίνησαν την ίδια περίπου περίοδο το 1923 - κυρίως από μηχανικούς του πολεμικού ναυτικού - χωρίς να υπάρξει από αποτέλεσμα. Πρωτοπόρος στο εγχείρημα υπήρξε ο Χρίστος Τσιγγιρίδης, ηλεκτρολόγος – μηχανολόγος και πωλητής ραδιοφώνων στη Θεσσαλονίκη ο οποίος αφού από το 1925 εξέπεμπε ραδιοφωνικό πρόγραμμα κατά τις ημέρες λειτουργίας της ΔΕΘ, το φθινόπωρο του 1928 δημιούργησε τον πρώτο ραδιοφωνικό σταθμό συνεχούς προγράμματος στα Βαλκάνια, με έδρα την Θεσσαλονίκη και πεδίο εκπομπής στη Βόρεια Ελλάδα. (Μπαρμπούτης, 2001: 60).

Από το 1936 εντείνονται οι προσπάθειες δημιουργίας ραδιοφωνικού σταθμού στην πρωτεύουσα. Την ίδια χρονιά, ιδρύθηκε η Υπηρεσία Ραδιοφωνικών Εκπομπών (ΥΡΕ). Η δικτατορία του Μεταξά είχε ως πρότυπο την Ναζιστική Γερμανία, η οποία είχε επενδύσει στο ραδιόφωνο ως μέσο προπαγάνδας (Χαιρετάκης, 2015: 118-119) αλλά και την Φασιστική Ιταλία, η οποία είχε ιδρύσει το 1924 την Ιταλική Ραδιοφωνία (σημερινή RAI). Μάλιστα από το Μπάρι της Ιταλίας εκπέμπονταν ημίωρο ελληνικό πρόγραμμα σε μισθωμένο χρόνο από την ελληνική κυβέρνηση. Η συνεργασία αυτή έληξε πριν τον Β' ΠΠ και δεν είχε ουσιαστικό αποτέλεσμα αφού ο πομπός από το Μπάρι δεν κάλυπτε παρά τα δυτικά παράλια της χώρας (Ιστορίες Ραδιοφώνου, 1995 EPTWEBTV).

Ο Ραδιοφωνικός Σταθμός Αθηνών ως πρώτος δημόσιος ραδιοφωνικός σταθμός στην Ελλάδα και ιδρύθηκε το 1938. Ουσιαστικά ήταν ο προπομπός του ΕΙΡ ενώ το 1952 μετεξελίχθηκε στο Πρώτο Πρόγραμμα.

Ο πομπός του, μάρκας Telefunken ισχύος 14KW τοποθετείται στα Νέα Λιόσια ενώ ως ραδιοθάλαμος χρησιμοποιείται κτήριο του Ζαπείου. Στις 25 Μαρτίου του 1938 οι πρώτοι τεχνικοί του ραδιοφώνου συνδέουν με καλώδιο το Ζάππειο με τα βασιλικά ανάκτορα – σημερινό Προεδρικό Μέγαρο – από το οποίο ο πολιτειακός άρχοντας της

χώρας Βασιλιάς Γεώργιος Β' διαβάζει το πανηγυρικό μήνυμα της ημέρας, εγκαινιάζοντας έτσι και την πρώτη μετάδοση του σταθμού (ο.π.). Παράλληλα ξεκινούν οι πρώτες δοκιμαστικές εκπομπές. Ιδρυτική του ημέρα θεωρείται η 21η Μαΐου 1938 που ξεκινά εκπομπή με πλήρες πρόγραμμα (Μπαρμπούτης, 2001: 64). Πρώτη εκφωνήτρια ήταν η Αφροδίτη Λαουτάρη ενώ μετά από διαγωνισμό ως ηχητικό «λογότυπο» θεσμοθετείται ο θρυλικός «Τσοπανάκος», η βουκολική μελωδία που αποτέλεσε «σφραγίδα» της ελληνικής ραδιοφωνίας ως τις ημέρες μας (Μπαρμπούτης 2001: 63-64 και Κάρτερ 2004: 98-9).

Κατά τη διάρκεια του ελληνοϊταλικού πόλεμου το ραδιόφωνο μετέδιδε πληροφορίες για την εξέλιξη των συγκρούσεων και φυσικά αποτέλεσε εργαλείο ανύψωσης του ηθικού. Κατά την κατάληψη της Αθήνας από τα γερμανικά στρατεύματα, ο εκφωνητής Κώστα Σταυρόπουλος σε μια δραματική έκκληση δίνει το τελευταίο μήνα προς την ελεύθερη Ελλάδα, ειδοποιώντας ότι μετά από λίγο ο σταθμός θα βρίσκεται στα χέρια των κατακτητών και θα μεταδίδει ψευδείς πληροφορίες και τη γερμανική προπαγάνδα (Κάρτερ 2004: 99-100). Το προσωπικό του σταθμού, σε πολλές περιπτώσεις προσπάθησε να θέσει προσχώματα στην κατοχική λειτουργία του, προφασιζόμενο τεχνικές δυσκολίες. Οι Γερμανοί, λίγο πριν αποχωρήσουν από την Αθήνα τον Οκτώβριο του 1944, προσπάθησαν να ανατινάξουν τους πομπούς του σταθμού στα Νέα Λιόσια, ωστόσο κατέστρεψαν μόνο έναν στους τρεις εξαιτίας της παρέμβασης τεχνικών του σταθμού την τελευταία στιγμή. Αντίστοιχα λυτρωτική υπήρξε η παρέμβαση των τεχνικών και στο ραδιοθάλαμο του Ζαπείου όταν ειδοποίησαν τη χωροφυλακή να ρίξει πυρά πάνω από το χώρο, τρέποντας σε φυγή τους γερμανούς που είχαν ως αποστολή την ανατίναξή του (Μπαρμπούτης 2001: 66 και Ιστορίες Ραδιοφώνου, 1995).

1.1.1. Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας (Ε.Ι.Ρ.)

Το Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας (ΕΙΡ) ιδρύεται στις 16 Ιουλίου 1945 και αντικαθιστά την κατοχική ΑΕΡΕ (Ανώνυμη Εταιρεία Ραδιοφωνικών Εκπομπών), λειτουργώντας πλέον τον σταθμό των Αθηνών. Το 1952, στο πλαίσιο αναδιοργάνωσης του ραδιοφώνου, ο ΡΣΑ μετονομάζεται σε Πρώτο Πρόγραμμα. Το Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας θα διατηρηθεί έως το 1970 και θα αποτελεί τον διαχειριστή της κρατικής ραδιοφωνίας και στη συνέχεια της πρώιμης κρατικής τηλεόρασης.

Το Εθνικόν Ίδρυμα Ραδιοφωνίας ιδρύθηκε με την Συντακτική Πράξη 54/1945 «περί ιδρύσεως του Εθνικού Ιδρύματος Ραδιοφωνίας» δια της οποίας και περιήλθε στη κυριότητά του όλη η περιουσία της τότε ΑΕΡΕ. Με την ίδια συντακτική πράξη το ΕΙΡ αποτέλεσε Οργανισμό Δημοσίου Δικαίου που υπάχθηκε υπό τον έλεγχο του πρώην Υπουργείου Τύπου, ενώ το τεχνικό τμήμα στο τότε Υπουργείο Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων (Διεύθυνση Τηλεπικοινωνιών).

Η Διοίκηση του ΕΙΡ ασκούταν από το Διοικητικό Συμβούλιο, κύριο εκτελεστικό όργανο του οποίου ήταν ο Γενικός Διευθυντής που προΐσταται όλων των διευθύνσεων και υπηρεσιών. Οργανωτικά συγκροτούνταν από την Κεντρική Υπηρεσία, τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Αθηνών και τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Επαρχιών.

Η Κεντρική Υπηρεσία απαρτιζόταν από τις ακόλουθες 4 διευθύνσεις:

Διεύθυνση εκπομπών και προγράμματος.

Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών.

Διεύθυνση Διοικητικού.

Υπηρεσία Γενικής Γραμματείας (που υπάγονταν απευθείας στον Γενικό Διευθυντή).

Τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Αθηνών συγκροτούσαν τα ακόλουθα συγκροτήματα και συνεργεία:

Το Συγκρότημα Ραδιοφωνικών Θαλάμων Αθηνών (Ραδιοθάλαμοι Ζαπείου).

Το Συγκρότημα Πομπών (Μπογιατίου και Λιοσίων).

Το Κέντρο Λήψεως (για αναμετάδοση προγραμμάτων).

Το Κέντρο Εκπαίδευσης τεχνικών, που αφορούσε ειδική σχολή εκπαίδευσης.

Τα Εργαστήρια Μετρήσεων – Διακριβώσεων και Εφαρμογών, σκοπός των οποίων ήταν ο έλεγχος της σταθερότητας της συχνότητας των πομπών, οι έλεγχοι των μηχανημάτων των εγκαταστάσεων, μετρήσεις αγωγιμότητας εδάφους, και άλλες συναφείς μετρήσεις καθώς και συναρμολογήσεις και εγκαταστάσεις νέου εξοπλισμού.

Τα Συνεργεία Βιομηχανικών Παρασίτων (Αθηνών και Πειραιώς) σκοπός των οποίων ήταν η ανίχνευση πηγών ραδιοφωνικών παρασίτων που προέρχονταν κυρίως από βιομηχανικές μονάδες και η μέτρηση της στάθμης αυτών.

Τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Επαρχιών συγκροτούσαν (1965) οι:

Σταθμοί Α' τάξεως: Ραδιοφωνικός Σταθμός Θεσσαλονίκης.

Σταθμοί Β' τάξεως: Ραδιοφωνικός Σταθμός Κέρκυρας.

Σταθμοί Γ' τάξεως: Ραδιοφωνικοί Σταθμοί Καβάλας, Κομοτηνής, Ρόδου και Χανίων.

Σταθμοί Δ' τάξεως: στην κατηγορία αυτή υπάγονταν αυτόματοι σταθμοί αναμεταδόσεων, που διατηρούσαν μόνο φυλάκια, και τα Συνεργεία Βιομηχανικών Παρασίτων Επαρχιών, (αντίστοιχα των Αθηνών).

Το Προσωπικό του Ιδρύματος αποτελούσαν οι υπάλληλοι και οι συνεργάτες εκπομπών και προγράμματος. Οι υπάλληλοι διακρίνονταν σε μονίμους και σε συμβασιούχους. Οι συνεργάτες εκπομπών και προγράμματος διακρίνονταν σε τακτικούς και έκτακτους. Οι τακτικοί δεν μπορούσαν να υπερβούν σε αριθμό τους 180, εκτός αν αυξάνονταν οι ώρες προγραμμάτων όπου δικαιολογούσε μέχρι 7 επιπλέον ανά πρόσθετη ώρα προγράμματος, καλούμενοι έκτακτοι. Στους συνεργάτες εκπομπών και προγράμματος περιλαμβάνονταν δημοσιογράφοι, λογοτέχνες, καλλιτέχνες, επιστήμονες, μεταφραστές κ.λπ. οι οποίοι αμείβονταν μηνιαία, ή ημερήσια ή κατ' αποκοπή.

1.1.2 Ραδιοθάλαμος Ζαπείου

Ο ραδιοθάλαμος του Ζαπείου, απ' όπου έγιναν οι πρώτες εκπομπές, επισήμως εγκαινιάστηκε στις 16 Ιουλίου του 1945 και λειτούργησε στις εγκαταστάσεις και από τις οποίες εξέπεμπε από το 1938 ο κρατικός Ραδιοφωνικός Σταθμός Αθηνών της ΥΡΕ και μετέπειτα της ΑΕΡΕ. Οι εκπομπές του σταθμού παράγονταν στους ραδιοθαλάμους του Ζαπείου ενώ χρησιμοποιήθηκε η κεραία μεσαίων των Λιοσίων. Σημαντικό ποσοστό του υλικοτεχνικού εξοπλισμού προέρχονταν από τις πολεμικές επανορθώσεις. Κατά την πρώτη περίοδο μετά την ίδρυση του ραδιοσταθμού βασικός διοργανωτής του ΕΙΡ ήταν ο στρατηγός Χριστόδουλος Τσιγάντες και σημαντικοί διευθυντές οι λογοτέχνες Στράτης Μυριβήλης και Οδυσσέας Ελύτης.

Το 1952, με τον εκσυγχρονισμό της ραδιοφωνίας, ο ραδιοφωνικός σταθμός του Ε.Ι.Ρ. διατηρώντας τον αμιγώς ενημερωτικό του προσανατολισμό μετεξελίχθηκε σε Πρώτο Πρόγραμμα, στη συνέχεια το 1987 λόγω της αναδιάρθρωσης των προγραμμάτων της ΕΡΤ σε ΕΡΑ1 και το 1997 σε μια κίνηση περαιτέρω αξιοποίησής του, και ενοποίησής του με την τηλεοπτική ΝΕΤ (πρώην ΕΤ2) σε ΝΕΤ 105.8. Τον Δεκέμβριο του 2012 μετεξελίχθηκε ξανά σε Πρώτο Πρόγραμμα. Εξακολουθεί να εκπέμπει με εξαιρετικά ισχυρό σήμα στη συχνότητα των 729 kHz (ΑΜ), ενώ αναμεταδίδεται στους 105.8 και 91.6 μεγακύκλους (ΜΗz των FM) για την Αττική και σε διάφορες συχνότητες ανά την Ελλάδα.

1.1.3 Περιφερειακοί ραδιοφωνικοί σταθμοί

Μετά την ομαλοποίηση της λειτουργίας του ραδιοσταθμού του ΕΙΡ στην Αθήνα, άρχισε η ίδρυση ραδιοφωνικών σταθμών και στην επαρχία. Το 1947 το ΕΙΡ αγοράζει τον εξοπλισμό ραδιοσταθμού Θεσσαλονίκης του Χρίστου Τσιγγιρίδη που είχε ξεκινήσει τις εκπομπές στην πόλη 20 χρόνια νωρίτερα. Το ΕΙΡ εγκαθιστά νέο ισχυρότερο πομπό, ενώ οι ραδιοθάλαμοι φιλοξενούνται δίπλα στο στρατιωτικό θέατρο. Αρκετά χρόνια αργότερα οι πομποί μεσαίων του ΕΙΡ μεταφέρονται στην Περαιά, όπου και παραμένουν μέχρι σήμερα.

Μια σειρά περιφερειακών ραδιοφωνικών σταθμών άρχισε να ιδρύεται στις πόλεις της επαρχίας, που μαζί με τους τοπικούς σταθμούς της ΥΕΝΕΔ αποτέλεσαν το μετέπειτα δίκτυο της Ελληνικής Ραδιοφωνίας στην επαρχία. Ραδιοφωνικός σταθμός υφίσταται μετεμφυλιακά και στην Μακρόνησο, λόγω του γεγονότος ότι η Μακρόνησος ήταν στρατόπεδο πολιτικών εξορίστων (Ραδιοπρόγραμμα, 22 Ιανουαρίου 1951: 2).

Στις 11 Μαΐου 1952 ξεκίνησε τη λειτουργία του το Δεύτερο Πρόγραμμα. Αποτέλεσε μια προσπάθεια εναλλακτικού ψυχαγωγικού προγράμματος, συμπληρωματικού ως προς το πρώτο πρόγραμμα. Αρχικά εξέπεμψε στους 666 χιλιοκύκλους ή 451 μέτρα, ενώ με το πέρασμα του χρόνου η συχνότητα άλλαξε στους 1386 στα μεσαία και στους 93.6 MHz στα FM. Το 1987 μετονομάζεται σε ΕΡΑ 2 για να επαναφερθεί δέκα χρόνια αργότερα (το 1997) το παλιό του όνομα. Σήμερα εκπέμπει στους 103.7 και 102.9 μεγακύκλους στα FM (Κάρτερ, 2004: 26)

Το Τρίτο Πρόγραμμα βγήκε στον αέρα στις 19 Σεπτεμβρίου του 1954, με πρωτοβουλία του Διονυσίου Ρώμα. Ο σταθμός είχε ως κύριο πρόγραμμα εκπομπές με κλασική μουσική, ενώ γνώρισε σημαντική άνθηση την περίοδο που επικεφαλής βρίσκονταν ο Μάνος Χατζιδάκις.

1.2 Η τηλεόραση στην Ελλάδα

Στις 23 Φεβρουαρίου 1966 πραγματοποιήθηκε η πρώτη, δίωρη, δοκιμαστική εκπομπή του πειραματικού σταθμού τηλεόρασεως (*Έρχεται η τηλεόραση!*, 1997: 175). Πρώτος

διευθυντής του τηλεοπτικού σταθμού ήταν ο Μιχάλης Γιαννακάκος. Άλλα πρόσωπα που συνεργάστηκαν ήταν οι Βασίλης Ασλανίδης, Μιχάλης Ψαλλίδας, Θαλής Καρατζάς, Άρης Στασινόπουλος, Τάκης Τσίρος, Γιώργος Δάμπασης, Έλλη Σολομωνίδου, Αντώνης Κ. Λάβδας, Γιώργος Κάρτερ και Γιώργος Ανεστόπουλος. Η τηλεόραση εντάχθηκε στο ΕΙΡ το οποίο μετονομάστηκε σε ΕΙΡΤ – Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας Τηλεόρασης (Γκρίτση, 1996: 313).

1.2.1 Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση (Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.)

Η Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση (ΕΡΤ) είναι ο δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας της Ελλάδας. Είναι Ανώνυμη Εταιρεία, με μοναδικό μέτοχο το Ελληνικό δημόσιο.

Η ΕΡΤ σήμερα διαθέτει 5 τηλεοπτικά και 5 διαδικτυακά κανάλια, 28 ραδιοφωνικούς σταθμούς, έναν ιστότοπο, 2 πολυπλέκτες, ένα περιοδικό, ένα οπτικοακουστικό αρχείο, μία υβριδική υπηρεσία, μία χορωδία, 2 ορχήστρες και 13 συμβούλια κοινωνικού ελέγχου στην επικράτεια ενώ μαζί με το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, έχει υπό την επίβλεψή της τον τηλεοπτικό σταθμό της Βουλής των Ελλήνων.

Συστάθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 1975 με το νόμο 230/1975 ως ανώνυμη εταιρεία με μοναδικό μέτοχο το ελληνικό δημόσιο, αντικαθιστώντας το ΕΙΡΤ και έκλεισε στις 11 Ιουνίου 2013 για να αντικατασταθεί λίγο αργότερα από τη ΝΕΡΙΤ, με απόφαση της κυβέρνησης Σαμαρά που προκάλεσε έντονες αντιδράσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Άνοιξε ξανά την Πέμπτη 11 Ιουνίου του 2015 με τη μετονομασία και την αλλαγή καταστατικού του τότε νεοϊδρυθέντος δημοσίου ραδιοτηλεοπτικού φορέα.

Η έκθεση που συνέταξε το 1975 ο επί πολλά χρόνια διοικητής του BBC, Χιου Γκριν (Hugh Greene), έκανε προτάσεις αναδιοργάνωσης, όπως μετατροπή του φορέα σε Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, αποστρατιωτικοποίηση της ΥΕΝΕΔ και συγχώνευσή της με την ΕΡΤ, ενώ ζητούσε αλλαγή νοοτροπίας και καλύτερη χρηματοδότηση. Οι προτάσεις αυτές για διάφορους λόγους δεν ελήφθησαν όλες υπόψη κατά τη σύνταξη του νόμου (Βαλούκος, 2008: 84 - Πασχαλίδης, 2005: 177). Το Σύνταγμα του 1975 καθιέρωνε την κρατική εποπτεία της λειτουργίας της ραδιοτηλεόρασης. Στο άρθρο 15 παρ. 2 αναφέρεται ότι «η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους και έχουν σκοπό την

αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, καθώς και προϊόντων του λόγου και της τέχνης». Μια ιδιαίτερη προσπάθεια για ένα διαφορετικό μοντέλο ραδιοφώνου έγινε στα τέλη της δεκαετίας του 1970 από τον Μάνο Χατζιδάκι όταν του ανατέθηκε η διεύθυνση της ραδιοφωνίας και αργότερα του Τρίτου Προγράμματος, το οποίο απέκτησε ευρύτερη πολιτιστική διάσταση παράγοντας ποιοτικό πρόγραμμα με μεγάλη απήχηση στο κοινό. Στις 6 Ιανουαρίου 1979 πραγματοποιήθηκαν οι πρώτες έγχρωμες μεταδόσεις με το γαλλικό σύστημα SECAM και την αγορά έγχρωμων βίντεο 1 και 2 ιντσών (Βαλούκος, 2008: 97).

Σημαντικές αλλαγές στο νομικό καθεστώς και τη λειτουργία της ΕΡΤ έγιναν τη δεκαετία του '80, στο πλαίσιο των πολιτικών αλλαγών της εποχής. Στο πλαίσιο της αποστρατικοποίησης, την Παρασκευή 1η Οκτωβρίου 1982, η ΕΡΤ πήρε υπό τον έλεγχό της την YENED. Ο σταθμός των ενόπλων δυνάμεων μετονομάστηκε σε ΕΡΤ2. Στις 11 Αυγούστου 1987, με το νόμο 1730 η ΕΡΤ-1 και η ΕΡΤ-2 συγχωνεύτηκαν σε ένα ενιαίο φορέα, την ΕΡΤ Α.Ε., με πέντε κεντρικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς και δύο τηλεοπτικά κανάλια. Με τον ίδιο νόμο ιδρύθηκε η Εταιρεία Παραγωγής και Εμπορίας Εκπομπών και Προγραμμάτων Ραδιοτηλεόρασης, η Ελληνική Ραδιοφωνία και το Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων, ενώ τρεις μήνες αργότερα (στις 30 Νοεμβρίου), ιδρύθηκε η Γενική Διεύθυνση Βορείου Ελλάδος με έδρα τη Θεσσαλονίκη, η οποία στέγαζε την επερχόμενη ΕΤ3 και τους ραδιοφωνικούς της σταθμούς.

1.2.2 Ραδιοτηλεοπτική φιλελευθεροποίηση

Από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 αυξήθηκε η πίεση στην κυβέρνηση να επιτρέψει τη λειτουργία ιδιωτικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών. Το 1987, επιτράπηκε η ίδρυση ραδιοφωνικών σταθμών από ιδιώτες και την τοπική αυτοδιοίκηση.

Στις 24 Οκτωβρίου 1988 η ΕΡΤ για πρώτη φορά ξεκίνησε την αναμετάδοση έξι δορυφορικών καναλιών: CNN International των ΗΠΑ, Κεντρική Τηλεόραση της ΕΣΣΔ μέσω του δορυφόρου Γκοριζόντ, Super Channel του ΗΒ, Rai 2 της Ιταλίας, Sat1 της Γερμανίας και TV5 Monde της Γαλλίας.

Κάτω από την πίεση του αιτήματος για την ιδιωτική τηλεόραση, στα τέλη του 1988 ξεκίνησε να εκπέμπει με τρίωρο καθημερινό δοκιμαστικό πρόγραμμα η ΕΤ3 από τη

Θεσσαλονίκη. Ο σταθμός ως επί το πλείστον παρείχε πρόγραμμα επικεντρωμένο στη Μακεδονία και τη Βόρεια Ελλάδα. Το 1990 δημιουργείται διάυλος μεταξύ του ΡΙΚ και της ΕΡΤ και ξεκινάει εκπομπές το Cyprus Sat, ενώ την ίδια χρονιά γίνεται αλλαγή της έγχρωμης μετάδοσης για τους τρεις τηλεοπτικούς σταθμούς της ΕΡΤ, με το χρωματικό σύστημα PAL. Δύο χρόνια αργότερα (1992) μεταδίδονται για πρώτη φορά στην Ελλάδα οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες. Σημαντικότερες επιπτώσεις είχε για την ΕΡΤ, η είσοδος των ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών, που ξεκίνησε το 1989. Το σύνολο των ιδιωτικών σταθμών χρησιμοποίησαν κατά κύριο λόγο δημοσιογράφους, τεχνικούς και γενικά έμπειρο προσωπικό που απέσπασαν από την ΕΡΤ προκειμένου να καταστεί εφικτή η λειτουργία τους.

Στις 15 Οκτωβρίου του 1994, άρχισε να εκπέμπει το πρώτο συνδρομητικό δίκτυο (Filmnet) σε συχνότητες που ενοικίασε από την ΕΡΤ, με πρόγραμμα που επικεντρώνονταν στις ταινίες πρώτης προβολής και τα αθλητικά.

Το 1996, η ΕΡΤ εγκαινίασε το δορυφορικό της πρόγραμμα και στις 13 Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους πραγματοποιήθηκε η ζωντανή μετάδοση από το στούντιο της ΕΡΤ της πρώτης για την ελληνική τηλεόραση δημόσιας συζήτησης (debate) μεταξύ των αρχηγών των δύο μεγάλων κομμάτων, του Κώστα Σημίτη από το ΠΑΣΟΚ και του Μιλτιάδη Έβερτ από τη Νέα Δημοκρατία, σε συντονισμό του δημοσιογράφου Πέτρου Ευθυμίου και σχολιασμό από τους Θεόδωρο Ρουσόπουλο, Παύλο Τσίμα και Γιώργο Παπουτσάνη, στο πλαίσιο των τότε βουλευτικών εκλογών.

Στις αρχές του 2000 η ΕΡΤ αγόρασε τα πρώτα επαγγελματικά ψηφιακά βίντεο Digital Betacam και DVCpro. Η ΕΡΤ υπήρξε ο εθνικός χορηγός και ο επίσημος φορέας που μετέδωσε τους Ολυμπιακούς Αγώνες 2004 που διεξήχθησαν στην Αθήνα, με 1000 συνολικά ώρες προγράμματος και ανανεωμένο τεχνολογικό εξοπλισμό. Είχε μεταδώσει τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Μεξικό για πρώτη φορά στην Ελλάδα το 1968, ενώ μετέδιδε αγώνες από την (τότε) Παγκόσμια Ομοσπονδία Κλασικού Αθλητισμού και το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου από το 1970.

Την Τρίτη 16 Ιανουαρίου του 2006, η ΕΡΤ ξεκίνησε τη μετάδοση σήματος της επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης, εγκαινιάζοντας την εκπομπή των καναλιών πρίσμα+ στις 20 Μαρτίου προσφέροντας υπηρεσίες πρόσβασης για κωφούς και τυφλούς, σινέ+ στις 25 Απριλίου με κινηματογραφικές ταινίες, και σπορ+ στις 29 Μαΐου με αθλητικά. Στις 7 Ιουνίου 2008 άλλαξε ολοκληρωτικά την εμφάνισή της σε όλους τους τομείς με την αιγίδα της Red Bee Media ενώ παράλληλα ξεκίνησε να μεταδίδει το Euro 2008.

Στις 27 Απριλίου 2011 η EPT εγκαινιάζει το πρώτο κανάλι υψηλής ευκρίνειας στην Ελλάδα ονόματι EPT HD. Τα ψηφιακά κανάλια της EPT διέκοψαν τη λειτουργία τους τον Μάρτιο του 2012 και ενσωματώθηκαν στα προγράμματα της NET και της ET3.

1.2.3 Το κλείσιμο της E.P.T.

Τον Δεκέμβριο του 2012 προκηρύχθηκαν απεργίες με αποτέλεσμα το πρώτο εξάμηνο του 2013 να οργιάζουν φήμες για το κλείσιμο της EPT κάτι το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιουνίου του ίδιου έτους.

Στις 11 Ιουνίου του 2013, ο αρμόδιος Υπουργός Τύπου και Μέσων Ενημέρωσης, και κυβερνητικός εκπρόσωπος Σίμος Κεδίκογλου, ανακοίνωσε πως τα μεσάνυχτα της ίδιας μέρας η EPT θα έκλεινε οριστικά και οι 2.656 εργαζόμενοι της θα απολύονταν. Γύρω στα μεσάνυχτα διακόπηκε η εκπομπή σήματος σταδιακά σε όλη την Ελλάδα, με την επέμβαση των MAT στους πομπούς που διέθετε η EPT.

Το κλείσιμο της EPT πυροδότησε κύμα διαμαρτυριών και αντιδράσεων σε όλη την Ελλάδα, ενώ κύμα αντιδράσεων προκλήθηκε και στο εξωτερικό με την απαρχή της τηλεοπτικής κάλυψης των γεγονότων στο Ραδιομέγαρο από ξένα τηλεοπτικά δίκτυα (EBU Ch, 14 Ιουνίου 2013). Στις 17 Ιουνίου 2013 (έξι μέρες μετά το ξαφνικό κλείσιμο του φορέα), μετά από έφεση των υπαλλήλων της EPT στο Συμβούλιο της Επικρατείας, το Συμβούλιο ανέστειλε την απόφαση της κυβέρνησης να διακόψει τις εκπομπές και να κλείσει τις συχνότητες της EPT και διέταξε τον υπουργό Οικονομικών και τον αρμόδιο για τα μέσα ενημέρωσης υπουργό να υπογράψει την απόφαση να λάβουν «όλα τα απαραίτητα οργανωτικά μέτρα για τη συνέχιση της μετάδοσης ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών και τη λειτουργία των διαδικτυακών ιστοτόπων από δημόσιο ραδιοτηλεοπτικό φορέα». Ύστερα από την απαίτηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, η κυβέρνηση δημιούργησε έναν προσωρινό φορέα, τη Δημόσια Τηλεόραση, ενώ νομοθέτησε και έναν μόνιμο διάδοχο της EPT, τη NEPIT. Η επιλογή αυτή δεν ικανοποίησε τη Δημοκρατική Αριστερά, τον τότε τρίτο κυβερνητικό εταίρο, η οποία στις 21 Ιουνίου 2013 αποχώρησε από τη συγκυβέρνηση (Καθημερινή, 1/2/2015)

Παρά την ανακοίνωση, οι εργαζόμενοι της EPT συνέχισαν να εκπέμπουν τα τηλεοπτικά προγράμματα της NET και της ET3 και τα ραδιοφωνικά της EPA Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Τρίτου Προγράμματος και των περισσότερων περιφερειακών σταθμών. Μετά το κλείσιμο των πομπών και της ιστοσελίδας της

EPT, οι μεταδόσεις των εκπομπών συνεχίστηκαν μέσω δορυφόρου με εξοπλισμό της EBU. Στις 24 Οκτωβρίου 2013, μετά από άσκηση πίεσης από την ελληνική κυβέρνηση η EBU σταμάτησε να αναμεταδίδει το πρόγραμμα της EPT μέσω δορυφόρου, τερματίζοντας τις περισσότερες συμβατικές τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές αλλά χωρίς να επηρεάσει τους περιφερειακούς σταθμούς της EPA που παρήγαγαν το πρόγραμμά τους σε τοπικό επίπεδο, το οποίο εξυπηρετούνταν από πομπό DVB-T που βρίσκονταν στα κεντρικά γραφεία της EPT στην Αγία Παρασκευή. Η ροή στο Διαδίκτυο δεν επηρεάστηκε καθόλου. Τα ξημερώματα της Πέμπτης 7 Νοεμβρίου 2013 τα MAT και με παρουσία εισαγγελέα εισέβαλαν στο Ραδιομέγαρο της Αγίας Παρασκευής και το εκκένωσαν.

Μια μειοψηφία των εργαζόμενων της EPT συνέχισε τη μετάδοση προγραμμάτων μέσα από το εγχείρημα της EPT Open, ενώ συνέχισε να λειτουργεί και η EPT3.

Ο ΣΥΡΙΖΑ και οι Ανεξάρτητοι Έλληνες, τα δύο κόμματα που σχημάτισαν την κυβέρνηση συνεργασίας η οποία προέκυψε από τις εκλογές του Ιανουαρίου 2015 περιελάμβαναν στο πρόγραμμά τους την επαναλειτουργία της EPT. Στις 28 Απριλίου 2015, υπερψηφίστηκε κατά πλειοψηφία το σχετικό νομοσχέδιο, σύμφωνα με το οποίο η NEPIT μετονομαζόταν σε EPT, και το οποίο περιελάμβανε αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας του οργανισμού και προέβλεπε την επαναπρόσληψη όλων των απολυμένων. Η EPT επαναλειτούργησε την Πέμπτη 11 Ιουνίου 2015. Επανήλθαν στον αέρα οι τηλεοπτικοί σταθμοί EPT1, EPT2 και EPT HD και οι ραδιοφωνικοί σταθμοί, οι οποίοι είναι το Πρώτο, το Δεύτερο και το Τρίτο Πρόγραμμα, η EPA Σπορ, η Φωνή της Ελλάδας, ο Kosmos 93.6, ο Ραδιοφωνικός Σταθμός Μακεδονίας της EPT3 (που τον συγκροτούν οι 102 FM και 95.8 FM) και οι 19 περιφερειακοί σταθμοί. Μετά από δύο εβδομάδες και τέσσερις μέρες (29 Ιουνίου) επαναλειτούργησε και ο τηλεοπτικός σταθμός της EPT3 στη Θεσσαλονίκη, μέσω πλέον της EPT, ενώ προηγουμένως λειτουργούσε ανεπίσημα από το εγχείρημα της EPT Open. Στις 3 Μαΐου του επόμενου χρόνου, έγινε και η επαναλειτουργία της ERT World.

1.2.4 EPT και νέα Μέσα

Τη Δευτέρα 30 Ιανουαρίου 2017 πραγματοποιήθηκε η έναρξη λειτουργίας της EPT Play1 του πρώτου διαδικτυακού καναλιού της EPT. Λίγες μέρες αργότερα ξεκίνησε

τη λειτουργία του και η EPT Play2. Στις 4 Δεκεμβρίου ξεκίνησε η λειτουργία της EPT Hybrid, που είναι ένα νέο πρότυπο μετάδοσης, που επιτρέπει διαδικτυακές υπηρεσίες να ενσωματωθούν στις τηλεοράσεις τύπου smart tv, παράλληλα με το γραμμικό τηλεοπτικό πρόγραμμα εκπομπής, ενώ στις 5 Ιανουαρίου 2018 ξεκίνησε η πρώτη εκπομπή στην μπάντα του ψηφιακού ραδιοφώνου από την Ελληνική Ραδιοφωνία στο κανάλι 12C (συχνότητα 227.36) της ψηφιακής ραδιοφωνικής μπάντας DAB+.

Η EPT προέβη στην ενεργοποίηση δικού της ψηφιακού πολυπλέκτη αποτελώντας τον πρώτο φορέα που επισήμως δραστηριοποιείται στο χώρο του ψηφιακού ραδιοφώνου. Παράλληλα ξεκίνησε το πρόγραμμα EPA7 που μεταδίδει ήχο από το κανάλι της Βουλής. Στις 12 Ιουνίου 2018 εγκαίνιασε τις υπηρεσίες εικονικής πραγματικότητας 360 μοιρών. Την 1η Φεβρουαρίου 2019 απεξαρτήθηκε πλήρως από την DIGEA και προέβη στην ενεργοποίηση του δικού της ψηφιακού δικτύου σπάζοντας το επί δέκα χρόνια μονοπώλιο της και οκτώ ημέρες μετά εξέπεμψε σήμα η EPT Sports HD αντικαθιστώντας την EPT HD.

1.3 Το ραδιόφωνο στην Ε.Ρ.Τ.

Η Ε.Ρ.Τ. παρά την πρωτοκαθεδρία της τηλεόρασης έχει αναπτύξει το σύνολο των τεχνολογικών εργαλείων που χρειάζεται προκειμένου να στηριχθεί και να αναπτυχθεί η δημόσια ραδιοφωνία, τόσο σε κεντρικό όσο και σε τοπικά αλλά και διεθνές επίπεδο.

1.3.1 Ραδιοφωνικοί Σταθμοί Πανελλαδικής εμβέλειας

Η ΕΡΤ εκπέμπει σε όλη την Ελληνική επικράτεια 5 κεντρικά ραδιοφωνικά προγράμματα:

Πρώτο Πρόγραμμα: Αποτελεί το κεντρικό ενημερωτικό ραδιόφωνο της ΕΡΤ, καλύπτοντας τους τομείς της πολιτικής, της οικονομίας και του πολιτισμού, με θεματολογία για την κοινωνία και την επικράτεια. Μεταδίδει 24ωρες εκπομπές με ποικίλα θέματα από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Εκπέμπει από τις 30.09.1938

Δεύτερο Πρόγραμμα: Είναι κυρίως μουσικός σταθμός. Μεταδίδει Ελληνική μουσική και εκπομπές λόγου για τους τομείς της σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας. Εκπέμπει από τις 11.5.1952

Τρίτο Πρόγραμμα: Ο σταθμός επικεντρώνεται σε θέματα της τέχνης και του πολιτισμού μεταδίδοντας κλασική μουσική και διάφορα προγράμματα για το λόγο και την τέχνη, για τα πολιτιστικά ρεύματα και από το Αρχείο της ΕΡΤ ενώ παράλληλα μεταδίδει κλασικά και σύγχρονα θεατρικά έργα. Εκπέμπει από τις 19.09.1954

ΕΡΑ ΣΠΟΡ: Είναι καθαρά αθλητικός σταθμός με τακτικές ειδήσεις κάθε ώρα και αθλητική επικαιρότητα κάθε μισή ώρα, για όλα τα σπορ από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Εκπέμπει από τις 03.5.1993

ΚΟΣΜΟΣ: Το νεότερο εθνικής εμβέλειας ραδιοφωνικό πρόγραμμα της ΕΡΤ, που μεταδίδει ξένη μουσική από όλα τα είδη του ρεπερτορίου και πολιτιστικές εκπομπές. Εκπέμπει από τον Μάιο του 2001.

ΕΡΑ 7: Το Έβδομο Πρόγραμμα είναι ένας νεοσύστατος ραδιοφωνικός σταθμός της ΕΡΤ. Μεταδίδει ήχο από συνεδριάσεις της Βουλής και έχει σκοπό οι συνεδριάσεις της Βουλής που εκπέμπουν στην τηλεόραση, να εκπέμπουν και στο ραδιόφωνο. Είναι ραδιόφωνο που μεταδίδεται στο ψηφιακό μπουκέτο της ΕΡΤ. Εκπέμπει από τις 5.1.2018.

1.3.2 Ραδιοφωνικοί Σταθμοί Θεσσαλονίκης

102FM: Το Πρώτο Πρόγραμμα του Ραδιοφωνικού Σταθμού Μακεδονίας της ΕΡΤ3 που εκπέμπει από τη Θεσσαλονίκη στους 102 FM παρέχει ενημερωτικό χαρακτήρα, με θεματικές εκπομπές για την περιφέρεια. Εκπέμπει από τις 9.9.1988

95.8FM: Το Δεύτερο Πρόγραμμα του Ραδιοφωνικού Σταθμού Μακεδονίας της ΕΡΤ3 που εκπέμπει από τη Θεσσαλονίκη στους 95,8 FM παρέχει πολιτιστικό χαρακτήρα, με θεματικές εκπομπές λόγου και μουσικής. Εκπέμπει από τον Φεβρουάριο του 1994.

1.3.3 Οι 19 Περιφερειακοί Σταθμοί

Η ΕΡΤ έχει 19 περιφερειακούς σταθμούς σε όλη σχεδόν την Ελλάδα. Επίσης, η ΕΡΑ λειτουργούσε το Ράδιο Φιλία, ο οποίος ήταν ο ξενόγλωσσος και πολύγλωσσος ενημερωτικός σταθμός που απευθυνόταν στους αλλοδαπούς που ζούσαν και ζουν στην Ελλάδα. Μετά από την επαναλειτουργία της ΕΡΤ, το 2015, το πρόγραμμά του συγχωνεύτηκε με την Φωνή της Ελλάδας.

Στον παρακάτω πίνακα αναγράφονται οι περιφερειακοί σταθμοί της ΕΡΤ, η περιοχή εκπομπής και η ημερομηνία έναρξης λειτουργίας τους:

ΕΡΤ Αιγαίου - Βόρειο Αιγαίο, 02.1989

ΕΡΤ Βόλου - Θεσσαλία, Σποράδες, Χαλκιδική & Βορειοανατολική Εύβοια, 12.09.1948

ΕΡΤ Ζακύνθου - Ιόνια Νησιά (εκτός από την Κέρκυρα), 10.1969

ΕΡΤ Ηρακλείου - Κρήτη (Ηράκλειο & Λασιθί), 1972

ΕΡΤ Ιωαννίνων - Ήπειρος, 1949

ΕΡΤ Καβάλας - Ανατολική Μακεδονία & Θράκη (Καβάλα, Δράμα, Θάσος & Ξάνθη), 01.1949

ΕΡΤ Καλαμάτας - Μεσσηνία, 09.1986

ΕΡΤ Κέρκυρας - Κέρκυρα, Θεσπρωτία, Πρέβεζα & Λευκάδα, 28.03.1957

ΕΡΤ Κοζάνης - Δυτική Μακεδονία, 29.01.1950

ΕΡΤ Κομοτηνής- Ροδόπη & Νότιος Έβρος, 06.1954

ΕΡΤ Λάρισας - Θεσσαλία (μόνο τους νομούς Καρδίτσας, Λάρισας & Τρικάλων), 1948

ΕΡΤ Ορεστιάδας - Ανατολική Μακεδονία & Θράκη (Έβρος, Ροδόπη, Ξάνθη, Τμήματα Θάσου & Σαμοθράκη), 07.1965

ΕΡΤ Πάτρας - Δυτική Ελλάδα (Αχαΐα, Νότια Αιτωλοακαρνανία & Φωκίδα), 1950

ΕΡΤ Πύργου - Πελοπόννησος (Ηλεία), 1954

ΕΡΤ Ρόδου - Νότιο Αιγαίο (Κυκλάδες & Δωδεκάνησα), 07.11.1954

ΕΡΤ Σερρών - Μακεδονία (Σέρρες), 03.05.1959

ΕΡΤ Τρίπολης - Πελοπόννησος (Αρκαδία), 10.07.1949

ΕΡΤ Φλώρινας - Δυτική Μακεδονία, 23.02.1956

ΕΡΤ Χανίων - Κρήτη (Ρέθυμνο & Χανιά), 1947

1.3.4 Διεθνή κανάλια – Βραχέα

Η ΕΡΤ διαθέτει σταθμούς που εκπέμπουν εκτός από τα FM και τα μεσαία στα βραχέα. Τεχνολογικά, το σήμα των FM εκπέμπεται σε ευθεία γραμμή και σταματά όταν βρίσκει εμπόδιο, όπως ένα βουνό. Τα μεσαία ακολουθούν το ανάγλυφο του εδάφους έως εκεί που τους επιτρέπει η ισχύς τους. Τα βραχέα εκπέμπονται προς την ιονόσφαιρα στην οποία αντανακλούνται. Ελέγχοντας τη γωνία ανάκλασης,

προσδιορίζουμε ποια περιοχή της γης επιθυμούμε να έχει λήψη του σήματός μας. Με τον συγκεκριμένο τρόπο τα ραδιόφωνα της κατοχής άκουγαν την ελληνική υπηρεσία του BBC από το Λονδίνο.

Τα προγράμματα που η EPT εκπέμπει στα βραχέα κύματα είναι τα εξής:

Φωνή της Ελλάδας: Η Φωνή της Ελλάδας είναι ο παγκόσμιας εμβέλειας ομογενειακός ραδιοφωνικός σταθμός της EPT που απευθύνεται στους Έλληνες του εξωτερικού, με ειδήσεις, εκπομπές και αφιερώματα, εντός και εκτός Ελλάδας. Εκπέμπει από το 1947.

Ράδιο Φιλία: Το Ράδιο Φιλία ήταν ξενόγλωσσος κρατικός ενημερωτικός ραδιοφωνικός σταθμός, ο οποίος καλλιεργούσε αμοιβαία αισθήματα αποδοχής και αλληλεγγύης μεταξύ Ελλήνων και μεταναστών του εξωτερικού. Ξεκίνησε την λειτουργία του το 1999 και έκλεισε το 2013 μαζί με την υπόλοιπη EPT. Συγχωνεύτηκε με τη Φωνή της Ελλάδας.

Το Τρίτο Πρόγραμμα στα Βραχέα ήταν το τρίτο ραδιόφωνο της EPT3. Ιδρύθηκε το 1994 και εξέπεμπε από την Θεσσαλονίκη, όπως και τα υπόλοιπα 2 ραδιοφωνικά προγράμματα της EPT3. Έκλεισε το 2013.

1.3.5 Δορυφορικά ραδιοφωνικά κανάλια

Η Φωνή της Ελλάδας, η EPA Σπορ, το Πρώτο και το Τρίτο πρόγραμμα έχουν προστεθεί στην πλατφόρμα της εταιρείας Eutelsat Hotbird δίνοντας στην Ευρώπη την πρόσβαση σε τέσσερις από τους δημοφιλέστερους δημόσιους ραδιοφωνικούς σταθμούς στην Ελλάδα.

1.4 Διαδικτυακές υπηρεσίες

Η EPT όχι μόνο δεν είναι απύσχα από τις επαναστατικές δυνατότητες επικοινωνίας που επιτρέπει πλέον το διαδίκτυο αλλά πρωτοπορεί, δημιουργώντας υβριδικές υπηρεσίες νέων δυνατοτήτων.

Οι κύριες διαδικτυακές λειτουργίες της είναι οι εξής:

WWW.ERT.GR: Ο κύριος ιστότοπος της EPT είναι το www.ert.gr, ένα ειδησεογραφικό portal, το οποίο λειτουργεί από τις 23 Μαρτίου του 1998. Στο ert.gr

περιλαμβάνεται και η διαδικτυακή υπηρεσία EPT Web TV, η οποία επιτρέπει την παρακολούθηση των τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών προγραμμάτων του φορέα ζωντανά, καθώς και τα προγράμματα των τελευταίων 24 ωρών. Στη διαδικτυακή παρουσία της EPT περιλαμβάνεται και το ψηφιακό αρχείο της με εκπομπές κατ' απαίτηση (on demand). Ξεκίνησε τη λειτουργία του στις 23.03.1998

ERT.GR: Η ομότιτλη ert.gr είναι η εφαρμογή της EPT που διαθέτει άμεσα το ραδιοτηλεοπτικό της υλικό μέσω Android και μέσω iOS. Στην εφαρμογή περιλαμβάνονται: Video on Demand, live (ζωντανή) προβολή όλων των τηλεοπτικών, ραδιοφωνικών και διαδικτυακών καναλιών της, ειδήσεις και ανταποκρίσεις από τους 19 περιφερειακούς σταθμούς σε όλη την Ελλάδα. Ξεκίνησε τη λειτουργία του στις 26.12.2016

ERT HYBRID: Η EPT Hybrid είναι μία υπηρεσία της EPT η οποία βασίζεται στην Υβριδική Ευρυζωνική Τηλεόραση (HbbTV, απλά: Hybrid Broadcast Broadband Television) που είναι ένα νέο πρότυπο μετάδοσης, που επιτρέπει διαδικτυακές υπηρεσίες να ενσωματωθούν στις τηλεοράσεις, παράλληλα με το γραμμικό τηλεοπτικό πρόγραμμα εκπομπής. Μοναδική προϋπόθεση για να αποκτήσει κάποιος τις υβριδικές υπηρεσίες της EPT είναι να έχει Smart TV, μοντέλο απο το 2016 κι έπειτα, συνδεδεμένη στο διαδίκτυο. Ξεκίνησε να λειτουργεί στις 04.12.2017

1.5 Περιοδικό «Ραδιοτηλεόραση»

ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗ: Η EPT εκδίδει ένα από τα μακροβιότερα ελληνικά περιοδικά, την Ραδιοτηλεόραση. Η έκδοση του περιοδικού ξεκίνησε στις 30.7.1939 και σταμάτησε με το κλείσιμο της EPT το 2013, μετά από 74 χρόνια αδιάκοπης κυκλοφορίας. Τον Αύγουστο του 2015, η διοίκηση της EPT Α.Ε. ανακοίνωσε την απόφασή της για την επανακυκλοφορία του περιοδικού η οποία όμως δεν πραγματοποιήθηκε πέρα από την διαδικτυακή έκδοσή του. Τον Σεπτέμβριο του 2017 ανακοινώθηκε ότι θα επανακυκλοφορήσει δωρεάν, με χορηγία των ΕΛΠΕ. Ένα μήνα αργότερα, στις 12 Οκτωβρίου επανακυκλοφόρησε με το επετειακό τεύχος που εκτυπώθηκε σε ορισμένα αντίτυπα. Από την Παρασκευή 29 Δεκεμβρίου και εντεύθεν επανακυκλοφόρησε το περιοδικό με δωρεάν διάθεση για όλο το κοινό, και το οποίο

διανέμεται σε Σταθμούς του Μετρό, του Ηλεκτρικού και σε καταστήματα των ΕΛΤΑ σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

1.6 Παράλληλες υπηρεσίες

Η ΕΡΤ λειτουργεί σημαντικές υπηρεσίες που υπηρετούν με μοναδικό τρόπο τον ελληνικό πολιτισμό:

ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΕΡΤ: Το αρχείο ΕΡΤ αποτελεί περίπου το 70% του οπτικοακουστικού αρχείου της Ελλάδας. Λειτουργεί ως ανεξάρτητη Διεύθυνση από τις 7.9.1990

ΜΟΥΣΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ: Η ΕΡΤ έχει τα δικά της μουσικά σύνολα: Την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα, την Ορχήστρα Ποικίλης Μουσικής καθώς και μια Χορωδία. Ξεκίνησαν να λειτουργούν στις 14.5.1938

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II. Ραδιοτηλεοπτικά αρχεία

2.1 Αρχεία ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών στο διεθνές περιβάλλον

Η καταγραφή, παραγωγή και αξιοποίηση αρχειακού υλικού αποτελεί διεθνή πρακτική αιώνων η οποία έχει επεκταθεί στο υλικό των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών. Η αξιοποίησή των αρχείων αυτών συμβάλει τόσο στην ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου της χώρας στην οποία παράγονται όσο και στην τεκμηρίωση του παρελθόντος με σύγχρονα μέσα. Οι υπηρεσίες αρχείων αποτελούν κομβικούς βραχίονες των σύγχρονων MME, από τη λειτουργία των οποίων τροφοδοτούνται και τη λειτουργία των οποίων υποστηρίζουν.

Θα εξετάσουμε σε αδρές γραμμές δύο περιπτώσεις αρχών MME στο διεθνές περιβάλλον, αυτές του βρετανικού δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού δικτύου (BBC) και του αντίστοιχου ιταλικού (RAI).

2.1.1 B.B.C.

Το αρχείο του BBC στεγάστηκε αρχικά σε ένα βιομηχανικό κτήριο στο Bredford προκειμένου να αποτελέσει ξεχωριστή διεύθυνση ενός οργανισμού με εξαιρετικά μεγάλη και σημαντική παράδοση. Η συγκεκριμένη κτηριακή υποδομή κατέστη ακατάλληλη για την κάλυψη των αναπτυσσόμενων αναγκών. Το αρχείο μεταφέρθηκε τελικά στο ειδικά διαμορφωμένο για την περίπτωση κτήριο στο Perivale (βλ. εικόνες 2 & 3).

Το αρχείο του BBC είναι πλούσιο σε ιστορικά έγγραφα, ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά προγράμματα, φωτογραφίες, παρτιτούρες και συλλογές βινυλίου. Είναι ένα από τα μεγαλύτερα αρχεία μετάδοσης στον κόσμο και διαθέτει πάνω από 12 εκατομμύρια τεκμήρια. Διατηρείται σε πολλαπλές μορφές μαγνητοταινίας και στεγάζεται σε κλιματικά ελεγχόμενους θόλους, προκειμένου να αποφευχθεί η υποβάθμιση των υλικών με την πάροδο του χρόνου.

Το νέο κέντρο αρχειοθέτησης BBC διαθέτει 9 θυρίδες ελεγχόμενης κλίσης. Εάν όλα τα ράφια των θόλων στο Perivale τοποθετηθούν σε ευθεία γραμμή, θα επεκταθούν για πάνω από 60 μίλια.

Η υπηρεσία των αρχείων παράγει πάνω από 4.000 τεκμήρια κάθε εβδομάδα γύρω από το Ηνωμένο Βασίλειο για μετάδοση, για επαναχρησιμοποίηση σε νέα προγράμματα,

για έρευνα και για επαγγελματική χρήση. Το περιεχόμενο συνεχίζει να αυξάνεται με ρυθμό πάνω από 6000 ώρες ραδιοφώνου και πάνω από 1500 ώρες τηλεόρασης κάθε μήνα. Είναι μια ζωντανή συλλογή που είναι σε συνεχή ζήτηση και θεωρείται εξαιρετικά πολύτιμη (<https://www.bbc.co.uk/blogs/aboutthebbc/2011/10/the-new-bbc-archive-centre-at.shtml>).

2.1.2 Ελληνική Υπηρεσία του BBC

Η φράση «Εδώ Λονδίνον» έχει καταστεί ιστορικό ορόσημο στη συλλογική μνήμη των ελλήνων αφού σηματοδοτούσε την έναρξη του δελτίου ειδήσεων της ελληνικής υπηρεσίας του BBC στα χρόνια της κατοχής. Η κατοχή ραδιοφώνου - χωρίς σφραγισμένο δέκτη στην ελεγχόμενη από τους γερμανούς συχνότητα - ήταν παράνομη και η λήψη του σήματος γίνονταν κρυφά αφού μπορούσε να οδηγήσει στη σύλληψη από τους κατακτητές ή ακόμη και στο θάνατο.

Ο βρετανικός ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός έχει ψηφιοποιήσει ιστορικές εκπομπές της ελληνικής υπηρεσίας και τις παρέχει ελεύθερα στον ελληνόφωνο ιστότοπό του, παρά το γεγονός ότι η ελληνική υπηρεσία έχει κλείσει (1939 - 2005) (<http://www.bbc.co.uk/greek/index.shtml>).

2.1.3 R.A.I.

Η RAI ξεκίνησε τις ραδιοφωνικές εκπομπές το 1924 και τις τηλεοπτικές το 1954. Την κληρονομιά αυτή φυλάσσει ο φορέας RAI TECHE και τα τεκμήριά του έχουν συμπεριληφθεί στη άυλη κληρονομία της UNESCO.

Τα αρχεία της ιταλικής δημόσιας ραδιοφωνίας – τηλεόρασης, αφορούν πάνω από 70 χρόνια ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών με την ιστορία της Ιταλίας. Τα αρχεία του RAI TECHE εμπλουτίζονται από τα έργα της Cinecittà, του Ινστιτούτου Luce, του Titanus και της International Film IIF Italia (<http://www.teche.rai.it/canale/rai>).

Πιο συγκεκριμένα, ο κατάλογος πολυμέσων της RAI αποτελείται από:

- 75 εκ. τεκμήρια με ευρετήριο
- Πλήρης διατήρηση προγραμμάτων ραδιοφώνου (1994-) και τηλεόρασης (1999-)

- 1,3 εκ. ώρες τηλεοπτικού υλικού
- 1,5 εκ. ώρες ραδιοφωνικού υλικού
- 45.000 φωτογραφίες της RAI
- 95.000 γραπτά κείμενα
- 75.000 θεματικά βιβλία για ΜΜΕ, ψυχαγωγία, διαφήμιση
- Χιλιάδες τίτλους ταινιών

2.2 Οργάνωση και λειτουργία του αρχείου της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.

Στο οργανόγραμμα της ΕΡΤ, το Αρχείο αποτελεί ξεχωριστή Διεύθυνση. Στον ιστότοπο της εταιρείας, το αρχείο χαρακτηρίζεται ως «ραδιοτηλεοπτική κληρονομιά» των ελλήνων και καλούμαστε να το γνωρίσουμε σε επίπεδο ψηφιακής αλληλεπίδρασης. Στη σελίδα καλωσορίσματος καλούμαστε να γνωρίσουμε «το πλουσιότερο οπτικοακουστικό αρχείο της Ελλάδας που αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της πολιτιστικής μας κληρονομιάς». Καλούμαστε να περιηγηθούμε στον διαδικτυακό τόπο, το περιεχόμενου του οποίου διαρκώς εμπλουτίζεται και ανανεώνεται με ντοκιμαντέρ, εκπομπές ενημερωτικές, ψυχαγωγικές, ρεπορτάζ, ειδήσεις, φωτογραφίες, ηχητικά ντοκουμέντα από το ραδιοφωνικό αρχείο και σπάνια έγγραφα όπως μουσικές παρτιτούρες.

Στόχος, όπως τονίζεται, είναι εφαρμόζοντας όλες τις ποιοτικές και τεχνικές προδιαγραφές να διασωθεί και ταυτόχρονα να διασφαλιστεί η καλύτερη πρόσβαση των πολιτών στην οπτικοακουστική μας κληρονομία. «Η διάσωση και ανάδειξη του αρχείου αποτελεί ένα έργο ευθύνης, μια πολιτιστική παρακαταθήκη για τις επόμενες γενιές» τονίζουν οι υπεύθυνοι του αρχείου της ΕΡΤ.

Η Διεύθυνση Αρχείου ακολουθώντας εξωστρεφή λογική, έχει διαρκή συμμετοχή σε συνέδρια, εκθέσεις, ενημερωτικές ημερίδες, μουσειακές δράσεις, εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες για τη λειτουργία και τη διάθεση ψηφιακών αρχείων, προγράμματα ενημέρωσης πολιτών της Ευρώπης και διάθεση ψηφιακού υλικού κατά περίπτωση.

Σύμφωνα με απόφαση της εταιρείας, το αρχειακό υλικό της ΕΡΤ μπορεί να δοθεί κάτω από συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις σε φορείς ή ιδιώτες για εκπαιδευτικούς, ενημερωτικούς ακόμη και για εμπορικούς σκοπούς. Για την εμπορική χρήση έχει καταρτιστεί και τιμοκατάλογος με ανώτερο πλαφόν

τιμολόγησης τα 1200 ευρώ/ώρα για υλικό, η αξία του οποίου μπορεί να είναι σαφώς πολλαπλάσια. Το κάθε αίτημα εξετάζεται από το Δ.Σ. ξεχωριστά, με βάση τις ανάγκες που καλείται να υπηρετήσει (www.ert.gr).

Το Αρχείο της Ελληνικής Ραδιοφωνίας Τηλεόρασης, οργανωτικά έχει χωριστεί σε δύο δομές. Το Τμήμα Αποκατάστασης, Ψηφιοποίησης και Τεκμηρίωσης και το Τμήμα Διαχείρισης Αρχείων – Μουσείο.

Οι λειτουργίες των δύο δομών έχουν αναπτυχθεί ως εξής:

2.2.1 Τμήμα Αποκατάστασης, Ψηφιοποίησης και Τεκμηρίωσης

- **συντήρηση-αποκατάσταση** του πρωτότυπου αρχειακού υλικού
- **ψηφιοποίηση** κάθε φυσικού μέσου του Αρχείου (video, φωτογραφία, κινηματογραφικό, ραδιοφωνικό και χαρτώο υλικό)
- **ποιοτικός έλεγχος** και αποκατάσταση του παραγόμενου ψηφιακού τεκμηρίου
- **τεκμηρίωση** των φυσικών και ψηφιακών τεκμηρίων του Αρχείου: διαδικασία καταγραφής με συστηματικό και τυποποιημένο τρόπο όλων των πληροφοριών που συνοδεύουν το κάθε τεκμήριο (αντικείμενο) του Αρχείου
- **φύλαξη, συντήρηση και ανάδειξη** των συλλογών μουσειακών αντικειμένων, από την τεχνολογική εξέλιξη της ραδιοτηλεόρασης στην Ελλάδα (δέκτες, μηχανές λήψης-προβολής, πομποί, ηχεία, κονσόλες, μουβιόλες κ.λ.π)

2.2.2 Τμήμα Διαχείρισης Αρχείων-Μουσείου

- **καταγραφή, ταξινόμηση, αρχειοθέτηση** όλων των αρχείων και των μουσειακών αντικειμένων της EPT AE
- **πρόσκτηση** του νεοεισερχόμενου ραδιοτηλεοπτικού υλικού
- **αρμοδιότητα διαχείρισης** του αρχειακού υλικού εντός και εκτός EPT AE
- **διαχείριση αιτημάτων από τρίτους για παραχώρηση υλικού**, με ή χωρίς αντίτιμο, καθώς και η διαμόρφωση πολιτικής, σε συνεργασία με άλλες υπηρεσιακές μονάδες της EPT AE, για τη διάθεση του οπτικοακουστικού υλικού προς τρίτους για εμπορικούς σκοπούς

- **παροχή προγραμμάτων και αρχείων** στις ραδιοτηλεοπτικές παραγωγές της EPT AE.

2.2.3 Ψηφιακές Συλλογές

Ένα μεγάλο τμήμα του αρχείου της EPT - που διαρκώς επεκτείνεται - είναι διαθέσιμο στο ευρύ κοινό μέσω των συλλογών που έχουν ψηφιοποιηθεί και μπορούν να διαμοιραστούν στο διαδίκτυο. Οι συλλογές αυτές αφορούν:

- Αρχείο τηλεοπτικού προγράμματος
- Επίκαιρα – ειδησεογραφικό υλικό
- Δελτία ειδήσεων
- Φωτογραφικό αρχείο
- Μουσική βιβλιοθήκη
- Αρχείο ραδιοφώνου
- Η EPT πάει σχολείο
- 50 χρόνια EPT.

2.3 Τεκμηρίωση – μεταδεδομένα

Τον Ιούλιο του 2011, η Διεύθυνση Αρχείου – Μουσείου της EPT, συνέταξε τον *Οδηγό Εμπλουτισμού Μεταδεδομένων Οπτικοακουστικών Δεδομένων (Εγχειρίδιο Τεκμηρίωσης)* προκειμένου να οριοθετήσει τον τρόπο τεκμηριωμένης ψηφιοποίησης του πλούσιου υλικού που είχε στη διάθεσή της. Όπως αναφέρει ο Διευθυντής του Αρχείου Μουσείου της EPT Βασίλης Αλεξόπουλος στην εισαγωγή του εγχειριδίου «Η ουσιαστική υπηρεσία του Αρχείου προς τον χρήστη είναι η σωστή ανάλυση του περιεχομένου του ψηφιοποιημένου υλικού, ώστε να τον διευκολύνει στον εντοπισμό της πληροφορίας που αναζητεί, αλλά και να του προσφέρει επιπλέον στοιχεία αξιοποιώντας στο μέγιστο το υλικό που διαθέτει. Εδώ ακριβώς υπεισέρχεται η αξία της σωστής διαχείρισης των μεταδεδομένων. Η εφαρμογή προτύπων στη διαχείριση των τεκμηρίων και ο εμπλουτισμός των μεταδεδομένων έχει ως αποτέλεσμα τη σωστή διάχυση του οπτικοακουστικού αρχείου στην κοινωνία που είναι ο βασικός σκοπός ύπαρξης ενός Αρχείου» (Εγχειρίδιο Τεκμηρίωσης, 2011, EPT).

Για την επίτευξη των παραπάνω, αξιοποιήθηκε το εξειδικευμένο προσωπικό της υπηρεσίας ώστε να δημιουργηθεί ένα πρότυπο καθοδήγησης μέσω του οποίου θα εφαρμόζονται οι διαδικασίες εκείνες της σωστής διαχείρισης και οργάνωσης και χρήσης των μεταδεδομένων, χωρίς αυτοσχεδιασμούς και βάσει αρχειονομικών προτύπων και οδηγιών διεθνώς αναγνωρισμένων φορέων (EBU, fiat/ifta κλπ).

Η φιλοσοφία ανάπτυξης του οδηγού εισαγωγής μεταδεδομένων στο τεκμήριο, βασίστηκε στο λογισμικό της εταιρείας Dalet (έκδοση 1), το οποίο διέθετε η EPT και το οποίο χρησιμοποιεί βάση δεδομένων της εταιρείας Microsoft SQL.

Τα αρχεία προς τεκμηρίωση που διαθέτει η EPT αφορούν κατά κύριο λόγο αρχεία τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών εγγραφών, φωτογραφίες, βιβλία, παρτιτούρες και έγγραφα. Η τεκμηριωμένη καταγραφή τους έχει ως στόχο την ανατροφοδότηση χρηστών ή επαγγελματιών με πληροφορίες που προσεγγίζονται με σαφή και εμπειρισματομένο τρόπο οι κρίσιμες παράμετροι όπως ποιες πληροφορίες καταγράφονται, από πού αντλούνται, με ποια μορφή καταχωρίζονται, με ποιον τρόπο και με ποια διαδικασία συμπληρώνονται.

2.3.1 Καταγραφή μεταδεδομένων

Η καταγραφή των μεταδεδομένων των τεκμηρίων γίνεται στη βάση δεδομένων DaletPlus. Στη συνέχεια, καταγράφουμε την μέθοδο τεκμηρίωσης των αρχείων, όπως περιγράφεται στο Εγχειρίδιο Τεκμηρίωσης της εταιρείας *Οδηγός Εμπλουτισμού Μεταδεδομένων Οπτικοακουστικών Δεδομένων*, έκδοσης 2011.

Περιγράφονται αναλυτικά τα πεδία τα οποία συμπληρώνονται από τους τεκμηριωτές με τη σειρά που εμφανίζονται στη βάση με αναφορά στις συλλογές της Ταινιοθήκης Τηλεόρασης και του Αρχείου Ειδήσεων.

2.3.2 Συμπλήρωση πεδίων

Έτος παραγωγής: Το έτος παραγωγής του τεκμηρίου, όπως αυτό εμφανίζεται στους τίτλους αρχής και τέλους του τεκμηρίου, ή σύμφωνα με την πληροφορία που δίνεται από άλλες πηγές (πχ τους καταλόγους της Ταινιοθήκης Τηλεόρασης) αν δεν καταγράφεται στους τίτλους.

Σχετικά θέματα: Τα id των τεκμηρίων που σχετίζονται θεματικά με το συγκεκριμένο τεκμήριο.

Σημειώσεις Τεκμηρίωσης: Για εσωτερική χρήση της ομάδας τεκμηρίωσης (τεχνικά σχόλια, αμφιβολίες σε σχέση με την συμπλήρωση κάποιου πεδίου). Δεν εμφανίζεται στο διαδίκτυο.

Όνομα συντάκτη: Το όνομα του τεκμηριωτή (κλειστή λίστα με τα ονόματα των τεκμηριωτών). Δεν εμφανίζεται στο διαδίκτυο.

Χαρακτηρισμός προγράμματος: Επιλογή από κλειστή λίστα (2 τιμές), ως ακολούθως: Αυτοτελής / Σειρά

Τίτλος αυτοτελούς εκπομπής/σειράς: Ο τίτλος της αυτοτελούς εκπομπής ή της σειράς, όπως ακριβώς εμφανίζεται στους τίτλους αρχής και τέλους του τεκμηρίου. Γράφεται με κεφαλαία γράμματα. Αν ο τίτλος περιέχει άρθρο, το άρθρο μπαίνει στο τέλος: πχ αν ο τίτλος είναι «Η ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΛΑΣ», στο πεδίο γράφεται «ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΛΑΣ, Η».

Τίτλος επεισοδίου σειράς: Ο τίτλος του κάθε επεισοδίου (βλ. προηγούμενο πεδίο).

Κύκλος επεισοδίων σειράς: Το πεδίο χρησιμοποιείται όταν η σειρά χωρίζεται σε κύκλους. Επιλογή από κλειστή λίστα (Α, Β, Γ κ.ε.).

Αριθμός επεισοδίου σειράς: Ο αριθμός του επεισοδίου (001, 002 κλπ). Επιλογή από λίστα.

Μέρος: Το πεδίο χρησιμοποιείται σε περίπτωση που το τεκμήριο χωρίζεται σε μέρη. Επιλογή από λίστα (τιμές από 1 έως 9).

Σκοπός: Επιλογή από κλειστή λίστα (3 τιμές), ως ακολούθως:

Ενημέρωση Επιμόρφωση Ψυχαγωγία

Είδος: Επιλογή από κλειστή λίστα (4 τιμές), ως ακολούθως:

Αναπαράσταση/θέατρο/μυθοπλασία Καλλιτεχνική παράσταση
Μονοθεματικό / όχι μυθοπλασία Σύνθετο - πολυθεματικό / όχι
μυθοπλασία

Κατηγορία ταινιοθήκης ΕΡΤ: Επιλογή από κλειστή λίστα σύμφωνα με τις τιμές των κατηγοριών της Ταινιοθήκης της ΕΡΤ.

<u>1. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ</u>
1.1 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ

1.2 ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ
1.3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ
1.4 ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ
1.5 ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ
<u>[2. ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ]</u>
2.1 ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ
2.1.1 ΕΡΕΥΝΑΣ
2.1.2 ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
2.1.3 ΜΟΥΣΙΚΟ
2.1.4 ΙΣΤΟΡΙΚΟ
2.1.5 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ
2.1.6 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ / ΕΙΚΑΣΤΙΚΟ
2.1.7 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
2.1.8 ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟ
2.1.9 ΑΘΛΗΤΙΚΟ
2.2 ΠΟΡΤΡΕΤΑ / ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ
2.2.1 ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ
2.2.2 ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ
2.2.3 ΑΘΛΗΤΕΣ
2.2.4 ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ
2.3 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ
2.3.1 ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
2.3.2 ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ / ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ
2.3.3 ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ
2.4 ΕΠΕΤΕΙΑΚΑ
2.4.1 ΠΑΡΕΛΑΣΕΙΣ
2.4.2 ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ / ΓΙΟΡΤΕΣ
<u>[3. ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ]</u>
3.1 ΜΟΥΣΙΚΑ
3.1.1 ΦΕΣΤΙΒΑΛ / ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
3.1.2 ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ
3.1.3 ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ

3.1.4 SHOW / ΜΙΟΥΖΙΚΑΛ
3.1.5 ΟΠΕΡΑ / ΜΠΑΛΕΤΟ
3.1.6 EUROVISION
3.1.7 ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ
3.2 ΠΑΙΔΙΚΑ
3.2.1 ΣΕΙΡΑ
3.2.2 ΤΑΙΝΙΑ
3.2.3 ΚΙΝΟΥΜΕΝΑ ΣΧΕΔΙΑ
3.2.4 ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΟ
3.2.5 ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ
3.2.6 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ
3.3 ΜΥΘΟΠΛΑΣΙΑ
3.3.1 ΣΕΙΡΑ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ
3.3.2 ΣΕΙΡΑ ΕΠΟΧΗΣ / ΙΣΤΟΡΙΚΟ
3.3.3 ΔΡΑΣΗΣ (ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ-ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ – ΕΠ. ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ – ΘΡΙΛΕΡ)
3.3.4 ΔΡΑΜΑ / ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ
3.3.5 ΚΩΜΩΔΙΑ
3.3.6 ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
3.4 ΘΕΑΤΡΟ
3.4.1 ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ
3.4.2 ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΘΕΑΤΡΟ
3.5 ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ / ΧΟΜΠΙ (ΚΗΠΟΥΡΙΚΗ, ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ, ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ, ΚΑΛΛΙΣΤΕΙΑ κοκ)
3.6 ΜΑΓΚΑΖΙΝΟ
3.7 ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
3.7.1 ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ
3.7.2 ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ
3.7.3 ΜΟΥΝΤΙΑΛ
3.7.4 ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΙ ΚΑΙ ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ
3.7.5 ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ-ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ

Περίληψη: Πολύ συνοπτική παρουσίαση του περιεχομένου του τεκμηρίου με τη μορφή εκτεταμένου τίτλου σε 2-3 σειρές, η οποία δίνει στο χρήστη μια εικόνα του περιεχομένου του τεκμηρίου. Εμφανίζεται στην πρώτη ανάκτηση των αποτελεσμάτων στο Διαδίκτυο. Χρησιμοποιούμε σύντομες φράσεις για το θέμα του τεκμηρίου, χωρίς να επαναλαμβάνουμε τον τίτλο.

π.χ.

Ντοκιμαντέρ με θέμα τη ζωή και την καλλιτεχνική πορεία της λυρικής τραγουδίστριας ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΛΛΑΣ, εστιασμένο στις μουσικές σπουδές, τα πρώτα της καλλιτεχνικά βήματα και στις σημαντικές εμφανίσεις της
--

Περιγραφή: Επαρκής περιγραφή του περιεχομένου του τεκμηρίου. Αναφορά στο θέμα, στα πρόσωπα, στο υλικό που προβάλλεται (αρχαιολογικό υλικό, φωτογραφίες, τύπος, αποσπάσματα από παραστάσεις, συναυλίες κ.λπ.). Έκταση: μέχρι 100 λέξεις ή 560 χαρακτήρες (μέχρι 200 λέξεις σε περίπτωση που η διάρκεια είναι μεγάλη). Περιεκτικός λόγος με φράσεις σύντομες και ουσιώδεις, χωρίς λογοτεχνικό ύφος. Εάν η διάρκεια του υλικού είναι μεγάλη η παραγραφοποίηση του κειμένου να γίνεται κατά τις νοηματικές/περιγραφικές ενότητες.

π.χ.

Το πρώτο μέρος του ντοκιμαντέρ «Η ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΛΑΣ» παρουσιάζει το γενεαλογικό δέντρο της ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΛΛΑΣ και περιγράφει αναλυτικά την πορεία της οικογένειάς της από την Αθήνα στον Μελιγαλά, μέχρι τη μετανάστευση στις ΗΠΑ. Το δεύτερο μέρος αναφέρεται στις μουσικές σπουδές της στο Εθνικό Ωδείο και το Ωδείο Αθηνών, στις συνεργασίες της με την Εθνική Λυρική Σκηνή από το 1937 έως το 1945, οπότε φεύγει από την Ελλάδα για τις ΗΠΑ και στη συνέχεια για την Ιταλία. Το τρίτο και τελευταίο μέρος αφορά τις παραστάσεις που έδωσε η ΚΑΛΛΑΣ στην Ελλάδα από το 1957 και μετά: στο Ωδείο Ηρώδου Αττικού στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αθηνών (1957), στην Επίδαυρο το 1960 («Νόρμα») και το 1961 («Μήδεια») και στη Λευκάδα το 1964 («Καβαλερία Ρουσικάννα»). Καθ' όλη τη διάρκεια του ντοκιμαντέρ παρεμβάλλεται αρχαιολογικό οπτικοακουστικό υλικό με θέμα τα ιστορικά γεγονότα της εποχής, δημοσιεύματα και πρωτοσέλιδα από εφημερίδες με θέμα τις εμφανίσεις της ΚΑΛΛΑΣ, αποσπάσματα από συνεντεύξεις της στο ραδιόφωνο,

ηχητικά ντοκουμέντα ηχογραφήσεων από άριες και, τέλος, συνεντεύξεις συγγενών, συνεργατών και ανθρώπων του καλλιτεχνικού χώρου που σχετίστηκαν με την Ελληνίδα υψίφωνο.

Ανάλυση περιεχομένου: Αναλυτική περιγραφή του τεκμηρίου σκηνή-σκηνή ή πλάνο-πλάνο με τη χρήση Time Code. Το πεδίο έχει χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν για συγκεκριμένα τεκμήρια μόνο.

Αναφορές: Ονόματα προσώπων, φορέων, οργανισμών που εμφανίζονται ή αναφέρονται εκτενώς στο συγκεκριμένο τεκμήριο. Καταγράφονται οι ιδιότητες κατά την αναφορά τους στο συγκεκριμένο τεκμήριο.

Επίσης καταγράφονται τίτλοι έργων (π.χ. ταινίες, βιβλία, τραγούδια, πίνακες κ.λπ.), εάν έχουν σημαντική αναφορά μέσα στο τεκμήριο και θεωρείται ότι πρέπει να καταγραφούν. Τα ονόματα γράφονται στα ελληνικά μόνο, με κεφαλαία και στη συνέχεια χωρίζεται με κόμμα η ιδιότητα με πεζά. Κάθε αναφορά πρέπει να συνοδεύεται από την ιδιότητά της οπωσδήποτε (μία μόνο).

Αν σε ένα τεκμήριο ένα πρόσωπο εμφανίζεται με δεύτερη ιδιότητα η οποία θεωρείται πως πρέπει να αναφερθεί, αυτή πρέπει να καταγραφεί ξεχωριστά, δηλαδή επαναλαμβάνεται το όνομα (από κάτω) μαζί με τη δεύτερη ιδιότητά του. Πχ για το επεισόδιο 06 της σειράς «ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ 100 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ»:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ, πρωθυπουργός της Ελλάδας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ, αρχηγός της Ένωσης Κέντρου

Πριν γίνει η εγγραφή των αναφορών στο πεδίο της Dalet πρέπει να ακολουθηθεί η παρακάτω διαδικασία καθιέρωσης και χρήσης των τυποποιημένων ονομάτων:

Στον κοινόχρηστο φάκελο «ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ» τηρείται ένα αρχείο Excel με τίτλο «ΟΝΟΜΑΤΑ» στο οποίο καταχωρίζονται από τον αρμόδιο διαχειριστή του αρχείου τα πάσης φύσεως ονόματα με την τυποποιημένη τους μορφή. Στο αρχείο αυτό, το οποίο αποτελεί τον κατάλογο ονομάτων

του Αρχείου της ΕΡΤ, αναζητεί πρώτα ο τεκμηριωτής κάθε νέο όνομα για το οποίο προκύπτει ανάγκη χρήσης του κατά την τεκμηρίωση.

Εφόσον το προς χρήση όνομα υπάρχει ήδη στο αρχείο, αντιγράφεται ως έχει από τον τεκμηριωτή στην συγκεκριμένη εγγραφή.

Όταν το όνομα δεν εντοπίζεται στο αρχείο, ο τεκμηριωτής το καταχωρίζει σε άλλο αρχείο Excel που τηρεί ο ίδιος, μαζί με τον κωδικό του τεκμηρίου στο οποίο χρησιμοποιείται το όνομα. Όλα τα ονόματα παραμένουν στο αρχείο excel του κάθε τεκμηριωτή μέχρι να ελεγχθούν και μεταφερθούν από τον διαχειριστή του αρχείου στο αρχείο «ΟΝΟΜΑΤΑ». Παραπλήσια διαδικασία εφαρμόζεται και στην περίπτωση που ο τεκμηριωτής έχει να προτείνει κάποια τροποποίηση ενός ονόματος ή προσθήκη εναλλακτικής μορφής.

Γεωγραφικός προσδιορισμός: Καταγραφή των γεωγραφικών προσδιορισμών που περιέχει το τεκμήριο με τη μορφή: ΗΠΕΙΡΟΣ, ΧΩΡΑ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ, ΝΟΜΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ (ΕΥΡΩΠΗ, ΕΛΛΑΔΑ, ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ, ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΑΘΗΝΑ και αν θέλουμε να καταγράψουμε κάποια συγκεκριμένη τοποθεσία ακολουθεί πχ ΕΥΡΩΠΗ, ΕΛΛΑΔΑ, ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ, ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΑΘΗΝΑ, ΑΚΡΟΠΟΛΗ)

Ο γεωγραφικός προσδιορισμός γράφεται πάντα με κεφαλαία γράμματα (βλ. και σχετικό έγγραφο στον Κοινόχρηστο Φάκελο της Τεκμηρίωσης με την καταγραφή των διαμερισμάτων και νομών). Ο τύπος ακολουθείται μόνο για την καταγραφή των γεωγρ.προσδιορισμών στην Ελλάδα

Θεματική κατηγορία: Η θεματική κατηγορία στην οποία εντάσσεται το τεκμήριο. Δυνατότητα επιλογής από μιας μέχρι και πέντε τιμών από την παρακάτω κλειστή λίστα:

Ιστορία - Τέχνες και πολιτισμική κληρονομιά - Αναψυχή - Αθλητισμός - Εκπαίδευση - Επιστήμες και τεχνολογία - Θρησκεία και δοξασίες - Πολιτική και Κράτος - Διεθνείς σχέσεις - Ευρωπαϊκή Ένωση - Εκδηλώσεις-Εορτασμοί - Άμυνα και Πολιτική προστασία - Οικονομία και ανάπτυξη - Ενέργεια, Μεταφορές και

Επικοινωνίες - Εργασία - Κοινωνία - Έννομη τάξη και Δικαιοσύνη - Υγεία – Περιβάλλον - ΜΜΕ και Επικοινωνία - Ατυχήματα και καταστροφές - Πόλεμοι, συγκρούσεις και ταραχές

Θεματικοί όροι: Επιλογή από ελεγχόμενο λεξιλόγιο (συνήθως από 3 μέχρι 10). Οι όροι καλύπτουν τα σημαντικότερα θέματα του τεκμηρίου. Σε περίπτωση που κάποια τιμή χρησιμοποιείται στις Αναφορές ή Γεωγραφικό Προσδιορισμό καταχωρίζεται και στο συγκεκριμένο πεδίο.

Πχ για το τεκμήριο «Η ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΛΑΣ» οι θεματικοί όροι είναι οι εξής: ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΛΑΣ, μουσική, όπερα, λυρικό θέατρο, βιογραφία, Β' Παγκόσμιος Πόλεμος, Κατοχή

Σχόλια: Επιπλέον πληροφορίες σχετικά με το τεκμήριο που θεωρούνται πως πρέπει να καταγραφούν (π.χ. σε περίπτωση ύπαρξης αρχειακού υλικού, το οποίο θεωρείται πως πρέπει να καταγραφεί ξεχωριστά)

Γλώσσα περιεχομένου: Επιλογή από κλειστή λίστα (2 τιμές: ελληνικά-αγγλικά)

Παραγωγή: Ο υπεύθυνος για την παραγωγή, όπως εμφανίζεται στους τίτλους

Εκτέλεση παραγωγής: Το όνομα του υπευθύνου για την εκτέλεση παραγωγής όπως εμφανίζεται στους τίτλους τέλους (μπορεί να είναι είτε το όνομα του υπευθύνου είτε η επωνυμία της εταιρείας παραγωγής)

Συντελεστές παραγωγής: Καταγράφονται όπως ακριβώς εμφανίζονται στους τίτλους αρχής και τέλους

Πρώτος γράφεται ο σκηνοθέτης και στη συνέχεια οι υπόλοιποι συντελεστές με τη σειρά που είναι καταγεγραμμένοι στους τίτλους.

Πρώτα γράφεται ο τίτλος κάθε συντελεστή (με πεζά) και από κάτω με κεφαλαία το όνομα του συντελεστή.

Χώρα παραγωγής: Ελλάδα

Πρωτότυπο μέσο: Επιλογή από λίστα (βίντεο-φيلم)

Πρωτότυπο μέσο-τύπος: Επιλογή από λίστα

Πρωτότυπο μέσο-εικόνα-χρώμα: Επιλογή από λίστα

Πρωτότυπο μέσο-εικόνα-αναλογία: Επιλογή από λίστα

Πρωτότυπο μέσο-ήχος: Επιλογή από λίστα (μονοφωνικός-στερεοφωνικός)

Τα παραπάνω (5) τεχνικά χαρακτηριστικά του τεκμηρίου (πρωτότυπο μέσο-ήχος-εικόνα) δεν συμπληρώνονται από τους Τεκμηριωτές, αλλά από τους Ψηφιοποιητές του υλικού.

Πρώτη εκπομπή-κανάλι: Επιλογή από λίστα (EIPT, EPT, EPT 1-2, NET, ΠΡΙΣΜΑ+, INFO+ κτλ)

Χρηματοδότηση ψηφιοποίησης & τεκμηρίωσης: Επιλογή από λίστα (EPT ΑΕ, Κοινωνία της πληροφορίας πρόσκληση 172, πρόσκληση 65, Ψηφιακή Σύγκλιση, Πρόσκληση 19, ΕΣΠΑ)-επιλογή της τιμής «EPT ΑΕ» εκτός αν οριστεί διαφορετικά

Πνευματικά δικαιώματα: EPT ΑΕ (εκτός αν γνωρίζουμε πως δεν έχει η EPT ΑΕ αλλά άλλος φορέας τα δικαιώματα)

2.3.3 Καταγραφή των μεταδεδομένων των τεκμηρίων του Αρχείου Ειδήσεων

Συμπλήρωση πεδίων

Ημερομηνία συμβάντος από: Η ημερομηνία έναρξης του συμβάντος με τη μορφή ημέρα/μήνας/έτος (19/3/1979)

Ημερομηνία συμβάντος έως: Η ημερομηνία λήξης του συμβάντος με τη μορφή ημέρα/μήνας/έτος (19/3/1979). Αν είναι δυνατή η ακριβής χρονολόγηση του τεκμηρίου τότε η ημερομηνία καταγράφεται και στα δύο πεδία (από-έως), σε διαφορετική περίπτωση καταγράφεται το διάστημα χρονολόγησης του τεκμηρίου.

Σχετικά θέματα: Τα id των τεκμηρίων που σχετίζονται θεματικά με το συγκεκριμένο τεκμήριο (πχ ρεπορτάζ του αρχείου ειδήσεων με θέμα το ίδιο συμβάν-είδηση)

Σημειώσεις Τεκμηρίωσης: Για εσωτερική χρήση της ομάδας τεκμηρίωσης (τεχνικά σχόλια, αμφιβολίες σε σχέση με την συμπλήρωση κάποιου πεδίου)-δεν θα εμφανίζεται στο διαδίκτυο.

Όνομα συντάκτη: Το όνομα του τεκμηριωτή (κλειστή λίστα με τα ονόματα των τεκμηριωτών). Το πεδίο δεν εμφανίζεται στο διαδίκτυο.

Ημερομηνία συμβάντος σχόλια: Σχόλια του τεκμηριωτή σχετικά με τη χρονολόγηση του τεκμηρίου (χρησιμοποιείται σε περίπτωση που δεν υπάρχει η δυνατότητα ακριβούς χρονολόγησης του τεκμηρίου)

Τίτλος: ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ EPT (υπό αναθεώρηση)

Μέρος: Το πεδίο χρησιμοποιείται σε περίπτωση που το τεκμήριο χωρίζεται σε μέρη. Επιλογή από λίστα (1-9).

Σκοπός: Επιλογή από κλειστή λίστα (με 3 τιμές): Ενημέρωση Επιμόρφωση Ψυχαγωγία

Είδος: Επιλογή από λίστα (4 τιμές): Αναπαράσταση/θέατρο/μυθοπλασία Καλλιτεχνική παράσταση Μονοθεματικό / όχι μυθοπλασία Σύνθετο – πολυθεματικό / όχι μυθοπλασία Οι τιμές αυτές είναι υπό αναθεώρηση.

Χαρακτηρισμός: Ένταξη του τεκμηρίου σε μια χρονική περίοδο-επιλογή μιας τιμής από την παρακάτω κλειστή λίστα:

Γεγονότα Δεκαετίας 1910

Γεγονότα Δεκαετίας 1920

Γεγονότα Δεκαετίας 1930

Γεγονότα Δεκαετίας 1940

Γεγονότα Δεκαετίας 1950

Γεγονότα Δεκαετίας 1960

Γεγονότα Δεκαετίας 1970

Γεγονότα Δεκαετίας 1980

Γεγονότα Δεκαετίας 1990

Περίληψη: Σύντομη περιγραφή του περιεχομένου του τεκμηρίου. με αναφορά στο γεγονός το οποίο παρουσιάζεται, στα κύρια πρόσωπα που λαμβάνουν μέρος και τον τόπο. Χρησιμοποιείται πάντοτε ενεστώτας χρόνος και καταγράφεται μόνο ό,τι βλέπουμε-χωρίς να παρεμβάλλονται επιπλέον πληροφορίες για το θέμα.

Ανάλυση περιεχομένου: Αναλυτική περιγραφή του τεκμηρίου πλάνο-πλάνο με τη χρήση Time Code. Το πεδίο έχει χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν για συγκεκριμένα τεκμήρια της Ταινιοθήκης τηλεόρασης μόνο. Δεν χρησιμοποιείται για το Αρχείο Ειδήσεων.

Θεματική κατηγορία: Η θεματική κατηγορία στην οποία εντάσσεται το τεκμήριο (κλειστή λίστα κοινή με την Ταινιοθήκη). Δυνατότητα επιλογής από μιας μέχρι και πέντε τιμών από την παρακάτω κλειστή λίστα:

Ιστορία

Τέχνες και πολιτισμική

κληρονομιά

Αναψυχή

Αθλητισμός
Εκπαίδευση
Επιστήμες και τεχνολογία
Θρησκεία και δοξασίες
Πολιτική και Κράτος
Διεθνείς σχέσεις
Ευρωπαϊκή Ένωση
Εκδηλώσεις-Εορτασμοί
Άμυνα και Πολιτική προστασία
Οικονομία και ανάπτυξη Ενέργεια,
Μεταφορές και Επικοινωνίες
Εργασία
Κοινωνία
Έννομη τάξη και Δικαιοσύνη
Υγεία
Περιβάλλον
ΜΜΕ και Επικοινωνία
Ατυχήματα και καταστροφές
Πόλεμοι, συγκρούσεις και ταραχές

Θεματικοί όροι: Επιλογή από ελεγχόμενο λεξιλόγιο (συνήθως από 3 μέχρι 10). Οι όροι καλύπτουν τα σημαντικότερα θέματα του τεκμηρίου.

Δημοσιογράφοι: Τα ονόματα των δημοσιογράφων που πραγματοποίησαν το ρεπορτάζ των ειδήσεων (ελεύθερο κείμενο)

Ηχητικό περιεχόμενο: Κλειστή λίστα με 4 τιμές: βωβό - με ήχο - σπικάζ - φυσικός ήχος

Αναφορές: Ονόματα προσώπων, φορέων, οργανισμών που εμφανίζονται στο τεκμήριο. Καταγράφονται όλα τα εικονιζόμενα πρόσωπα κατά το δυνατόν, μαζί με την ιδιότητά τους στο συγκεκριμένο τεκμήριο. (βλ και σχετικές οδηγίες για την Ταινιοθήκη).

Γεωγραφικός προσδιορισμός: Καταγραφή των γεωγραφικών προσδιορισμών που περιέχει το τεκμήριο με τη μορφή ΗΠΕΙΡΟΣ, ΧΩΡΑ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ, ΝΟΜΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ (ΕΥΡΩΠΗ, ΕΛΛΑΔΑ, ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ, ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΑΘΗΝΑ και αν θέλουμε να

καταγράψουμε κάποια συγκεκριμένη τοποθεσία ακολουθεί πχ ΕΥΡΩΠΗ, ΕΛΛΑΔΑ, ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ, ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΑΘΗΝΑ, ΑΚΡΟΠΟΛΗ)

Γλώσσα περιεχομένου: Επιλογή από κλειστή λίστα (2 τιμές: ελληνικά-αγγλικά)

Σχόλια: Επιπλέον πληροφορίες σχετικά με το περιεχόμενο του τεκμηρίου, π.χ. κάποιο γεγονός το οποίο παρουσιάζεται

Παραγωγή: Ο υπεύθυνος για την παραγωγή, όπως εμφανίζεται στους τίτλους

Εκτέλεση παραγωγής: Το όνομα του υπευθύνου για την εκτέλεση παραγωγής όπως εμφανίζεται στους τίτλους τέλους (μπορεί να είναι είτε το όνομα του υπευθύνου είτε η επωνυμία της εταιρείας παραγωγής)

Πρωτότυπο μέσο: Επιλογή από λίστα (βίντεο-φιλμ)

Πρωτότυπο μέσο-τύπος: Επιλογή από λίστα

Πρωτότυπο μέσο-εικόνα-χρώμα: Επιλογή από λίστα

Πρωτότυπο μέσο-εικόνα-αναλογία: Επιλογή από λίστα

Πρωτότυπο μέσο-ήχος: Επιλογή από λίστα (μονοφωνικός-στερεοφωνικός)

Τα παραπάνω (5) τεχνικά χαρακτηριστικά του τεκμηρίου (πρωτότυπο μέσο-ήχος-εικόνα-αναλογία) δεν συμπληρώνονται από τους Τεκμηριωτές, αλλά από τους Ψηφιοποιητές του υλικού.

Πρακτορείο: Ο κωδικός της πρώτης καταγραφής του θέματος

Πρώτη εκπομπή-κανάλι: Επιλογή από λίστα (EIPT, EPT, EPT 1-2, NET, ΠΡΙΣΜΑ+, INFO+ κτλ)

Χρηματοδότηση ψηφιοποίησης & τεκμηρίωσης: Επιλογή από λίστα (EPT ΑΕ, Κοινωνία της πληροφορίας πρόσκληση 172, πρόσκληση 65, Ψηφιακή Σύγκλιση, Πρόσκληση 19, ΕΣΠΑ)-επιλογή της τιμής «EPT ΑΕ» εκτός αν οριστεί διαφορετικά

Πνευματικά δικαιώματα: EPT ΑΕ (εκτός αν γνωρίζουμε πως δεν έχει η EPT ΑΕ αλλά άλλος φορέας τα δικαιώματα)

2.3.4 Καταγραφή μεταδεδομένων των τεκμηρίων του Φωτογραφικού Αρχείου

Συμπλήρωση πεδίων

Ημερομηνία λήψης από: Η ημερομηνία χρονολόγησης της φωτογραφίας με τη μορφή ημέρα/μήνας/έτος (19/3/1979)

Ημερομηνία λήψης έως: Η ημερομηνία χρονολόγησης της φωτογραφίας με τη μορφή ημέρα/μήνας/έτος (19/3/1979). Αν είναι δυνατή η ακριβής χρονολόγηση του

τεκμηρίου τότε η ημερομηνία καταγράφεται και στα δύο πεδία (από-έως), σε διαφορετική περίπτωση καταγράφεται το διάστημα χρονολόγησης του τεκμηρίου.

Σημειώσεις Τεκμηρίωσης: Για εσωτερική χρήση της ομάδας τεκμηρίωσης (τεχνικά σχόλια, αμφιβολίες σε σχέση με την συμπλήρωση κάποιου πεδίου)-δεν θα εμφανίζεται στο διαδίκτυο.

Όνομα συντάκτη: Το όνομα του τεκμηριωτή (κλειστή λίστα με τα ονόματα των τεκμηριωτών). Το πεδίο δεν εμφανίζεται στο διαδίκτυο.

Πρωτότυπο μέσο: Το υλικό του πρωτότυπου μέσου. Κλειστή λίστα με τις ακόλουθες τιμές: Γυάλινη πλάκα-Πρωτότυπη εκτύπωση-Φιλμ-Φωτογραφία-Ψηφιακή λήψη

Συλλογή: Η συλλογή στην οποία ανήκει το τεκμήριο. Κλειστή λίστα με τις Συλλογές του Φωτογραφικού Αρχείου: Πέτρου Πουλίδη- Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα- Μικρασιατική Εκστρατεία-Θέατρο στο Ραδιόφωνο-Θέατρο της Δευτέρας- Περιφερειακοί Ραδιοφωνικοί Σταθμοί-Υιών Πέτρου Πουλίδη

Φωτογράφος: Το όνομα του φωτογράφου ή του πρακτορείου που πραγματοποίησε τη λήψη της φωτογραφίας

Τίτλος: Ο τίτλος του τεκμηρίου

Περιγραφή: Μια σύντομη περιγραφή του περιεχομένου του τεκμηρίου με αναφορά στο γεγονός που απεικονίζεται, τα πρόσωπα και τον τόπο.

Θεματική κατηγορία: Η θεματική κατηγορία στην οποία εντάσσεται το τεκμήριο. Κλειστή λίστα κοινή με την Ταινιοθήκη και το Αρχείο Ειδήσεων.

Θεματικοί όροι: Επιλογή από ελεγχόμενο λεξιλόγιο (συνήθως από 3 μέχρι 10). Οι όροι καλύπτουν τα σημαντικότερα θέματα του τεκμηρίου.

Γεωγραφικός προσδιορισμός: Καταγραφή των γεωγραφικών προσδιορισμών που περιέχει το τεκμήριο με τη μορφή: ΗΠΕΙΡΟΣ, ΧΩΡΑ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ, ΝΟΜΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ (ΕΥΡΩΠΗ, ΕΛΛΑΔΑ, ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ, ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΑΘΗΝΑ και αν θέλουμε να καταγράψουμε κάποια συγκεκριμένη τοποθεσία ακολουθεί πχ ΕΥΡΩΠΗ, ΕΛΛΑΔΑ, ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ, ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΑΘΗΝΑ, ΑΚΡΟΠΟΛΗ)

Ο γεωγραφικός προσδιορισμός γράφεται πάντα με κεφαλαία γράμματα (βλ. και σχετικό έγγραφο στον Κοινόχρηστο Φάκελο της Τεκμηρίωσης με την καταγραφή των διαμερισμάτων και νομών). Ο τύπος ακολουθείται μόνο για την καταγραφή των γεωγρ.προσδιορισμών στην Ελλάδα.

Παρατηρήσεις ημερομηνίας λήψης: Σχόλια σχετικά με την χρονολόγηση της φωτογραφίας-χρησιμοποιείται για την περίπτωση χρονολόγησης κατά προσέγγιση της φωτογραφίας.

Χρηματοδότηση ψηφιοποίησης & τεκμηρίωσης: Επιλογή από λίστα (ΕΡΤ ΑΕ, Κοινωνία της πληροφορίας πρόσκληση 172, πρόσκληση 65, Ψηφιακή Σύγκλιση, Πρόσκληση 19, ΕΣΠΑ)-επιλογή της τιμής «ΕΡΤ ΑΕ» εκτός αν οριστεί διαφορετικά

Πνευματικά δικαιώματα: ΕΡΤ ΑΕ

2.3.5 Καταγραφή των μεταδεδομένων των τεκμηρίων των Δελτίων Ειδήσεων

Συμπλήρωση πεδίων

Τίτλος: Ο τίτλος κάθε θέματος του δελτίου ειδήσεων με κεφαλαία Π.χ. ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

Περιεχόμενο: Το περιεχόμενο του κάθε θέματος του δελτίου ειδήσεων με τη μορφή ελεύθερου κειμένου. Ανάλογα με την περίπτωση μπορεί να περιλαμβάνει: - απομαγνητοφώνηση της εκφώνησης του θέματος από τον παρουσιαστή - ζωντανή σύνδεση με συνομιλία, διάγγελμα, δηλώσεις, ανταπόκριση κ.α. - βίντεο με ήχο, διάγγελμα, δηλώσεις, ανταπόκριση κ.α.

Το πεδίο αυτό περιέχει ακριβή απομαγνητοφώνηση του εκάστοτε θέματος χωρίς προσωπικές θέσεις, εκτιμήσεις ή αλλαγές.

Λέξεις κλειδιά: Όροι που καλύπτουν τα σημαντικότερα θέματα του τεκμηρίου. Οι όροι αυτοί γράφονται με μικρά και χωρισμένοι μεταξύ τους με κόμματα. Σε αυτό το πεδίο προτιμάται να μην επαναλαμβάνονται λέξεις που αναφέρονται στα πεδία «Περιεχόμενο» και «Πρόσωπο». π.χ.: απεργία, οικονομία, καύσιμα, ακρίβεια

Πρόσωπο: Ονόματα προσώπων, φορέων, οργανισμών που εμφανίζονται ή αναφέρονται εκτενώς στο συγκεκριμένο θέμα με την παρούσα ιδιότητά τους.

Το πεδίο αυτό συμπληρώνεται ΜΟΝΟ από την ελεγχόμενη λίστα με τα ονόματα προσώπων, φορέων και τόπων (Excel ONOMATA)

Όλα τα ονόματα σε αυτό το πεδίο (πρόσωπα, φορείς κλπ) γράφονται με κεφαλαία

Οι ιδιότητες γράφονται με μικρά, π.χ.: ΘΑΝΑΣΗΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, συνθέτης

Αν η ιδιότητα του φυσικού προσώπου αναφέρεται σε νομικό πρόσωπο καταχωρούμε και το αντίστοιχο νομικό πρόσωπο, π.χ.: ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ, υπουργός Εσωτερικών ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, υπουργείο

Η χώρα αναφέρεται μόνο στην ιδιότητα των ξένων πολιτικών ενώ για τους Έλληνες πολιτικούς παραλείπεται, π.χ.: ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ, πρωθυπουργός ΑΜΠΧΙΣΙΤ ΒΕΖΤΖΑΖΙΒΑ, πρωθυπουργός Ταϊλάνδης

Τόπος: όλοι οι γεωγραφικοί τόποι στους οποίους αναφέρεται το θέμα.

Το πεδίο αυτό συμπληρώνεται ΜΟΝΟ από την ελεγχόμενη λίστα με τα ονόματα προσώπων, φορέων και τόπων (Excel ΟΝΟΜΑΤΑ)

Όλοι οι τόποι σε αυτό το πεδίο γράφονται με κεφαλαία και στην ελληνική απόδοσή τους.

Η μορφή που χρησιμοποιείται για γεωγραφικούς τόπους που βρίσκονται σε γνωστή χώρα είναι:

ΗΠΕΙΡΟΣ, ΧΩΡΑ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ, ΝΟΜΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ

Π.χ.:

1. ΕΥΡΩΠΗ, ΕΛΛΑΔΑ, ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ, ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΑΘΗΝΑ
2. ΕΥΡΩΠΗ, ΕΛΛΑΔΑ, ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ, ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΑΘΗΝΑ, ΑΚΡΟΠΟΛΗ
3. ΕΥΡΩΠΗ, ΓΑΛΛΙΑ, ΠΑΡΙΣΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: Ραδιοφωνικός Σταθμός Κέρκυρας (Ε.Ρ.Τ. Κέρκυρας)

Η γεωγραφική θέση της Κέρκυρας, η απουσία μεγάλων και συνεχών ορεινών όγκων (όπως αυτοί της Ηπείρου) και η ύπαρξη λιμνοθάλασσας, προσφέρει μια προνομιακή θέση λειτουργίας πομπού μεσαίων κυμάτων για την κάλυψη ολόκληρης της δυτικής Ελλάδας και περιοχών ακόμη και εκτός συνόρων. Αυτοί είναι οι κύριοι λόγοι για τους οποίους στη μεταπολεμική Ελλάδα, αποφασίζεται η λειτουργία ραδιοφωνικού σταθμού στην Κέρκυρα. Η οικοδόμηση των κτηρίων του Ρ/Σ Κέρκυρας ξεκίνησε το 1953 σε οικόπεδο 72 στρεμμάτων, 2,5 χιλιόμετρα ΝΔ της πόλης. Στις 17 Ιανουαρίου 1956 οχηματαγωγό του ναυτικού μετέφερε στην Κέρκυρα τα μηχανήματα του πομπού. Για την εκπομπή σήματος, το 1956 στήνονται από τη βρετανική εταιρεία MARCONI δύο δίδυμοι ιστοί ύψους 500 ποδών, 149 μέτρων έκαστος. Ο ραδιοφωνικός σταθμός του νησιού είναι ένας από τους πρώτους περιφερειακούς και από τους πλέον ισχυρούς. Η έναρξη λειτουργίας του σταθμού έγινε τον Μάρτιο του 1957 με τον αρχικό πομπό των μεσαίων κυμάτων (ΑΜ) με ισχύ 50KW ο οποίος εκπέμπει στη συχνότητα των 1008 χιλιοκύκλων (KHZ) σχεδόν αδιάλειπτα από τότε – με εξαίρεση τη διακοπή του κατά το κλείσιμο της Ε.Ρ.Τ. τη διετία 2013-2015. Τα μηχανήματά του είναι προσφορά των συμμάχων. Πρόκειται στην ουσία για έναν από τους τέσσερις πλωτούς πομπούς που διέθετε την εποχή εκείνη η «Φωνή της Αμερικής» στη Μεσόγειο και μεταφέρεται από την Ταγγέρη. Πριν ακόμη ο σταθμός ολοκληρωθεί κτηριολογικά, μεταβαίνει στην Κέρκυρα ομάδα τεχνικών από την Αθήνα προκειμένου να τον στήσουν. Είναι οι άνθρωποι που στην ουσία πραγματοποιούν και τη δοκιμή λειτουργίας του. Από τις πρώτες δοκιμαστικές εκπομπές η ανταπόκριση του κοινού είναι ενθουσιώδης. Η πρώτη επιβεβαίωση λήψης έρχεται από την πόλη των Ιωαννίνων. Ακολουθούν γράμματα και τηλεγραφήματα από ολόκληρη την Ελλάδα αλλά και από ναυτικούς μας έως και τον Ινδικό Ωκεανό! (Ημερολόγιο Φάνη Χαρτζάβαλου).

Από το 2003 διαθέτει πομπό μεσαίων κυμάτων νέας τεχνολογίας. Παράλληλα λειτουργεί πομπός των FM που εκπέμπει από το όρος Παντοκράτωρ στη συχνότητα των 99,3 megacyκλων (MHZ) με ισχύ 10 KW. Επιπλέον υποστηρίζονται εναλλακτικές υπηρεσίες ενημέρωσης και λήψης μέσω του διαδικτύου, υβριδικών υπηρεσιών στις smart tv, App για τάμπλετ και κινητά.

Ο ιστορικός πομπός των μεσαίων του Ρ/Σ Κέρκυρας (Western Electric), οι δίδυμοι ιστοί του, η πρόσοψη και τα εξαρτήματά του, τα οποία σώζονται σε καλή κατάσταση, αποτελούν τεκμήρια μοναδικά στο είδος τους για την πορεία της ελληνικής ραδιοφωνίας στη χώρα μας και όχι μόνο.

Εκτός από το μηχανολογικό μέρος, ξεχωριστό είναι και το εσωτερικό – οργανικό κομμάτι του σταθμού. Τα σπάνια πλέον πομπινοφωνα, εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται από το σταθμό είτε ως λύση έναντι του «κρασαρίσματος» των Η/Υ είτε για τη χρήση του αρχαιακού υλικού.

3. Αρχείο Ρ/Σ Κέρκυρας: Μελέτη περίπτωσης

Το αρχείο μαγνητοταινιών της ΕΡΤ Κέρκυρας αποτελεί έναν ανεπεξέργαστο θησαυρό αφού στην ουσία είναι το μοναδικό ηχογραφημένο αρχείο της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κέρκυρας με καταγραφές συναυλιών, εκπομπές λαογραφίας, λόγου, ενημέρωσης, αφιερωμάτων, ξεχωριστών ειδησεογραφικών συμβάντων, ντοκουμέντρων κοινωνικών και πολιτικών οροσήμων για το νησί της Κέρκυρας και όχι μόνο. Δυστυχώς, κατά την περίοδο αποκλειστικής χρήσης των μαγνητοταινιών αυτών για τις ανάγκες καθημερινής λειτουργίας του σταθμού από το 1957 έως τις αρχές της δεκαετίας του '90 (όταν η αποθήκευση απέκτησε νέα format) σημαντικά ηχογραφημένα ντοκουμέντα χάθηκαν αφού οι ταινίες τους χρησιμοποιήθηκαν ως υλικό για νέες εγγραφές. Σήμερα διαθέτει πάνω από 700 ταινίες πομπίνας, 2000 CD και 5000 δίσκους βινυλίου, ως παρακαταθήκη της 60ετούς λειτουργίας του. Πρόκειται για την ηχητική ιστορία της Κέρκυρας και των γύρω περιοχών τόσο σε πολιτικό και όσο και σε πολιτιστικό πλαίσιο.

3.1 Έγγραφα

Στο αρχείο του σταθμού Κέρκυρας της ελληνικής ραδιοφωνίας φυλάσσονται επίσης έγγραφα που αφορούν τη λειτουργία του και τα οποία σήμερα αποτελούν αρχειακό πλούτο από τον οποίο μπορεί κάποιος να μελετήσει πλήθος ζητημάτων. Έγγραφα μισθοδοσίας από τα οποία προκύπτει ο τρόπος πληρωμής και το ύψος των αμοιβών, ο τρόπος ασφάλισης και τα δώρα των δημοσίων υπαλλήλων, η διαδικασία

επαγγελματικής τους ανέλιξης, η εμπλοκή των συναρμόδιων υπηρεσιών στη λειτουργία του σταθμού. Το πρωτόκολλο παραλαβής των μηχανημάτων του σταθμού, για παράδειγμα, μας δίνει πληροφορίες τόσο για την μηχανολογική διάρθρωση του ιστορικού πομπού των μεσαίων όσο και για την προέλευσή του αλλά και τη σημασία που είχε για τη χώρα και τους συμμάχους της η ραδιοφωνική κάλυψη μιας ευαίσθητης περιοχής στην έναρξη και εξέλιξη του ψυχρού πολέμου. Αντίστοιχα, η μελέτη δελτίων ειδήσεων της δικτατορίας με την υπογραφή του υπαστυνόμου λογοκρισίας, μπορεί να μας δώσει πλήθος στοιχείων για τον τρόπο δημοσιογραφικής κάλυψης της επικαιρότητας αλλά και πολιτικής εποπτείας του σταθμού.

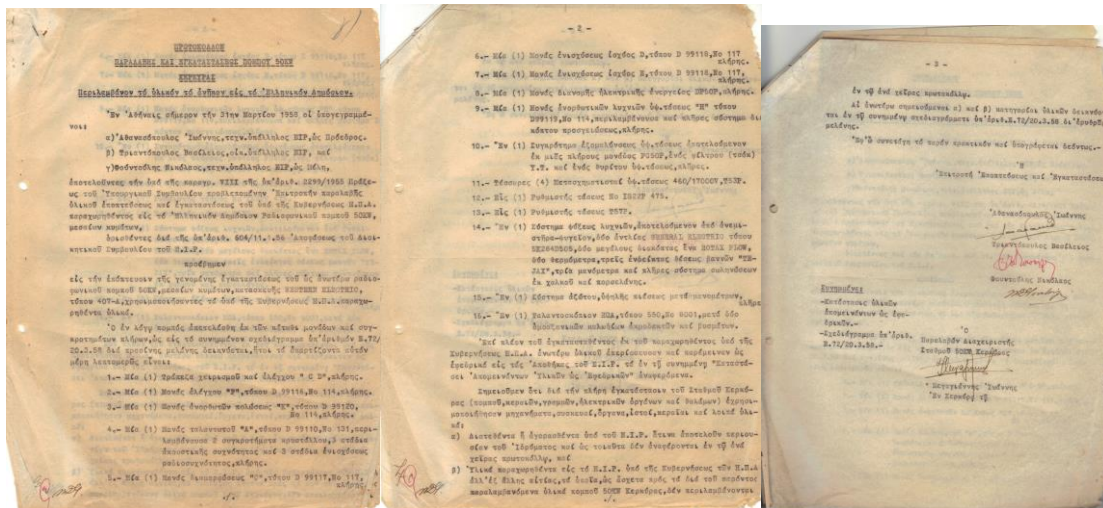
Τα ίδια τα μηχανήματα του αρχικού πομπού που αντικαταστάθηκαν μόλις το 2003 αποτελούν πλέον σπάνια αντικείμενα που θα μπορούσαν να εμπλουτίσουν μουσειακή συλλογή, αποτυπώνοντας την πορεία της ραδιοφωνικής βιομηχανικής ιστορίας του τόπου. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι αμερικάνοι μηχανικοί που ήλθαν στην Κέρκυρα για την παραμετροποίηση του νέου πομπού, φωτογράφησαν κάθε τμήμα του παλαιού πομπού, στέλνοντας στους συναδέλφους τους στις ΗΠΑ αποδείξεις ότι ραδιοφωνικός σταθμός του '40 βρισκόταν ακόμη σε λειτουργία!

Ακολουθεί η παρουσίαση μερικών από τα έγγραφα, τις ηχογραφήσεις και τα μηχανήματα του σταθμού, ως μελέτη περίπτωσης του μοναδικού αυτού αρχειακού και μουσειολογικού πλούτου που διαθέτει ο σταθμός και παραμένει αναξιοποίητος, με ότι αυτό σημαίνει ακόμη και για την ασφάλεια των συγκεκριμένων τεκμηρίων.

3.1.1 Πρωτόκολλο παραλαβής του πομπού

Το πρωτόκολλο παραλαβής του σταθμού αποτελεί ξεχωριστό τεκμήριο στο οποίο αποτυπώνεται το σύνολο της μηχανολογικής διάρθρωσης του πρώτου πομπού του σταθμού, ο οποίος διαλύθηκε το 2003 προκειμένου να τοποθετηθεί στη θέση του η διάδοχη μηχανολογική εγκατάσταση. Το συγκεκριμένο έγγραφο λοιπόν, είναι το μόνο που αποδεικνύει τον τρόπο διάθρωσης και λειτουργίας του αρχικού μηχανισμού.

Από τη μελέτη του εγγράφου επαληθεύουμε ότι υπήρξε παραχώρηση των μηχανημάτων από την αμερικάνικη κυβέρνηση ενώ υπήρξε και χρήση υλικών του E.I.P. Νεότευκτα επίσης ήταν τα στοιχεία των δύο κεραιών της εταιρείας MARCONI.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

ΠΑΡΛΑΒΗΣ ΚΑΙ ΕΚΓΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΠΟΜΠΟΥ 50KW

ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Περιβαλμάνον το υλικόν το ανήκον εις το Ελληνικόν Δημόσιον

Εν Αθήναις σήμερον την 31ην Μαρτίου 1958 οι υπογεγραμμένοι:

Α) Αθανασόπουλος Ιωάννης, τεχν. υπάλληλος ΕΙΡ, ως πρόεδρος.

Β) Τριαντόπουλος Βασίλειος, οικ. υπάλληλος ΕΙΡ, και

Γ) Φουντούλης Νικόλαος, τεχν. υπάλληλος ΕΙΡ, ως Μέλη,

αποτελούντες την υπό της παραγρ. VIII της υπ' αριθ. 2299/1955 Πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου προβλεπομένη Επιτροπήν παραλαβής υλικού εποπτεύσεως και εγκαταστάσεως του υπό της Κυβερνήσεως Η.Π.Α. παραχωρηθέντος εις το Ελληνικόν Δημόσιον Ραδιοφωνικού πομπού 50KW, μεσαίων κυμάτων,

ορισθέντες δια της υπ' αριθ. 604/11.1.56 Αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ι.Ρ.

προέβημεν

εις την επόπτευσιν της γενομένης εγκαταστάσεως του ως ανωτέρω ραδιοφωνικού πομπού 50KW, μεσαίων κυμάτων, κατασκευής WESTERN ELECTRIC, τύπου 407-A, χρησιμοποιήσαντες τα υπό της Κυβερνήσεως ΗΠΑ παραχωρηθέντα υλικά.

Ο εν λόγω πομπός απετελέσθη εκ των κάτωθι μονάδων και συγκροτημάτων πλήρων, ως εις το συνημμένον σχεδιάγραμμα υπ' αριθμόν Ε.72/20.3.58 δια πρασίνης μελάνης δεικνύεται, ήτοι τα απαρτίζοντα αυτόν μέρη λεπτομερώς είναι:

1. – Μία Τράπεζα χειρισμού και ελέγχου «CD», πλήρης.
2. – Μία Μονάς ελέγχου «F» τύπου D 99116, Νο 114, πλήρης.
3. – Μία Μονάς ανορθωτών πολώσεως «K», τύπου D 99120, Νο 114, πλήρης.
4. – Μία Μονάς ταλαντωτού «Α», τύπου D 99110, Νο 131, περιλαμβάνουσα 2 συγκροτήματα κρυστάλλου, 3 στάδια ακουστικής συχνότητας και 3 στάδια ανισχύσεως ραδιοσυχνότητας, πλήρης.
5. – Μία Μονάς διαμορφώσεως «C» τύπου D 99117, Νο 117, πλήρης.
6. – Μία Μονάς ενισχύσεως ισχύος D, τύπου D 99118, Νο 117, πλήρης.
7. – Μία Μονάς ενισχύσεως ισχύος E, τύπου D 99118, Νο 117, πλήρης.
8. – Μία Μονάς διανομής ηλεκτρικής ενεργείας DP50P, πλήρης.
9. – Μία Μονάς ανορθωτικών λυχνιών υψ. τάσεως «H» τύπου D 99118, Νο 114, περιλαμβάνουσα και πλήρες σύστημα δια κόπτου προσγειώσεως, πλήρης.
10. – Έν συγκρότημα εξομαλύνσεως υψ. τάσεως αποτελούμενον εκ μιας πλήρους μονάδος FC50P, ενός φίλτρου (τσοκ) Υ.Τ. και ενός θυρίτου υψ. τάσεως, πλήρης.
11. – Τέσσαρες Μετασχηματισταί υψ. τάσεως 460/17000V, t53p.
12. – Εις ρυθμιστής τάσεως Νο IS22P 475.
13. – Είς ρυθμιστής τάσεως T57P.
14. – Εν σύστημα ψύξεως λυχνίων, αποτελούμενος από ανεμιστήρα – ψυγείον, δύο αντλίας GENERAL ELECTRIC τύπου 5K284D505, δύο μεγάλους διακόπτας ένα ROTAX FLOW, δύο θερμόμετρα , τρεις ενδείκτας θέσεως βαννών TEJAX, τρία μανόμετρα και πλήρες σύστημα σωληνώσεων εκ χαλκού και πορσελάνης.
15. – Έν σύστημα αζώτου, υψηλής πιέσεως μετά μανομέτρων, πλήρες
16. – Εν ταλαντοσκόπιον RCA, τύπου 550, Νο 8001, μετά δύο ομοαξονικών καλωδίων ακροδεκτών και βασμάτων.

Επί πλέον του εγκατασταθέντος εκ του παραχωρηθέντος υπό της Κυβερνήσεως ΗΠΑ ανωτέρω υλικού επερίσσευσαν και παρέμειναν ως εφεδρικά εις τα Αποθήκας του ΕΙΡ τα εν τη συνημμένη «Καταστάσει Απομεινάντων Υλικών ως Εφεδρικών» αναφερόμενα.

Σημειούμεν ότι δια την πλήρη εγκατάστασιν του Σταθμού Κερκύρας (πομπού, κεραιών, γραμμών, ηλεκτρικών οργάνων και θαλάμων) εχρησιμοποιήθησαν μηχανήματα, συσκευαί, όργανα, ιστοί, κεραίαι και λοιπά υλικά:

α) Διατεθέντα ή αγορασθέντα υπό του ΕΙΡ άτινα αποτελούν περιουσίαν του Ιδρύματος και ως τοιαύτα δεν αναφέρονται ε τω αναχείρας πρωτοκόλλω, και

β) Υλικά παραχωρηθέντα εις το ΕΙΡ υπό της Κυβερνήσεως των ΗΠΑ αλλ' εξ άλλης αιτίας, τα οποία, ως άσχετα προς τα δια του παρόντος παραλαμβανόμενα υλικά πομπού 50KW Κερκύρας, δεν περιλαμβάνονται εν των ανά χείρας πρωτοκόλλω.

Αι ανωτέρω σημειούμεναι α) και β) κατηγορίαι υλικών δεικνύονται εν τω συνημμένον σχεδιαγράμματι υπ' αριθ. Ε72/20.358 δι' ερυθράς μελάνης.

Εφ' ω συνετάγη το παρόν πρακτικόν και υπογράφεται δεόντως.

Η Επιτροπή Εποπτεύσεως και Εγκαταστάσεως

Αθανασόπουλος Ιωάννης

Τριαντόπουλος Βασίλειος

Φουντούλης Νικόλαος

Συνημμένα:

- Κατάστασις υλικών απομεινάντων ως εφεδρικών.
- Σχεδιάγραμμα υπ' αριθ. Ε.72/20.3.58

Ο Παραλαβών Διαχειριστής

Σταθμού 50KW Κερκύρας

Μεγαγιάννης Ιωάννης

3.1.2 Ραδιοπρόγραμμα

Από την ανάγνωση εντός τυπικού προγράμματος του σταθμού Κέρκυρας της δεκαετίας το '60, προκύπτει ότι ο σταθμός από τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του αποτέλεσε φιλόξενο χώρο για την ελληνική μουσική και ιδίως για τα τοπικά λαϊκά συγκροτήματα τόσο της Κέρκυρας όσο και της γύρω ηπειρωτικής περιοχής που

επίσης κάλυπτε ο πομπός του. Ενδιαφέρον στοιχείο είναι επίσης οι διαφημίσεις αλλά και οι διαφημιστικές εκπομπές που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα ενώ υπήρχαν και τοπικά νέα έστω και για ένα πεντάλεπτο.

Κατά τις καθημερινές ο σταθμός εξέπεμπε συγκεκριμένες ώρες, προφανώς και λόγω ελλειπούς προσωπικού και λόγω αναγκών συντήρησης του σταθμού, ίσως και λόγω οικονομίας αφού δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ο πομπός των μεσαίων ήταν πάντοτε ενεργοβόρος, ακόμη και όταν δεν εξέπεμπε στο σύνολο της ισχύος του.

Κατά τις εορταστικές ημέρες (όπως η αναγραφόμενη πρωτοχρονιά του 1963) το πρόγραμμα εκπομπής ήταν σχεδόν πλήρες από τις 7 το πρωί έως τις 12 το βράδυ.

Τ Ρ Ι Τ Η 1/1/63	
ΕΝΑΡΞΙΣ- Προσεύχη	
07.00-07.15	Κάλλαντα και μηνύματα Τοπικών Αρχών
07.25	Ελαφρά μουσική και τραγούδια (ενδ.διαφημ.)
08.00	Ελαφρά Ορχήστρα Ε.Ι.Ρ.
08.30	Δημοτικό συγκρότημα Σπίνουλα (ενδ.διαφημ.)
09.45	Μουσικών εταίρων
09.00	Μουσική της Ηέας Λαϊκού της "εγξλου Μουσικής
	Επ' της Ηέας του "Αγίου Ευαγγελίου.
10.30	Μουσικών διδασκάλων
10.30-10.45	Τέλος του προγράμματος (ενδ.διαφημ.)
14.00-14.30	Ελαφρά μουσική και τραγούδια (ενδ.διαφημ.)
14.45	Μουσική τραγούδια από διάφορα συγκροτήματα
15.00-15.10	Από το τραγούδι
17.30	Ευαγγελιστές μελωδίες
17.45-18.00	Ευαγγελιστές του "Αγίου Ευαγγελίου
18.30	Κεκοσμημένη συγκρότηση
20.30	Ελαφρά μουσική και τραγούδια (ενδ.διαφημ.)
21.00-21.30	Μουσική ορχήστρα
23.30	Χορευτική μουσική και τραγούδια
24.00	ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΗΝΟΣ - τέλος του προγράμματος.
Τ Ρ Ι Τ Η 2/1/63	
ΕΝΑΡΞΙΣ- Προσεύχη	
07.00-07.15	Ελαφρά μουσική και τραγούδια (ενδ.διαφημ.)
07.25-07.45	Ελαφρά μουσική και τραγούδια (ενδ.διαφημ.)
10.02	Εξέγερση γυναίκας (διαφημιστική)
10.15	ΔΙΑΚΟΜΗ
14.00-14.30	Εξέγερση προγράμματος (ενδ.διαφημ.)
14.52-15.10	Ελαφρά ελληνικά τραγούδια
15.30	ΔΙΑΚΟΜΗ
17.30	Ελαφρά μουσική και τραγούδια (ενδ.διαφημ.)
17.45-18.00	Ελαφρά μουσική και τραγούδια (ενδ.διαφημ.)
18.02	Ελαφρά ελληνικά τραγούδια (ενδ.διαφημ.)
18.30	Ελαφρά μουσική και τραγούδια
18.45	Τοπικά νέα
19.50-19.00	Ελαφρά μουσική και τραγούδια
23.30	Μουσική ορχήστρα
24.00	ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΗΝΟΣ - τέλος του προγράμματος.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ

ΡΑΔΙΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟ 9/12/62 – 5/1/63

ΤΡΙΤΗ 1/1/63

ΕΝΑΡΞΙΣ – ΠΡΟΣΕΥΧΗ

07.00 – 07.15 Κάλλαντα και μηνύματα Τοπικών Αρχών

07.25 Ελαφρά μουσική και τραγούδια (ενδ.διαφημ.)

08.00 Ελαφρά Ορχήστρα Ε.Ι.Ρ.

08.30 Δημοτικό Συγκρότημα Σπίνουλα

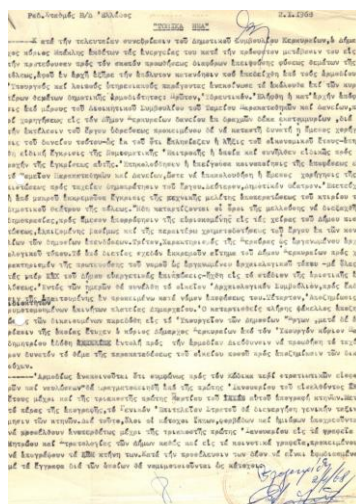
08.45	Μουσικόν τέταρτον
09.00	Μετάδοσις της Θείας Λειτουργίας του Μεγάλου Βασιλείου από τον Ιερών Ναόν του Αγίου Σπυρίδωνος.
10.30	Μουσικόν διάλειμμα
10.30 – 10.45	Σύγχρονη γυναίκα (διαφημιστικών)
14.00 – 14.30	Ελαφρά μουσική και τραγούδια (ενδ. Διαφημ.)
14.45	Ηπειρωτικά τραγούδια από διάφορα συγκροτήματα
16.00 – 15.10	Λαϊκά τραγούδια
17.30	Ευχάριστες μελωδίες
17.45 – 18.00	Κουβέντες του καιρού μας
18.45 – 19.00	Κερκυραϊκό συγκρότημα
20.30	Ελαφρά μουσική και τραγούδια (ενδ.διαφημ.)
21.00 – 21.30	Μουσικές σελίδες
23.30	Χορευτική μουσική και τραγούδια
24.00	ΕΘΝΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ – Τέλος του Προγράμματος

ΤΕΤΑΡΤΗ 2/1/63

07.00 – 07.15	Δημοτική μουσικής και τραγούδια
07.25 - 07.45	Ελαφρά μουσική και τραγούδια (ενδ.διαφημ.)
10. 02	Σύγχρονη γυναίκα (διαφημιστικών)
10.15	ΔΙΑΚΟΠΗ
14.00 – 14.30	Ξένο ελαφρύ πρόγραμμα (ενδ. Διαφημ.)
14.52 – 15.10	Ελαφρά ελληνικά τραγούδια
15.20	ΔΙΑΚΟΠΗ
17.30	Αποσπάσματα από οπερέτες
17.45 – 18.00	Το ημερολόγιον ενός θυρωρού (διαφημιστικών)
18.02	Ελαφρά ελληνικά τραγούδια
18.30	Ελληνικά λαϊκά τραγούδια
18.45	Τοπικά νέα
18.50 – 19.00	Ηπειρωτικών δεκάλεπτον
23.30	Ποικίλη μουσική
24.00	ΕΘΝΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ – Τέλος του Προγράμματος

3.1.3 Δελτίο ειδήσεων 1968

Από τα πλέον αποκαλυπτικά έγγραφα είναι τα δελτία ειδήσεων που εκφωνούνταν στον σταθμό την περίοδο της δικτατορίας. Στο ακόλουθο τεκμήριο, το πρώτο δελτίο ειδήσεων του 1968 είναι χαρακτηριστική η ένδειξη «λογοκρίθηκε» και ακριβώς από κάτω το όνομα του Υπαστυνόμου που υπογράφει τη λογοκρισία. Το δελτίο αποτελείται από δύο μόνο ειδήσεις που αφορούν, η πρώτη τα τεκταινόμενα του διορισθέντος από τη χούντα Δημάρχου Κερκυραίων κατά την επίσκεψή του σε υπουργεία των Αθηνών και η δεύτερη την έκκληση της στρατολογίας για απογραφή κτηνών.

Ραδ. Σταθμός Β/Δ Ελλάδος

2.1.1968

«ΤΟΠΙΚΑ ΝΕΑ»

---Κατά την τελευταίαν συνεδρίασιν του Δημοτικού Συμβουλίου κερκυραίων, ο Δήμαρχος κύριος Μπάκλης εκθέτων τας ενεργείας του κατά την πρόσφατον μετάβασιν του εις την πρωτεύουσαν προς τον σκοπόν προωθήσεως διαφόρων επειγούσης φύσεως θεμάτων της πόλεως, αφού εν αρχή εξήρε την απόλυτον κατανόησιν που επεδείχθη από τους αρμοδίους Υπουργούς και λοιπούς υπηρεσιακούς απραάγοντας ανακοίνωσε τα ακόλουθα επί των κυριωτέρων θεμάτων δημοτικής αρμοδιότητος: Πρώτον, Υδρευτικόν. Ελήφθη η κατ' αρχήν απόφασις από μέρους του

Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, περί χορηγήσεως εις τον Δήμος Κερκυραίων δανείου εκ δραχμών δέκα εκατομμυρίων, δια την εκτέλεσιν του έργου υδρεύσεως προκειμένου δε να καταστή δυνατή η άμεσος χορήγησις του δανείου τούτου – ως εκ του ότι επλησίαζεν η λήξις του οικονομικού έτους – απητήθη ειδική έγκρισις της Νομισματικής Επιτροπής η οποία και συνήλθεν ειδικώς προς παροχήν της εγκρίσεως αυτής. Επηκολούθησεν η επείγουσα κοινοποίησις της αποφάσεως εις το Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, ώστε να επακολουθήση η άμεσος χορήγησις της πιστώσεως προς ταχείαν δημοπράτισιν του έργου. Δεύτερον. Δημοτικόν Θέατρον. Επετεύχθη η από μακρού εκκρεμούσα έγκρισις της τεχνικής μελέτης αποπερατώσεως του κτιρίου του Δημοτικού Θεάτρου της πόλεως. Ήδη καταρτίζονται οι όροι της μελλούσης να διεξαχθή δημοπρασίας, προς άμεσον απορρόφησιν της ευρισκομένης εις τα χείρας του Δήμου πιστώσεως ελπιζομένης βασίμως και της περαιτέρω χρηματοδοτήσεως του έργου εκ των κονδυλίων των δημοσίων επενδύσεων. Τρίτον. Χαρακτηρισμός της Κερκύρας ως οργανωμένου αρχαιολογικού τόμου. Το από διετίας σχεδόν εκκρεμούν αίτημα του Δήμου Κερκυραίων προς χαρακτηρισμόν της πρωτευούσης του νομού ως οργανωμένου αρχαιολογικού τόπου – με όλας τας υπέρ του Δήμου ευεργατικές επιπτώσεις – ήχθη εις το στάδιον της οριστικής επιλύσεως. Εντός των ημερών θα συνέλθη το οικείον Αρχαιολογικόν Συμβούλιον, προς έκδοσιν της απαιτούμενης εν προκειμένω κατά νόμον αποφάσεως του. Τέταρτον. Αποζημιώσεις ιδιοκτητών ρυμοτουμένων ακινήτων πλατείας Δημαρχείου. Ο καταρτισθείς πλήρης φάκελος αποζημιώσεως των δικαιουμένων παρεδόθη εις το Υπουργείον των Δημοσίων έργων, μετά δε ακρόασιν της οποίας έτυχε ο κύριος Δήμαρχος Κερκυραίων από τον Υπουργόν κύριον Παπαδημητρίου εδόθη εντολή προς την αρμοδίαν Διεύθυνσιν να προωθήση το ταχύτερον δυνατόν το θέμα της παρακαταθέσεως του οικείου ποσού προς αποζημιώσιν των δικαιούχων.

--- Αρμοδίως ανακοινούται ότι συμφώνως προς τον Κώδικα περί στρατιωτικών εισφορών και ναυλώσεων θα πραγματοποιήθη από της πρώτης Ιανουαρίου του εισελθόντος έτους μέχρι και της τριακοστής πρώτης Μαρτίου του αυτού απογραφή κτηνών. Μετά το πέρας της απογραφής, το Γενικόν Επιτελείον Στρατού θα διενεργήση γενικήν ταξινόμησιν των κτηνών. Δια τούτο, όλοι οι κάτοχοι ίππων, φορβάδων και ημιόνων υποχρεούνται να προσέλθουν ανυπερθέτως μέχρι της τριακοστής πρώτης Ιανουαρίου εις τα γραφεία Μητρώου και στρατολογίας των Δήμων καθώς και εις τα κοινοτικά γραφεία, προκειμένου να απογράψουν τα κτήνη

των. Κατά την προσέλευσιν των δέον να είναι εφωδιασμένοι με τα έγγραφα δια των οποίων θα νομιμοποιούνται ως κάτοχοι.

Ελογοκρίθη

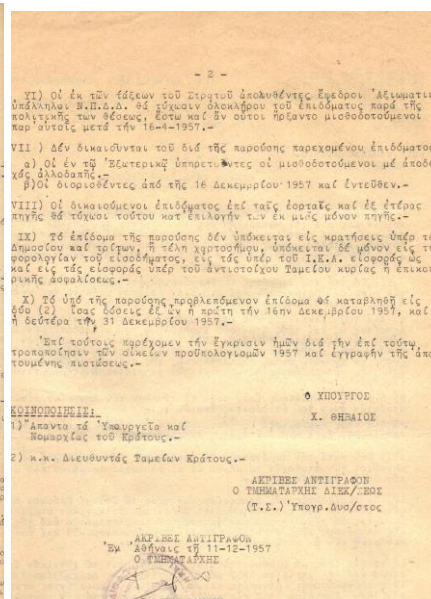
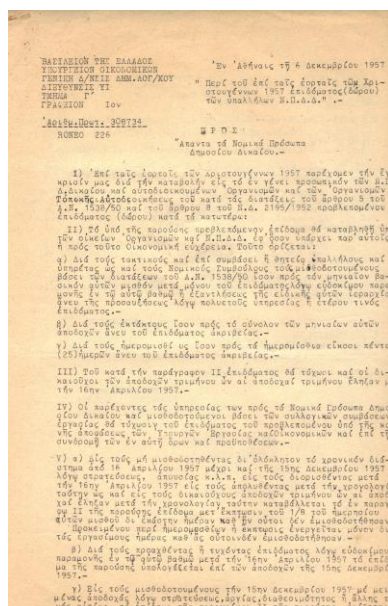
2.1.68

Σπύρος Κάντας

Υπαστυνόμος Α΄

3.1.4 Δώρο Χριστουγέννων 1957

Το συγκεκριμένο έγγραφο αποτελεί τεκμήριο μελέτης αρκετών ζητημάτων που αφορούν την ασφάλιση, τη μισθοδοσία και το διαχωρισμό των υπαλλήλων του κράτους, τα επιδόματα που ελάμβαναν, το ύψος τους, τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες Κ.Ο.Κ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΙΣ ΔΗΜ. ΛΟΓ/ΚΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΥΙ
ΤΜΗΜΑ Γ΄
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Ιον

Αριθ. Πρωτ. 308734

RONEO 226

Εν Αθήναις τη 6 Δεκεμβρίου 1957

«Περί του επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων
1957 επιδόματος (δώρου) των υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.»

ΠΡΟΣ

«Άπαντα τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου»

Ι) Επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων 1957 παρέχομεν την έγκρισίν μας δια την καταβολήν εις το εν γένει προσωπικόν των ΝΠΔ Δικαίου και αυτοδιοικουμένων Οργανισμών και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως του κατά τας διατάξεις του άρθρου 5 του Α.Ν. 1538/50 και του άρθρου 8 του Ν.Δ. 2195/1952 προβλεπομένου επιδόματος (δώρου) κατά τα κατωτέρω:

ΙΙ) Το υπό της παρούσης προβλεπόμενον επίδομα θα καταβληθεί υπό των οικίων Οργανισμών και ΝΠΔΔ εφ' όσον υπά'ρχει παρ' αυτοίς ή προς τούτο Οικονομική ευχέρεια. Τούτο ορίζεται:

α) Δια τους τακτικούς και επί συμβάσει ή θητεία υπαλλήλους και υπηρέτας ως και τους Νομικούς Συμβούλους τους μισθοδοτούμενους βάσει των διατάξεων του Α.Ν. 1538/50 ίσον προς το μηνιαίον βασικόν αυτών μισθόν μετά μόνου του επιδόματος λόγω ευδοκίμου παραμονής εν των αυτώ βαθμώ ή εξαντλήσεως της εδικής αυτών ιεραρχίας άνευ της προσανξήσεως λόγω πολυετούς υπηρεσίας ή ετέρου τινός επιδόματος.

β) Δια τους εκτάκτους ίσον προς το σύνολον των μηνιαίων αυτών αποδοχών άνευ του επιδόματος ακριβείας.

γ) Δια τους ημερομισθίους ίσον προς τα ημερομίσθια είκοσι πέντε ημερών άνευ του επιδόματος ακριβείας.

ΙΙΙ) Του κατά την παράγραφον ΙΙ επιδόματος θα τύχωσι και οι δικαιούχοι των αποδοχών τριμήνου ως αι αποδοχαί τριμήνου έληξαν μετά την 16ην Απριλίου 1957.-

IV) Οι παρέχοντες τας υπηρεσίας των προς τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και μισθοδοτούμενοι βάσει των συλλογικών συμβάσεων εργασίας θα τύχωσιν του επιδόματος του προβλεπομένου υπό της κοινής αποφάσεως των Υπουργών Εργασίας και Οικονομικών και επί τη συνδρομή των εν αυτή όρων και προϋποθέσεων. –

V) α) Εις τους μη μισθοδοτηθέντας δι' ολόκληρον το χρονικόν διάστημα από 16 Απριλίου 1957 μέχρι και της 15ης Δεκεμβρίου 1957 λόγω στρατεύσεως, απουσίας κλπ εις τους διορισθέντας μετά την 16ην απριλίου 1957 εις τους απολυθέντας μετά τη χρονολογίαν ταύτην ως και τους δικαιούχους αποδοχών τριμήνου ως αι αποδοχαί έληξαν μετά την χρονολογίας ταύτην καταβάλλεται το εν παραγράφω II της παρούσης επίδομα μετ' έκπτωσιν του 1/8 του ημερησίου αυτών μισθού δι' εκάστην ημέρας καθ' ήν ούτοι δεν εμισθοδοτήθησαν.

Προκειμένου περί ημερομισθίων ή έκπτωσις ενεργείται μόνον δια τας εργασίμου ημέρας καθ' άς ουτοι δεν εμισθοδοτήθησαν.-

β) Διά τους προαχθέντας ή τυχόντας επιδόματος λόγω ευδοκίμου παραμονής εν των αυτών βαθμώ μετά την 16ην Απριλίου 1957 το επίδομα της παρούσης υπολογίζεται επί των αποδοχών της 15ης Δεκεμβρίου 1957. –

γ) Εις τους μισθοδοτούμενους την 15ην Δεκεμβρίου 1957 με μειωμένας αποδοχάς λόγω στρατεύσεως, αργίας, διαθεσιμότητος ή άλλης τινός αιτίας, το επίδομα της παραγράφου II της παρούσης ορίζεται εις το έν όγδοον 1/8 των καταβληθεισών αυτοίς εν συνόλων αποδοχών (μισθού και ευδοκίμου) εντός του χρονικού διαστήματος από 16/4/57 μέχρι 15/12/1957.-

VI) Οι εκ των τάξεων του στρατού απολυθέντες έφεδροι Αξιωματικοί υπάλληλοι ΝΠΔΔ θα τύχωσιν ολοκλήρου του επιδόματος παρά της πολιτικής των θέσεως, έστω και αν ούτοι ήρξαντο μισθοδοτούμενοι παρ' αυτοίς μετά την 16-4-1957. –

VII) Δεν δικαιούνται του διά της παρούσης παρεχομένου επιδόματος:

α) Οι εν των Εξωτερικώ υπηρετούντες οι μισθοδοτούμενοι με αποδοχές αλλοδαπής.

β) Οι διορισθέντες από της 16ης Δεκεμβρίου 1957 και εντεύθεν.

VIII) Οι δικαιούντοι επιδόματος επί ταις εορταίς και εξ ετέρας πηγής θα τύχωσι τούτου κατ' επιλογήν των εκ μιάς μόνον πηγής.

ΙΧ) Το επίδομα της παρούσης δεν υπόκειται ες κρατήσεις υπέρ του Δημοσίου και τρίτων, ή τέλη χαρτοσήμου, υπόκειται δε μόνο εις την φορολογία του εισοδήματος υπέρ του αντιστοίχου Ταμείου κυρίας ή επικουρικής ασφαλίσεως.

Χ) Το υπό της παρούσης προβλεπόμενον επίδομα θα καταβληθεί εις δύο ίσας δόσεις εξ' ών η πρώτη την 16ην Δεκεμβρίου 1957 και η δευτέρα την 31 Δεκεμβρίου 1957.

Επί τούτοις παρέχομεν την έγκρισιν ημών δια την επί τούτω τροποποίησιν των οικείων προϋπολογισμών 1957 και εγγραφήν της απαιτούμενης πιστώσεως.

Ο Υπουργός
Χ. ΘΗΒΑΙΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ:

- 1) Άπαντα τα Υπουργεία και Νομαρχίας του Κράτους.
- 2) κ.κ. Διεθυντάς Ταμείων Κράτους

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ
Ο ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ ΔΙΕΚ/ΣΕΩΣ
(Τ.Σ.) Υπογρ. Δυσ/στος

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ
Εν Αθήναις τη 11-12-1957
Ο ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ
Ι. ΤΡΑΜΠΟΥΛΗΣ

3.2 Μαγνητοταινίες εγγραφής (πομπίνες)

Από το πλήθος των 700 και πλέον πομπινών που αποτελούν το κύριο σώμα του αρχείου της ΕΡΤ Κέρκυρας, απομονώσαμε ορισμένα χαρακτηριστικά δείγματα που αφορούν την καταγεγραμμένη πολιτιστική, κοινωνική και πολιτική ιστορία του τόπου.

3.2.1. Πομπίνα ΚΕ 473

ΧΟΡΩΔΙΑΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΠΡΩΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ NABBUCO - VERDI

ΜΙΚΤΗ ΧΟΡΩΔΙΑ ΔΗΜΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΙΩΝ

ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΔΗΜΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΙΩΝ

ΣΥΝΑΥΛΙΑ: 27/6/1982

3.2.2 Πομπίνα ΚΕ 799

ΚΟΡΦΙΑΤΙΚΑ ΠΕΤΕΓΟΛΕΤΣΑ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΖΑΜΑΝΗΣ

ΗΧΟΓΡΑΦΗΣΗ: 1987

Ένα από τα στοιχεία του Κερκυραϊκού Καρναβαλιού είναι τα πετεγολέτσα ή πετεγόλια (κουτσομπολιά), που βασίζονται στην Κερκυραϊκή διάλεκτο και κάθε χρόνο παίζονται σε υπαίθρια σκηνή, στην κεντρική αγορά της παλιάς πόλης στην Πίνια. Είναι ένα θεατρικό είδος που μοιάζει πάρα πολύ με την COMEDIA DELL' ARTE, και είχε καλλιεργήσει ο αξέχαστος θεατρικός συγγραφέας Θεόδωρος Ζαμάνης. Το μεγαλύτερο μέρος της συγγραφής τους σπονδυλώνεται από σατυρικά δεκαπεντασύλλαβα. Παρουσιάζονται από ηθοποιούς-παρουσιαστές και στο πνεύμα τους εμπερικλείουν αναδρομές εθίμων, παραδοσιακούς τύπους παλιών Κερκυραίων και περισσότερο απ' όλα κορφιάτικη διάλεκτο. Το πρόγραμμα διανθίζεται με ελαφρά ή σατυρικά τραγούδια ντόπιας ως επί το πλείστον δημιουργίας, ή με επτανησιακές καντάδες. Όλα αυτά μαζί καλουπιασμένα στο φόντο μιας εύθυμης καρναβαλίστικης έκφρασης, με βιώματα παλιάς και σύγχρονης εποχής, ολοκληρώνουν ένα σύνολο χαρούμενο, ευχάριστο και γεμάτο με χρώμα και κερκυραϊκό τόνο. Τελευταίο το φινάλε κάθε παράστασης, κορυφώνεται με ένα σκετς (πρόζα) που γίνεται από τα

παράθυρα των παρακείμενων σπιτιών.
(<https://www.corfu.gr/web/guest/ethima/karnavali/petegoletsa>). Η συγκεκριμένη ηχογράφηση αφορά τα πετεγολέτσα του 1987 σε κείμενα του Θεόδωρου Ζαμάνη.

3.2.3 Πομπίνα ΚΕ 1093

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΙΟΝΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

15/12/85

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΣΣΙΜΑΤΗΣ / ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΙΟΙΚΟΥΣΑΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Στις 15 Δεκεμβρίου του 1985 πραγματοποιούνται τα εγκαίνια του Ιονίου Πανεπιστημίου, ενός ονείρου το οποίο καλλιεργήθηκε για πολλά χρόνια, αιώνες ίσως, μεταξύ της τοπικής κοινωνίας. Οι κερκυραίοι αισθάνονταν το Ιόνιο Πανεπιστήμιο ως συνέχεια της Ιονίου Ακαδημίας, του πρώτου ανώτατου πνευματικού ιδρύματος που είχε λειτουργήσει στον ελλαδικό χώρο, πριν ακόμη κι από τον αγώνα της παλιγενεσίας. Ο καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου Γιώργος Κασσιμάτης, πρώτος πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του ιδρύματος, εκφράζει στην πανηγυρική ομιλία του, αυτή ακριβώς της βούληση, λειτουργίας του νεοσύστατου ιδρύματος ως του κρίκου που έλλειπε μεταξύ του πλούσιου πολιτιστικού παρελθόντος της Επτανήσου και της σύγχρονης ανάγκη για πνευματική και κοινωνική ανάταση. Ο Γ. Κασσιμάτης, ολοκληρώνει την ομιλία του με το εξής χωρίο:

Γιώργος Κασσιμάτης: « (...) Έχοντας πλήρη συνείδηση του υψηλού πνευματικού και γενικότερα πολιτισμικού επιπέδου του λαού της Επτανήσου και της Κέρκυρας ειδικότερα, είμαστε βέβαιοι ότι μπορεί άριστα να δεχτεί και να ενσωματώσει το πανεπιστήμιό μας και αυτό να βρει πλήρη συγγενή ανταπόκριση στο ευρύτερο πρόγραμμα πολιτισμικής του δράσης.

Το πανεπιστήμιο ήταν πάντοτε ο φωτεινός σταθμός ακμής του πνεύματος και του πολιτισμού ενός λαού. Ένας σταθμός ειρήνης και προόδου αλλά ήταν συγχρόνως και ένας σταθμός οικονομικής και πολιτικής ισχύος, η αποκορύφωση δηλαδή του έθνους και των μητροπόλεών του. Ήταν η φωτεινή πλευρά της ισχύος πίσω από την οποία κρυβόταν η σκοτεινή πλευρά του κυρίαρχου. Η ίδρυση αυτού του πανεπιστημίου που θα το συντηρεί ο ιδρώτας του μικρού και φτωχού ελληνικού λαού είναι ένα

προσκλητήριο θητείας στην υπηρεσία των μεγάλων αυτών μηνυμάτων της ιστορίας του θεσμού.

Σεις, οι φοιτητές και οι δάσκαλοι που είχατε την ιστορικής σημασίας τύχη να θητεύσετε πρώτοι σε αυτό το πνευματικό κέντρο, εμείς η διοίκηση και ολόκληρος ο επτανησιακός λαός, συλλογικά και ατομικά, καλούμαστε όλοι να το στηρίξουμε και να το υπερασπιστούμε με πάθος και θυσία, γιατί είναι ένα κομμάτι Ελλάδας. Σας ευχαριστώ».

3.2.4 Πομπή KE 804

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΥΛΗ ΤΟΥ ΜΟΝ ΡΕΠΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΛΑΙΟΠΟΛΗ

14-9-1992

ΟΜΙΛΗΤΗΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΡΛΗΣ

3.2.5 Πομπή KE 804

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ

ΑΝΑΦΟΡΑ ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΛΑΙΟΠΟΛΗ

19-4-1993

Στις 4 Οκτωβρίου 1992, το Μον Ρεπό, η Παλαιόπολη, ανοίγει για πρώτη φορά για τους κερκυραίους και όλους όσους επιθυμούσαν να επισκεφθούν το έως τότε κτήμα της πρώην βασιλικής οικογένειας. Το κτήμα, ακόμη και μετά το δημοψήφισμα του 1974, βρίσκονταν υπό την κυριότητα της τ. βασιλικής οικογένειας, η οποία διατηρούσε υπό την εποπτεία της τη φύλαξη της έκτασης. Πρόκειται για αρχαιολογικό χώρο που βρίθει αρχαιοτήτων, αφού εκεί ήταν το ιστορικό κέντρο με όλα τα δημόσια κτίρια, τους ναούς και την αριστοκρατική συνοικία της πόλης της Κέρκυρας το 431 π.χ., όπως ακριβώς τη περιγράφει ο Θουκυδίδης στην έναρξη του Πελοποννησιακού Πολέμου. Η επανεμφάνιση του τέως βασιλέα στα ελληνικά ΜΜΕ εκείνη την εποχή, είχε θέσει το Μον Ρεπό στο επίκεντρο της διεκδίκησης της λεγόμενης «βασιλικής περιουσίας». Ο Δήμος Κερκυραίων πρωτοστατεί στη διεκδίκηση του κτήματος, θεωρώντας την κοινότητα της Κέρκυρας ως φυσικό ιδιοκτήτη του αφού ήταν εκείνη που παραχώρησε την έκταση στον άγγλο ύπατο αρμοστή Φρειδερίκο Άνταμ προκειμένου να εγκαταστήσει εκεί την οικία του

(έπαυλη) η οποία χρίστηκε την περίοδο 1828-1831 με χρήματα της Ιονίου Γερουσίας, δηλ. του Επτανησιακού Λαού. Παράλληλα ήταν το Επαρχιακό Συμβούλιο Κέρκυρας το 1864 το οποίο μετά την ένωση με την Ελλάδα παραχώρησε την έκταση στον Γεώργιο Α΄ μόνον για χρήση. Το 1864, με την ένωση της Επτανήσου με την Ελλάδα, η έκταση περιήλθε στο ελληνικό δημόσιο και στη χρήση της τέως βασιλικής οικογένειας.

Στην πομπίνα ΚΕ 804 ακούγεται απόσπασμα της ομιλίας του Χρύσανθου Σαρλή, Δημάρχου Κερκυραίων κατά τη διάρκεια μαζικής συγκέντρωσης που είχε διοργανωθεί έξω από την πύλη του Μον Ρεπό τον Σεπτέμβριο του 1992, σε μια προσπάθεια να υπάρξει σαφής καταγραφή της κοινωνικής πίεσης για το άνοιγμα του Μον Ρεπό. Μετά τη μετάβαση του κτήματος στο Δήμο της Κέρκυρας, ο τελευταίος παραχώρησε την έκταση (1995) στο Υπουργείο Πολιτισμού για 50 χρόνια υπό την προϋπόθεση ότι η έπαυλη θα μετατραπεί σε μουσείο και θα υπάρξουν εκτεταμένες σωστικές παρεμβάσεις στο σύνολο των υφιστάμενων κτηρίων.

Χρύσανθος Σαρλής: «Κερκυραίες, κερκυραίοι, χαιρετίζω τη σημερινή μεγαλειώδη παρουσία σας εις τον ιστορικό κερκυραϊκό αυτό χώρο και σας εκφράζω την απέραντη ευγνωμοσύνη μου για την ανταπόκρισή σας στο κάλεσμα του Δήμου Κερκυραίων.

Η αποψινή συγκέντρωσή σας αποτελεί ιστορικό γεγονός για την Κέρκυρα και ταυτόχρονα την αφετηρία μιας σειράς αγώνων για να γίνει πραγματικότητα αυτό που για πάρα πολλές γενιές αποτελούσε το όνειρο τόσων και τόσων κερκυραίων: να παύσει αυτός ο χώρος που βρίσκεται μπροστά σας και που στεγάζει το ιστορικό παρελθόν της Κέρκυρας να είναι περικλειστος και απρόσιτος εις τους κερκυραίους που είναι οι φυσικοί ιδιοκτήτες του».

Τον Απρίλιο του 1993, στο πλαίσιο του ρευστού πολιτικού κλίματος της εποχής, ο Ανδρέας Παπανδρέου, ως πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ πραγματοποιεί πολιτική συγκέντρωση στην Κέρκυρα και αναφέρεται στο θέμα του Μον Ρεπό, χρησιμοποιώντας υπέρ της δημόσιας ιδιοκτησίας του κτήματος, το επιχείρημα ότι «αφού δεν υπάρχει βασιλιάς, δεν υπάρχει και βασιλική περιουσία»

Ανδρέας Παπανδρέου: «Η Παλαιόπολις, το Μον Ρεπό ανήκει στον λαό της Κέρκυρας. (...) θα πρέπει να θέσουμε το θέμα της βασιλικής περιουσίας στη σωστή του βάση. Και η σωστή του βάση είναι ότι εφόσον δεν υπάρχει βασιλιάς, δεν υπάρχει ούτε βασιλική περιουσία».

3.2.6 Πομπίνα ΚΕ 325

ΤΕΛΕΤΗ ΠΡΟΙΚΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΠΟΡΩΝ ΚΟΡΑΣΙΔΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΩ

ΠΛΑΤΕΙΑ

11 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1963

ΜΕΤΑΔΟΣΗ: ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ένα από τα πλέον εντυπωσιακά και πλούσια πρωτογενών μηνυμάτων ηχητικά τεκμήρια του αρχείου της ΕΡΤ Κέρκυρας είναι η περιγραφή της τελετής προικοδοτήσεως απόρων κορασίδων που πραγματοποιήθηκε το καλοκαίρι του 1963 στην Κάτω Πλατεία της πόλης, παρουσία του βασιλιά Παύλου, της συζύγου του Φρειδερίκης και μελών της βασιλικής οικογένειας.

Στο συγκεκριμένο ντοκουμέντο παρατηρούμε τον Διευθυντή του 2ου Λυκείου της πόλης Διογένη Μαυρόπουλου, να «δανείζει» τις υπηρεσίες του στο σταθμό, αναλαμβάνοντας τον ρόλο του περιγράφοντος εκφωνητή. Αντίστοιχα, παρατηρούμε ότι η εκφωνήτρια του σταθμού είχε αναλάβει και ρόλο επίσημης εκφωνήτριας στην εκδήλωση. Μπορούμε επίσης να διεξάγουμε συμπεράσματα για το πρωτόκολλο αντίστοιχων εκδηλώσεων, να αποδώσουμε σε συγκεκριμένους λόγους το γεγονός ότι αν και συμμετέχει σε μια ανοιχτή εκδήλωση και μάλιστα σε έναν τόπο που φιλοξενούνταν η θερινή της κατοικία, η βασιλική οικογένεια δεν λαμβάνει το λόγο.

Από το ηχογραφημένο τεκμήριο, προκύπτει ότι ο τότε εισαγγελέας πρωτοδικών Δημήτρης Χροναίος, όντας πρόεδρος της Επιτροπής Προικοδοτήσεως, αναλαμβάνει ρόλο εκπροσώπου της βασιλικής οικογένειας. Από το λόγο του μπορούμε αβίαστα να κάνουμε δύο κύριες διαπιστώσεις: α) τα χρήματα της προικοδότησης προέρχονταν από πλήθος κοινωνικών ομάδων, φορέων και υπηρεσιών όπως οι κοινότητες της Κέρκυρας και των Παξών, η Αστυνομία, η Χοροφυλακή κ.ο.κ. και β) υπήρχαν προφανώς έντονα επιχειρήματα στην ελληνική κοινωνία κατά του θεσμού της προικοδότησης ή ακόμη και της συγκεκριμένης τελετής προικοδότησης και της επικοινωνιακής χρήσης της από τη βασιλική οικογένεια. Τέτοια, που αναγκάζουν τον ομιλητή να αναφερθεί σε αυτά, να τα καυτηριάσει και να υπερασπιστεί τον θεσμό. Μπορούμε να παρατηρήσουμε παράλληλα, ότι, όπως προκύπτει από τις αναφορές για τη συγκέντρωση χρημάτων στο νησί των Παξών, ο καθορισμός των δικαιούχων δεν γινόταν όταν τα κορίτσια έφταναν σε ηλικία γάμου αλλά όταν αυτά γεννιόταν,

γεγονός που σήμαινε ότι τα «προικώα» βρίσκονταν υπό τη διαχείριση των γονέων τους, προφανώς στο ξεκίνημα του οικογενειακού τους βίου.

Το ηχητικό απόσπασμα που εξετάζουμε αποτελεί εκτεταμένο ρεπορτάζ της τελετής η οποία είχε γίνει σε προγενέστερο χρόνο και είχε καλυφθεί από τον σταθμό:

Εκφωνήτρια: «Εδώ Κέρκυρα, Ραδιοφωνικός Σταθμός Δυτικής Ελλάδος. Σας μεταδίδουμε υπό του συνεργάτη μας κυρίου Διογένους Μαυρόπουλου ρεπορτάζ από την τελετήν προικοδοτήσεως απόρων κορασίδων Κερκύρας».

Μαυρόπουλος: «Σας ομιλούμεν αγαπητοί ακροαταί από τον χώρον της Κάτω Πλατείας της πόλεως Κερκύρας, απ' όπου εντός ολίγον θα σας μεταδώσωμεν ρεπορτάζ της τελετής προικοδοτήσεως 288 απόρων κορασίδων εκ της Κερκύρας εκ μέρους της Αυτού Μεγαλειότητος του βασιλέως. Είναι η ώρα 6 και 20 λεπτά αυτή τη στιγμήν. Από ενωρίς ο χώρος της Κάτω Πλατείας και οι πέριξ αυτής χώροι έχουν καταληφθεί από χιλιάδας λαού οι οποίοι έχουν προσέλθει για να παρακολουθήσουν την τελετήν και επευφημήσουν τους βασιλείς και τους φιλοξενουμένους αυτοίς. Ήδη έχουν προσέλθει οι προσκεκλημένοι επίσημοι. Εκ των πρώτων προσήλθον ο τέως Υπουργός Οικονομικών κ. Σπυρίδων Θεοτόκης, ο Νομάρχης κ. Σιδηρόπουλος, ο Δήμαρχος κ. Ζαφειρόπουλος και την στιγμήν αυτήν προσέρχεται ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Κερκύρας και Παξών κ. Μεθόδιος.

Δεξιά, ειδικής εξέδρας η οποία εστήθη δια να καθίσουν επί ειδικώς τοποθετημένων καθισμάτων, οι βασιλείς και τα μέλη της βασιλικής οικογενείας, ευρίσκονται οι επίσημοι, αι πολιτικά και δικαστικά αρχαί της Κερκύρας. Αριστερά, εις ειδικάς επίσης θέσεις έχουν προσέλθει και έχουν καθίσει οι αξιωματικοί του ΚΕΝ Κερκύρας (σ.σ. Κέντρο Εκπαίδευσης του στρατού με έδρα το παλαιό φρούριο).

Όμιλος κερκυραίων κορασίδων με τας τοπικάς ενδυμασίας ευρίσκεται πλησίον της εξέδρας προκειμένου να πλαισιώσκει τους βασιλείς. Έμπροσθεν της βασιλικής εξέδρας, ευρίσκονται οι γονείς των κορασίδων αι οποίοι πρόκειται να λάβουν τα βιβλιάρια τα οποία θα απονείμει ιδιοχείρως η Αυτού Μεγαλειότης ο βασιλεύς. Επίσης εις ειδικάς θέσεις έχει καθίσει αντιπροσωπεία των αναπήρων.

Ήδη η ατμόσφαιρα είναι πανηγυρική διότι έχουν προσέλθει αρκετές χιλιάδες λαού οι οποίοι αναμένουν από στιγμή σε στιγμήν την άφιξιν των μελών της βασιλικής οικογενείας, οπότε και θα αρχίσει η τελετή. Τον βασιλέα, ως ενσαρκοτήν της ωραιότατης αυτής ιδέας της προικοδοτήσεως απόρων κορασίδων, θα προσφωνήσει ο

πρόεδρος της τοπικής επιτροπής προικοδοτήσεως απόρων κορασίδων εισαγγελεύς πρωτοδικών κ. Δημήτριος Χροναίος.

Πλησιάζει αγαπητοί ακροαταί η στιγμήν κατά την οποίαν οι βασιλείς πρόκειται να φτάσουν εις τον χώρον της τελετής. [Με ενθουσιώδη τόνο] Πλησιάζει αγαπητοί ακροαταί η στιγμή της αφίξεως των αυτών Μεγαλειότητων των βασιλέων και των λοιπών μελών της βασιλικής οικογενείας ως και των φιλοξενουμένων αυτής. Ήδη εις την είσοδον του χώρου της τελετής ευρίσκονται ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Κερκύρας και Παξών κ. Μεθόδιος, ο τέως Υπουργός Οικονομικών κ. Σπυρίδων Θεοτόκης, ο Νομάρχης κ. Σιδηρόπουλος, ο Δήμαρχος κ. Ζαφειρόπουλος και ο πρόεδρος της τοπικής επιτροπής προικοδοτήσεως απόρων κορασίδων εισαγγελεύς πρωτοδικών κ. Δημήτριος Χροναίος οι οποίοι και θα υποδεχτούν τους βασιλείς κατά την είσοδόν των εις τον χώρον της τελετής. [Με στόμφο] Οι βασιλείς φθάνουν αγαπητοί ακροαταί εις τον χώρον της τελετής. Ανακρούεται το βασιλικόν εμβατήριον, τα πλήθη με ενθουσιασμόν υποδέχονται τους βασιλείς. Καθόσον οι βασιλείς πλησιάζουν στον χώρον της τελετής, κορυφούνται αγαπητοί ακροαταί ο ενθουσιασμός του λαού. Τα μέλη της βασιλικής οικογενείας διασχίζουν πεζή την Λεοφόρον Γεωργίου του Α' (σ.σ. Λιστόν) και προσέρχονται εις τον χώρον της τελετής όπου τα συγκεντρωμένα πλήθη προβαίνουν εις αποθεωτικές εκδηλώσεις.

Ο βασιλεύς, εισέρχεται, κυρίες και κύριοι, μετά της Αυτής Μεγαλειότητος της βασιλίσσης εις τον χώρον της τελετής. Ακολουθούν αι πριγκίπισσαι, ο αδελφός της βασιλίσσης πρίγκιπς Γεώργιος του Ανοβέρου, η πριγκίπισσα Σοφία του Ανοβέρου, σύζυγός του, τα τρία τέκνα του πριγκιπικού ζεύγους... [χειροκροτήματα]. Την στιγμήν αυτήν οι βασιλείς καταλαμβάνουν τας θέσεις των εις την ειδικώς στηθείσα δια την τελετήν εξέδραν».

Εκφωνήτρια: «Ο εισαγγελεύς κ. Χροναίος, πρόεδρος της Επιτροπής Αποκαταστάσεως Απόρων Κορασίδων στο μικρόφωνο»

Χροναίος: «Μεγαλειότατε, μεγαλειοτάτη, διπλά εορταστική είναι η σημερινή ημέρα και χαρούμενη, δι' όλους τους έχοντας την τύχην να βρίσκονται στην μαγεμένη, με τις τόσες ασύγκριτες ομορφιές της, Κέρκυρα. Διότι αφενός προσεκύνησαν το Σεπτό Σκήνωμα του Αγίου και Θαυματουργού Σπυρίδωνος και παρακολούθησαν με κατάνυξην λιτάνευσην αυτού. Αφετέρου δε, διότι τους εδόθη δια μίαν ακόμη φορά η ευκαιρία να εκδηλώσουν τόσον έντονα τα προς ολόκληρον την βασιλικήν οικογένειαν αισθήματα λατρείας και αφοσιώσεώς των. Ιδιαίτερος, οι γονείς των σήμερον προικοδοτιθεισομένων κορασίδων, αισθάνονται και βαθυτάτην την

ευγνωμοσύνην δια το πατρικόν σας ενδιαφέρον. Μετ' ολίγον θα ευδοκήσετε να παραδώσετε μεγαλειότατε 289 βιβλιάρια. Εις το αποτέλεσμα τούτον συνετέλεσαν σπουδαίως εν τω κύκλω των αρμοδιότητός των οι κ.κ. Σιδηρόπουλος και Χαραυγής, Νομάρχης και Διευθυντής της Νομαρχίας, όσον αναφορά τας συνεισφοράς των κοινοτήτων. Εκ παραλλήλου όμως τούτο οφείλεται και εις την άοκνον εργασίαν των αξιοτίμων κ.κ. Πάνου Ζαφειροπούλου, Δημάρχου Κερκυραίων, αντιπροέδρου της Επιτροπής, Χαραλάμπους Εξαρχοπούλου Γ.Γ. της Επιτροπής, κ. Σπυρίδωνος Ζερβοπούλου Διευθυντού της Αστυνομίας και Αντωνίου Μητραλέξη Διοικητού της Χωροφυλακής Κερκύρας. Και εφέτος, τηρουμένων των αναλογιών, έρχεται πρώτο το γραφικότατο νησάκι των Παξών, του οποίου οι δύομισι χιλιάδες ευγενικοί κάτοικοι συνεισέφεραν χρήματα για τα εκδοθέντα 26 βιβλιάρια, δια των οποίων επροικοδοτήθησαν όλαι οι άποραι κορασίδαι αι γεννηθείσαι κατά το τρέχον έτος εν Παξοίς. Ούτω ο αριθμός των ευεργετηθουσών κορασίδων από της εγκαθιδρύσεως του θεσμού ανήλθε εις 2260.

Μεγαλειότατε, η με τεράστιον εθνικόν και κοινωνικόν περιεχόμενον ιδέα σας ήτο Θείας εμπνεύσεως και εισήλθατε εις την ψυχήν του λαού, διότι εθεραπεύσατε μια κοινωνικήν ανάγκην την οποία ιδιαιτέρως αιθάνετο η κατηγορία των απόρων αλλά και γενικότερα το σύνολον της ελληνικής κοινωνίας, η οποία τας αντιθέτους θεωρίας περί προικοδοτήσεως κρίνει ως ανεδαφικάς. Η προικοδότησις δύναται ακλονήτως να υποστηρίζομεν ότι χρειάζεται και εις ορισμένας περιπτώσεις όπως αι παρούσαι, είναι απολύτως απαραίτητος διότι ούτως έχουν διαμορφωθεί αι ελληνικά συνθήκαι και οι οικογενειακαί ανάγκαι της ελληνικής κοινωνίας. Εάν ο θεσμός αυτός δεν ισχύει και εις άλλα ευρωπαϊκά κράτη εις τα οποία είναι διαφορετικά αι κρατούσαι συνθήκαι και συνθήκαι δεν έπεται εξ αυτού ότι πρέπει να παύσει η ισχύς των εν Ελλάδι. Όπως και αντιθέτως, θεσμοί ισχύοντες εις την αλλοδαπήν δεν πρέπει να μεταφυτεύονται εδώ άνευ προηγουμένης προσαρμογής εις την ελληνικήν πραγματικότητα. Ο εμπνευστής λοιπόν υφ' υμών θεσμός βελτιούμενος βάση των διδαγμάτων της πείρας θα έχει ασφαλώς ευεργετικά αποτελέσματα διότι ουσιαστικώς είναι ένα είδος κοινωνικής προνοίας με πολλαπλούς αγίους σκοπούς. Έχει δε στερεά ριζωθεί στην ψυχήν του αγρότη και εργάτη ότι το κορίτσι του θα το προικοδοτήσει οπωσδήποτε ο βασιλιάς μας. Απόδειξις τούτου είναι το γεγονός ότι υποβάλλονται χιλιάδες αιτήσεις που μόνο προς τις κατά τόπους επιτροπάς αλλά και απευθείας και προς ημάς, ιδιαιτέρως προς την Αυτήν Μεγαλειότητα την βασίλισσά μας και ούτω αναπτύσσονται και σφυρηλατούνται ακατάλυτοι δεσμοί του λαού και υμών. Την

βαρυσήμαντον δε ελπίδα των απόρων, προσπαθούν συστηματικώς οι αντεθνικώς εργαζόμενοι και οι προς αυτούς ευθυγραμμισμένοι να υπονομεύσουν διότι αυτό θα εξυπηρετήσει τους καταχθονίους σκοπούς των. Αλλά δεν θα το επιτύχουν. Διότι η Ελλάς είναι αποφασισμένη να ζήσει και να προοδεύσει παρακολουθούσα με πίστην τα πεπρωμένα της. Σεις δε μεγαλειότατε αποτελείτε την ασφαλεστάτην προς τούτον εγγύησιν. Η ιστορία είμαι βέβαιος ότι θα ειπεί ότι ο βασιλεύς Παύλος υπήρξε πατέρας, υπό την ευρητάτην ταύτην έννοιαν περιέχονται όλαι οι κατά μέρος αγαθαί έννοιαι. Ζήτω το έθνος, ζήτω ο βασιλεύς»!

Μαυρόπουλος: «Ο πρόεδρος της Επιτροπής Προικοδοτήσεως Απόρων Κορασίδων εισαγγελεύς κ. Δημήτριος Χροναίος προσφώνησε τον βασιλέα. Μετά την προσφώνηση θα αρχίσει η χορήγησις των βιβλιαρίων προικοδοτήσεως υπό της Α.Μ. του βασιλέως».

Εκφωνήτρια: «Προσέρχεται ο Διευθυντής της Αστυνομίας κ. Ζερβόπουλος ο οποίος θα εγχειρίσει στην Α.Μ. τον βασιλέα επτά βιβλιάρια προικοδοτήσεως απόρων κορασίδων εξ' εισφορών της αστυνομίας».

Μαυρόπουλος: «Συνεχίζεται αγαπητοί ακροαταί η χορήγησις των βιβλιαρίων προικοδοτήσεως ιδιοχείρως υπό της Α.Μ. του βασιλέως εις τας απόρους κορασίδας της Κερκύρας» [στο βάθος ακούγεται η εκφωνήτρια να μετρά την επίδοση των βιβλιαρίων «45...46...47»]

Εκφωνήτρια: «Η Α.Μ. η βασίλισσα Φρειδερίκη ηυδόκησε να απονεμίει έτερα δύο βιβλιάρια εις την κυρία Αγγελική Παρή».

Μαυρόπουλος: «Με την παράδοσιν των 288 βιβλιαρίων υπό της Α.Μ. του βασιλέως εις τις απόρους κορασίδας της Κερκύρας τελειώνει αγαπητοί ακροαταί η θαυμασία αυτή τελετή. Ήδη ο βασιλεύς χαιρετά τα μέλη της Επιτροπής, τον Σεβασμιότατον Μητροπολίτην, τον Σεβασμιότατον Μητροπολίτην των εν Κερκύρα Καθολικών, τον Νομάρχη κ. Σιδηρόπουλον, τον τ. Υπουργόν κ. Θεοτόκην, τον Δήμαρχον κ. Ζαφειρόπουλον και τους λοιπούς επισήμους και η βασιλική οικογένεια ετοιμάζεται να αποχωρήσει εκ του χώρου της τελετής. Νέαν θύελλαν ενθουσιασμού προκαλεί αγαπητοί ακροαταί η αποχώρησις των βασιλέων και των μελών της βασιλικής οικογενείας και των φιλουξενομένων αυτής εκ του χώρου της τελετής.

Σας ομιλούμεν αγαπητοί ακροαταί από την Κάτω Πλατείαν της πόλεως Κερκύρας απ' όπου σας μετεδόσαμεν στιγμιότυπα εκ της τελετής προικοδοτήσεως 288 απόρων κορασίδων της Κερκύρας υπό της Α.Μ. του βασιλέως».

3.3. Μηχανήματα – μουσειακά τεκμήρια

Ο παλιός πομπός του σταθμού Κέρκυρας της ελληνικής ραδιοφωνίας, αποτελούσε σύστημα μηχανημάτων που κάλυπτε το ένα τρίτο του σημερινού κτιρίου. Από μόνος του αποτελούσε μονάδα βιομηχανικού πολιτισμού. Η πρόσοψη που σήμερα διατηρείται ακέραια καθώς και τα εξαρτήματα που διασώθηκαν, μπορούν να αποτελέσουν το κύριο τμήμα μουσειακής ανάδειξης ενός πολιτιστικού χώρου ζώσας ραδιοφωνικής κληρονομιάς.

Στη συνέχεια παρουσιάζουμε μερικά από τα αντικείμενα που θα μπορούσαν να αποτελέσουν τεκμήρια μιας τέτοιας προσπάθειας.

Ο πρώτος πομπός Western Electric μεσαίων κυμάτων του ραδιοφωνικού σταθμού Κέρκυρας. Υπήρξε πρωτοποριακός στο είδος του. Κατασκευάστηκε λίγο μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Ήταν πλωτός, σε σκάφος της υπηρεσίας «Φωνής της Αμερικής». Η Φωνή της Αμερικής έκανε δωρεά στην Ελλάδα τρεις αντίστοιχους με αυτόν πομπούς τη δεκαετία του '50, στο ξεκίνημα δηλαδή του ψυχρού πολέμου. Ένας τοποθετήθηκε στα Λιόσια για την κάλυψη της πρωτεύουσας και της κεντρικής Ελλάδας, ένας στην Κέρκυρα για την κάλυψη της δυτικής χώρας και ένας στη Θεσσαλονίκη για την κάλυψη της βόρειας Ελλάδας. Η πρόσοψη του παλαιού πομπού διατηρήθηκε ανέπαφη με την επιμονή των τεχνικών και του προσωπικού του σταθμού, κατά τη διάρκεια της αντικατάστασής του με τον νεότερο το 2003, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως μουσειακό αντικείμενο. Κατά τη λειτουργία του,

οι τεχνικοί του σταθμού είχαν ενώσει το υδρόψυκτο σύστημα ψύξης του πομπού με τα καλοριφέρ, προσφέροντας δωρεάν θέρμανση στο κτήριο του σταθμού ολόκληρο το χειμώνα! Οι αμερικανοί μηχανικοί που έφτασαν στην Κέρκυρα για την αντικατάστασή του, έστειλαν δεκάδες φωτογραφίες στους συναδέλφους τους στις ΗΠΑ, προκειμένου να τους αποδείξουν ότι υπάρχει εν λειτουργία μεταπολεμικός πομπός μεσαίων κυμάτων.

Ο νέος πομπός είναι η τελευταία γενιά πομπών μεσαίων κυμάτων με ηλεκτρονικές λυχνίες. Τοποθετήθηκε το 2003. Οι επόμενες γενιές πομπών είναι στερεής κατάστασης με ημιαγωγούς. Η ιστορία του προσομοιάζει με αυτή του προκατόχου του: δόθηκε μαζί με άλλους δύο που εγκαταστάθηκαν στο Λιόσια και το Μπογιάτι, ως αντιστάθμισμα για τη λειτουργία της Φωνή της Αμερικής στο Δασοχώρι Ξάνθης. Ο σταθμός μεσαίων κυμάτων της Κέρκυρας και του Μπογιατίου στην Αττική είναι οι μόνοι σε λειτουργία από τους 15 που διέθετε η χώρα μας ανά την επικράτεια. Οι περισσότεροι σταμάτησαν με το κλείσιμο της ΕΡΤ το 2013. Στο στρατηγικό πλάνο της επιχείρησης, δεν έχει ξεκαθαριστεί αν μελλοντικά δοθεί βαρύτητα στη συνέχιση εκπομπής ραδιοφωνικού σήματος στα μεσαία κύματα. Στο εξωτερικό, εξαιτίας της μεγάλης εμβέλειας των μεσαίων κυμάτων, οι περισσότεροι πομποί διατηρούνται εν ισχύ, χρησιμοποιώντας ψηφιακή τεχνολογία.

Η πίσω όψη, του σύγχρονου πομπού των μεσαίων της ΕΡΤ Κέρκυρας

Ηλεκτροφόρα καλώδια υψηλής τάσης, μεταφέρουν το σήμα στους ιστούς εκπομπής.

Η κεραία των FM και του τηλεοπτικού σήματος της ΕΡΤ στο όρος Παντοκράτωρ

Οι τράπεζες ελέγχου (κονσόλες) του παλαιού και του νέου πομπού. Στις δύο φωτογραφίες εκτός από τη διαδοχή των μηχανημάτων, διακρίνεται (τύχη αγαθή) και η διαδοχή των ανθρώπων που τις ελέγχουν. Αριστερά όρθιος είναι ο Φάνης Χατζτάβαλος, ένας από τους πρώτους τεχνικούς του σταθμού - μας άφησε πλείστες πληροφορίες με τις σημειώσεις του - και δεξιά καθήμενος ο γιός του, σημερινό στέλεχος του σταθμού!

Η τράπεζα ελέγχου παλαιού πομπού. Πάνω της διακρίνονται μηχανήματα που χρησιμοποιούνταν για τη λειτουργία και παραμετροποίηση του πομπού. Κάτω δεξιά διακρίνεται το λυχνιόμετρο. Ακριβώς από πάνω του η γεννήτρια ραδιοσυχνοτήτων, δίπλα της το πολύμετρο. Πάνω αριστερά διακρίνεται ένα καταγραφικό ισχύος. Το μεγαλύτερο μηχανήμα με τα δύο χερούλια είναι ο τηλεπικοινωνιακός δέκτης που βοηθούσε στη λήψη του σήματος από το πρόγραμμα των Αθηνών που εξέπεμπε η κεραία των μεσαίων στο Μπογιάτι, πριν δημιουργηθεί ζεύξη μέσω ΟΤΕ. Σήμερα η

λήψη σήματος γίνεται μέσω του διαδικτύου ή του ψηφιακού τηλεοπτικού μπουκέτου εκπομπής των ραδιοφώνων της ΕΡΤ.

Παλμογράφος. Βοηθούσε στον συντονισμό της εξόδου του πομπού.

Δίδυμο επαγγελματικό πικάπ EMT 930 για την αναπαραγωγή τραγουδιών από δίσκους βινυλίου. Πρόκειται για την προτελευταία γενιά αντίστοιχων μηχανημάτων του σταθμού με ρυθμιστές στροφών, φίλτρων, στάθμης εξόδου κλπ.

Αριστερά: Πομπινόφωνο OPEN REEL STUTER A807. Πρόκειται για πομπινόφωνα τελευταίας γενιάς που διαθέτει ο σταθμός, κατασκευάστηκαν τη δεκαετία του '80 και εξακολουθούν να βρίσκονται σε λειτουργία. Τα πρώτα αντίστοιχα μηχανήματα ήταν τα BTR2 κατασκευής '50 (φώτο δεξιά), ακολούθησαν τα EMI BTR 4 δεκαετίας '60, και τα AMBEX 440 δεκαετίας '70. Η αποθήκευση ήχου σε μαγνητοταινίες (πομπίνες) σταμάτησε τη δεκαετία του '90 με την ανάπτυξη των CD και στη συνέχεια των εξωτερικών δίσκων ηλεκτρονικού υπολογιστή. Παρά την εξέλιξη της τεχνολογίας, θεωρείται ακόμη αξιόπιστο σύστημα τόσο ως προς την ασφάλεια φύλαξης του υλικού όσο και ως προς την ποιότητά του.

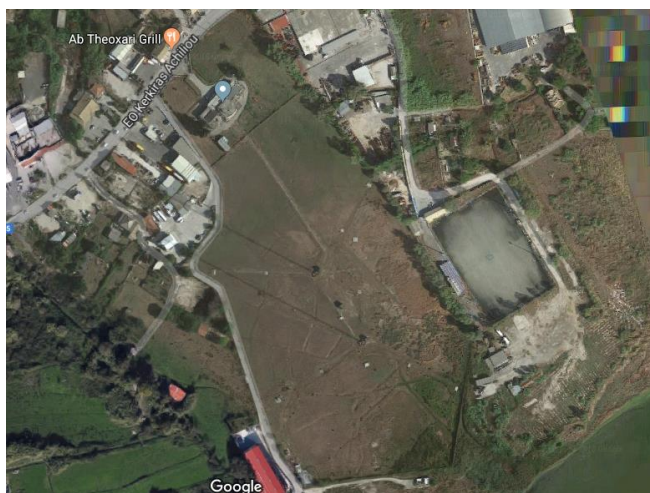
Τα αξιόπιστα πομπινόφωνα, παραμένουν σε χρήση αν και έχουν αντικατασταθεί από την ψηφιακή κυματομορφή για το μοντάζ και την αποθήκευση των ηχογραφημένων. Παλαιότερα, το μοντάζ γινόταν είτε με τη χρήση τριών κεφαλών που έγραφαν κατ' επιλογήν είτε με τη χρήση ψαλιδιού και κολλητικής ταινίας. Σήμερα η επεξεργασία έχει λάβει πλήθος παραμέτρων και γίνεται με τη χρήση του πληκτρολογίου.

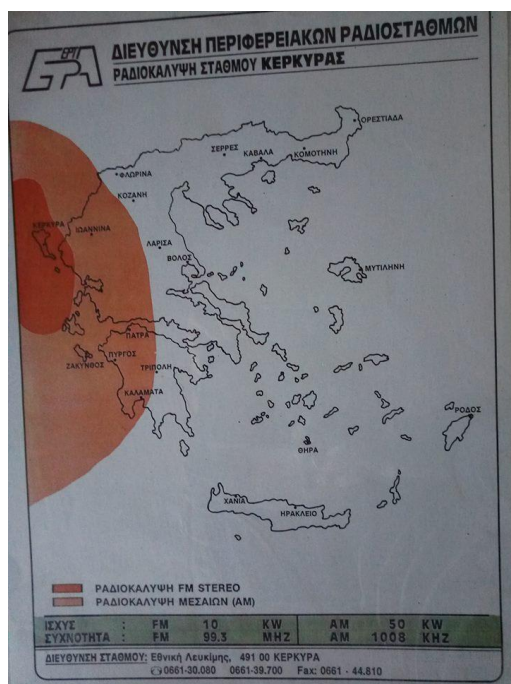
Αριστερά η πρόσοψη της γεννήτρια του παλαιού πομπού και δεξιά μια από τις συστοιχίες των λυχνιών που διέθετε.

Ενδιαφέρον είναι και το φωτογραφικό αρχείο που διαθέτει ο σταθμός όπως η κλασική αυτή φωτογραφία που απεικονίζει τον Φάνη Χατζάβαλο να πραγματοποιεί μια από τις πρώτες εκφωνήσεις στο «Σταθμό Δυτικής Ελλάδος της Ελληνικής Ραδιοφωνίας»

Αεροφωτογραφία του χώρου της ΕΡΤ Κέρκυρας από τη Google. Στο κέντρο διακρίνεται η σκιά των δίδυμων ιστών εκπομπής των μεσαίων κυμάτων.

Χάρτης ραδιοκάλυψης του σταθμού Κέρκυρας της Ελληνικής Ραδιοφωνίας

Διαφήμιση ραδιοφώνου της δεκαετίας '60

ΕΡ

ΑΘΗΝΑΙ - ΠΕΙΛΑΜΕ 2 - 4
Τηλέφ. 74.151 έως 74.155
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ - ΑΚΤΗ ΠΟΤΕΙΔΑΝΟΥΣ 16
Τηλ. 478.211
ΘΕΣΣ/Ν ΚΗ - ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 27
Τηλ. 58.57

Α Π Ο Δ Ε Ι Ξ Ι Σ

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΥ
ΧΡΟΝΙΚΗ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΑ

17-30/9/59
ΓΙΜΟΔΟΓΙΟΝ 40
ΑΡΤΟΣΗΜΟΝ 1
ΑΝΗΡΩΤΕΟΝ 41

ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΚΑΤΕΧΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΥ
Δ7
Ρ.Σ. ΚΕΡΚΥΡΑΣ
ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΛΙΑΝΟΣ 713-2
ΜΑΡΚΑΡΑ 5
5 PHILIPS
1-10-59

Έξωφλητη ή άνωτέρω λ/σιμός την
Ο 19 5 60

Εισπράκτωρ

Nikos Grigoropoulos

(Έκτακτος εκπαιδευτικός - Έργογραφή)

ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΕΡ. ΜΑΡΤΥΡΕΙΟΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΑΓΩΜΩΝ

*Τηλ. 7. 2. 279 / 1-1959

Απόδειξη πληρωμής λογαριασμού ραδιοφώνου της 12ης Μαΐου 1960 (Αρχείο Νίκου Γρηγορόπουλου)

Οι εκδηλώσεις του σταθμού αποτελούσαν από παλιά σημεία κοινωνικής αναφοράς ενώ οι αστικοί μύθοι πλούτιζαν το παρελθόν του.

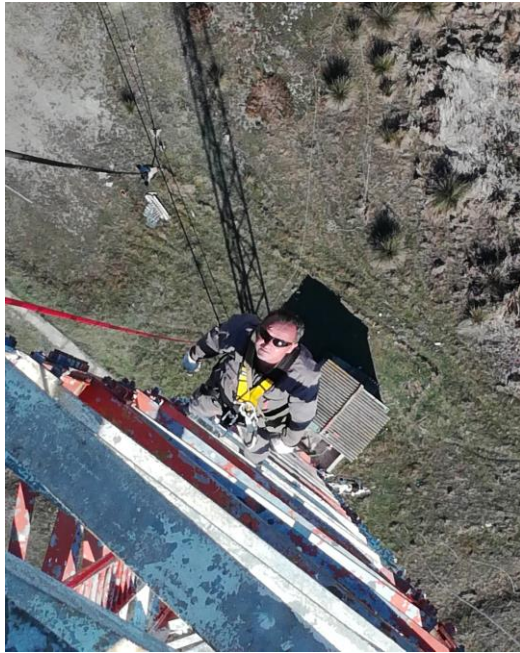
Η αίθουσα με το σημαντικό αρχειακό υλικό σε ταινίες πομπίνας, δίσκους βινυλίου και CD.

Η κεραία των FM και του τηλεοπτικού σήματος της ΕΡΤ στο όρος Παντοκράτωρ

Οι ιστοί, τα επιτόνια, οι βάσεις στήριξης, βρίσκονται στο ίδιο σημείο που τοποθετήθηκαν το 1957, ως ένα αναλλοίωτο στο χρόνο επίτευγμα της μηχανικής και της τεχνολογίας.

Το έργο των αναρριχητών της EPT, παραμένει πάντα αναλλοίωτο και προκαλεί δέος. Από την τελευταία συντήρηση των ιστών το καλοκαίρι του 2018, το στιγμιότυπο έχει τραβηχτεί σε ύψος 80 μέτρων, στο μέσο περίπου της κεραίας.

Οι δίδυμοι ιστοί, δίπλα ακριβώς από τον διεθνή αερολιμένα, αποτελούν αναγνωρίσιμο «landscape» στο νησί.

Αναγνωρίσιμο σημείο της αρχιτεκτονική εξέλιξης του νησιού είναι και το ίδιο του κτήριο του ραδιοφωνικού σταθμού.

Οι εκδηλώσεις συμπαράστασης με έντονο το πολιτιστικό στοιχείο, κατά τους πρώτους μήνες του «μαύρου» με την επίσημη διακοπή του σήματος της ΕΡΤ, κατέγραψαν το απόθεμα που διαθέτει ο εθνικός ραδιοτηλεοπτικός φορέας στη συλλογική μνήμη και έχουν αποτυπωθεί σε φωτογραφικά, ηχητικά και τηλεοπτικά αρχεία.

Το «Μουσείο Ραδιοφωνίας» που περιοδικά λειτουργεί στη ΔΕΘ

4. Προτάσεις

Ο δεσμός που έχει δημιουργηθεί μεταξύ της ελληνικής κοινωνίας και της Ε.Ρ.Τ. άρρηκτος και οι ιδιαίτεροι συνδετικοί κρίκοι που έχουν δημιουργηθεί στο πέρασμα του χρόνου και ενώνουν την τοπική κοινωνία με την ΕΡΤ Κέρκυρας, καταδείχθηκαν με τον καλύτερο τρόπο το καλοκαίρι του 2013, όταν απλοί πολίτες αλλά και πλήθος οργανωμένων συλλόγων και φορέων βρέθηκαν στο προαύλιό της, προκειμένου να προασπίσουν τη συνέχιση της λειτουργίας της. Τους μήνες εκείνους, οι κομματικές αντιπαραθέσεις μπήκαν στην άκρη. Άνθρωποι συντηρητικοί, της διπλανής πόρτας, ιερείς, οργανωμένα στελέχη κομμάτων της τότε συμπολίτευσης βρέθηκαν στον ίδιο χώρο με προοδευτικές συλλογικότητες - ακόμη και αναρχικούς - προκειμένου να διεκδικήσουν το κομμάτι εκείνο που ένιωθαν ότι αποτελεί τμήμα της δικής τους ψυχής, κομμάτι των αναμνήσεων από τα παιδικά τους χρόνια. Τμήμα της κοινής πολιτιστικής μνήμης που δεν επιθυμούσαν να σβήσει. Το σύνολο των πολιτιστικών συγκροτημάτων και χορωδιών, «παρέλασαν» από την ΕΡΤ Κέρκυρας αφού σε αυτή πάντοτε έβρισκαν ένα ανοιχτό μικρόφωνο έκφρασης. Είναι χαρακτηριστικό το παράπονο ενός καθηγητή σύγχρονης μουσικής του Ιονίου Πανεπιστημίου ο οποίος δια μικροφώνου εξομολογήθηκε ότι οι φοιτητές του είχαν βρει δυνατότητα να παράξουν εκπομπές μόνο στην δημόσια ραδιοφωνία αφού η μουσική τους «δεν ταίριαζε» στους ιδιοκτήτες των ιδιωτικών ραδιοφώνων που είχαν απευθυνθεί... Η παρακαταθήκη αυτή, μπορεί να αποτελέσει τη βάση για μια νέα σύνδεση του ΡΣ Κέρκυρας με την τοπική κοινωνία και τις ανάγκες της.

Η ψηφιοποίηση των αρχειακών τεκμηρίων δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών στην Ευρώπη και όχι μόνο, συνδέει με άμεσο τρόπο την ξεχωριστή αυτή κληρονομιά με τις ανάγκες της κοινωνίας για ενημέρωση, ψυχαγωγία και γνώση του πολιτιστικού παρελθόντος με εξαιρετικά ελκυστικό τρόπο. Η τεκμηρίωση, η διατήρηση και η ανάδειξη του πλούτου αυτού πολλές φορές αποτελεί αντικείμενο συνεργασίας με εξειδικευμένους φορείς και ιδρύματα.

Στην περίπτωση της ΕΡΤ, το Ιόνιο Πανεπιστήμιο μπορεί να παίξει το ρόλο του προνομιακού εταίρου προς αυτή την κατεύθυνση τόσο σε κεντρικό όσο και σε τοπικό επίπεδο, αναδεικνύοντας ταυτόχρονα τη σημασία διατήρησης μιας τόσο σημαντικής δομής στο νησί μας.

- Οι φοιτητές των Τμημάτων Ήχου και Εικόνας, μπορούν να ασχοληθούν σε ποικίλα επίπεδα με τη λειτουργία της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής δομής του νησιού.
- Οι μουσικοί του ιδρύματος μπορούν να αναπτύξουν μόνιμες εκπομπές στα ερτζιανά της δημόσιας ραδιοφωνίας στην Κέρκυρα.
- Τίποτε δεν εμποδίζει το Τμήμα Ιστορίας να έλθει σε άμεση επαφή με την τοπική κοινωνία, βγάζοντας στον αέρα εκπομπές ανάδειξης της άγνωστης αλλά τόσο πλούσιας ιστορίας του νησιού.
- Το αρχείο της ΕΡΤ στην Κέρκυρα μπορεί να αποτελέσει προνομιακό τόπο μελέτης των φοιτητών του Τμήματος Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας με στόχο την καταγραφή, τεκμηρίωση, καταλογογράφηση, ανάδειξη και μελέτη του.
- Ο συνδυασμός, της ύπαρξης του μοναδικού υλικού εξοπλισμού, του ξεχωριστού χωρικού σημείου αναφοράς εξαιτίας των κεραιών, του πλούσιου και μοναδικού ηχητικού αρχείου, των λειτουργούντων ραδιοφωνικών εγκαταστάσεων και του γόνιμου τουριστικού περιβάλλοντος, συντελεί στη δυνατότητα ανάδειξης του σταθμού σε ένα εν δυνάμει πολιτιστικό πάρκο ραδιοφωνικής κληρονομιάς όχι μόνο της Κέρκυρας αλλά και της ιστορίας του ραδιοφώνου στη χώρα. Η ύπαρξη των εγκαταστάσεων του πομπού των μεσαίων κυμάτων, στην ουσία αποτελούν τμήματα ενός ζώντος βιομηχανικού πολιτισμού.
- Η αξιοποίηση του αρχειακού υλικού και των χώρων της ΕΡΤ Κέρκυρας, μπορεί να γίνει με σεβασμό στις τρέχουσες ανάγκες λειτουργίας του σταθμού. Σε αυτή την κατεύθυνση θα μπορεί να διαμορφωθεί ακόμη και ένας εσωτερικός «περίπατος» δίνοντας στον επισκέπτη τη δυνατότητα να γνωρίσει το σταθμό, να πληροφορηθεί την ιστορία και τη μοναδικότητα των μηχανημάτων, να συγκρίνει τις παλιές με τις νέες εγκαταστάσεις του πομπού. Ακόμη και η οπτικοακουστική «δραματοποίηση» των προσπαθειών οικοδόμησης του σταθμού και εξέλιξης του στησίματος του πομπού, με παράλληλη ανάδειξη του κοινωνικοπολιτικού πλαισίου του προηγούμενου αιώνα, μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη του ενδιαφέροντος των επισκεπτών.
- Καταλυτικό ρόλο θα πρέπει να παίζει η αξιοποίηση του ηχητικού αρχείου σταθμού. Ο λαογραφικός πλούτος που μπορεί να εξαχθεί μετά την

τεκμηρίωση και ψηφιοποίηση της αρχειοθήκης είναι κάτι που η ΕΡΤ αλλά και η τοπική κοινωνία οφείλει να προσφέρει στους πολίτες, στο πλαίσιο ανάδειξης της πολιτιστικής μνήμης του τόπου.

- Η θεματική αξιοποίηση της δισκοθήκης βινυλίου εκτός του ότι συνάδει με τα σύγχρονα ρεύματα προς αυτή την κατεύθυνση, μπορεί να δημιουργήσει μια δράση “vintage” αξιοποιήσιμη είτε από μουσικούς παραγωγούς είτε από τους επισκέπτες του χώρου.

Το «πάρκο ραδιοφωνίας» που δημιουργήθηκε τα τελευταία χρόνια στο Ίλιον της Αθήνας και το οποίο φιλοξενεί τους πρώτους πομπούς μεσαίων κυμάτων που εγκαταστάθηκαν στη χώρα, αποτελεί ένα καλό παράδειγμα. Εκεί, σε μια έκταση 33 στρεμμάτων, τα χαρακτηρισμένα από το 1999 ως διατηρητέα βιομηχανικά κτήρια, θα στεγάσουν τον ιστορικό τεχνολογικό πλούτο της ΕΡΤ ενώ στον περιβάλλοντα χώρο θα διαμορφωθούν υπαίθριες μουσειακές διαδρομές με εκθέματα, όπως, π.χ., τα δύο πρώτα βαν της ραδιοφωνίας, από το 1968 και το 1969.

Θα δημιουργηθούν σχολή ραδιοφωνίας για ειδικές ομάδες πληθυσμού (μαθητές, φοιτητές κ.ά.), εργαστήριο σύγχρονων οπτικοακουστικών μέσων, εκθεσιακός χώρος – εικονικό μουσείο και χώροι ψηφιακών αναπαραστάσεων, θα σχεδιαστούν εκπαιδευτικά προγράμματα και θα διοργανώνονται συναυλίες και happenings στους εξωτερικούς χώρους του πάρκου - όπου έχει προβλεφθεί επίσης η λειτουργία αναψυκτήριου - αλλά και εκδηλώσεις σε συνεργασία με το όμορο Μητροπολιτικό Πάρκο «Αντώνης Τρίτσης».

Ο ιστορικός πομπός από μόνος του είναι ένα πολύ σημαντικό έκθεμα στο Ίλιον. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2010 η Telefunken ζήτησε να της τον επιστρέψει η ΕΡΤ έναντι 8 εκατ. ευρώ ως μοναδικό στο είδος του παγκοσμίως. Ήταν σε άρτια κατάσταση και λειτουργούσε - με την ανάλογη συντήρηση - έως τις αρχές του 21ου αιώνα, όταν η Ελληνική Ραδιοφωνία πέρασε στην ψηφιακή τεχνολογία.

- Η λειτουργία ενός τέτοιου «Heritage Theme Park» στην Κέρκυρα, θα μπορούσε να στηριχθεί αλλά και να αλληλοστηρίξει τις δράσεις του Ιονίου Πανεπιστημίου και παράλληλα να εμπλουτίσει τους τουριστικούς περιπάτους στο νησί μας

Μια τέτοια δράση θα είχε τον χαρακτήρα της μοναδικότητας, δεδομένου ότι τα μόνα «μουσεία ραδιοφώνου» στη χώρα μας, αφορούν στην προσπάθεια ιδιωτών να

συγκεντρώσουν είτε παλαιές ραδιοφωνικές συσκευές είτε - στην καλύτερη περίπτωση - συσκευές ραδιοεπικοινωνίας που δεν έχουν σχέση με έναν συγκροτημένο σταθμό.

Μόνη περίπτωση που προσομοιάζει στην πρότασή μας είναι το Μουσείο Ραδιοφωνίας που λειτουργεί περιοδικά στο νότια πύλη της ΔΕΘ. Ακόμη και ως προς το πάρκο ραδιοφωνίας στο Ίλιον, αποτελεί μοναδικό πλεονέκτημα το γεγονός ότι ο Ραδιοφωνικός Σταθμός της Κέρκυρας βρίσκεται σε λειτουργία.

- Στην περίπτωσή μας, εκτός των ωφελημάτων που μπορεί να έχει ένας συνεργαζόμενος φορέας, οι επισκέπτες θα μπορούν να αξιοποιήσουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν οι ίδιοι στην παραγωγή ραδιοφωνικού προγράμματος, συγκροτημένα και με τη σφραγίδα του εθνικού ραδιοτηλεοπτικού φορέα!
- Για την ορθολογική και συγκροτημένη υλοποίηση της πρότασης, η πιο ρεαλιστική λύση θα ήταν η δημιουργία ενός ανεξάρτητου φορέα μέσω προγραμματικής σύμβασης μεταξύ της ΕΡΤ και εταίρων που μπορούν και έχουν τη δυνατότητα να λειτουργήσουν ένα τέτοιο σχήμα. Το Ιόνιο Πανεπιστήμιο κεντρικά, η Αυτοδιοίκηση α' ή β' βαθμού, το Επιμελητήριο, το ΤΕΕ αποτελούν φορείς που δυνητικά μπορούν να συμπράξουν σε μια τέτοια δράση.

4.1 Προϋποθέσεις

Στη μελέτη των προτάσεων ανάδειξης του χώρου και λειτουργίας του ως θεματικού πολιτιστικού χώρου, θα πρέπει να ληφθούν συγκεκριμένοι περιορισμοί. Κυριότερος είναι αυτός που προκύπτει από το συγκριτικό του πλεονέκτημα, τη λειτουργία του πομπού των μεσαίων. Για την τροφοδότησή του λειτουργεί γραμμή υψηλής τάσης 50.000 βόλτ που τον καθιστά μια βιομηχανική εγκατάσταση ιδιαίτερα επικίνδυνη έναντι οποιασδήποτε απροσεξίας.

Η πρόσβαση στον πομπό θα πρέπει να είναι είτε περιορισμένη είτε απαγορευμένη. Το ίδιο συμβαίνει και με την πίσω πλευρά του κτιριακού συγκροτήματος εξαιτίας της ύπαρξης του πλέγματος καλωδίων που μεταφέρουν τη συγκεκριμένη τάση στις κεραίες.

Η ύπαρξη εξειδικευμένου προσωπικού δεν θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη αφού οι τελευταίοι καταρτισμένοι τεχνικοί συνταξιοδοτούνται την επόμενη τριετία χωρίς να

έχει προβλεφθεί η αντικατάστασή τους. Αναγκαιότητα που δεν μπορεί να καλύψει η ελεύθερη αγορά, εξαιτίας ακριβώς της μοναδικότητας των μηχανημάτων.

Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί και στην προστασία του ίδιου του αρχείου της ΕΡΤ Κέρκυρας αφού η απλή καταλογογράφηση του, δεν συνιστά εμπόδιο στη φθορά ή αφαίρεση υλικού. Η τεκμηρίωσή του με ακαδημαϊκά εργαλεία και η ψηφιοποίησή του θα το καταστήσουν ασφαλές και ταυτόχρονα προσβάσιμο στην επιστημονική κοινότητα αλλά και το κοινό.

5. Συμπεράσματα

Οι νέες τεχνολογίες και τα νέα μέσα που έχουν αναπτυχθεί από τον προηγούμενο αιώνα και συνεχώς εξελίσσονται στη διαμόρφωση της ενημέρωσης, ψυχαγωγίας και πολιτισμικής διάρθρωσης της κοινωνίας, παράγουν αρχειακό υλικό, σαφώς διαφορετικό από την κλασσική μορφή των προηγούμενων αιώνων. Οι ραδιοηλεκτρονικοί οργανισμοί παγκοσμίως έχουν σώσει ένα μεγάλο μέρος της πολιτιστικής ιστορίας των δύο τελευταίων αιώνων καταγεγραμμένο στα αρχεία αυτά.

Το αρχείο της ΕΡΤ αποτελεί μοναδική οπτικοακουστική κληρονομιά για τους Έλληνες η οποία θα πρέπει να φυλαχθεί, να διασωθεί, να αξιοποιηθεί μέσω της επιστημονικής τεκμηρίωσης και τελικά να δοθεί προς χρήση στους ερευνητές και το ευρύ κοινό. Η ψηφιοποίηση ενός μεγάλου μέρους του αρχείου της ΕΡΤ συνεχίζεται καθημερινά και αυτό αποτελεί θετική εξέλιξη προς την κατεύθυνση αυτή.

Αντίστοιχα σημαντικό αλλά δυστυχώς αναξιοποίητο, παραμένει το αρχείο της ΕΡΤ Κέρκυρας. Με μοναδικό ενημερωτικό, ψυχαγωγικό και λαογραφικό υλικό από τη δεκαετία του 1950 έως τις ημέρες μας, μπορεί και πρέπει να τύχει της προσοχής της τοπικής κοινότητας. Το Ιόνιο Πανεπιστήμιο με τα αλληλένδετα επιστημονικά αντικείμενα που το χαρακτηρίζουν, θα πρέπει να εμπλακεί στη διαδικασία τεκμηρίωσης και αξιοποίησης του αρχείου, προφυλάσσοντάς το από το χρόνο και τις ρευστές εξελίξεις στο χώρο της ενημέρωσης.

Ο Σταθμός Κέρκυρας της ΕΡΤ αποτελεί ταυτόχρονα τμήμα της ιστορίας του ραδιοφώνου στη χώρα μας. Διαθέτει σε λειτουργία έναν από τους ελάχιστους πομπούς μεσαίων κυμάτων της χώρας, καλύπτοντας τις ανάγκες ενημέρωσης και πολιτιστικής θωράκισης μιας ευαίσθητης περιοχής της χώρας μας. Η πορεία του στο χρόνο και την τοπική κοινωνία, τον έχει εντάξει στην κοινή πολιτιστική μνήμη,

δημιουργώντας το υπόβαθρο για την ανάδειξή του σε πολιτιστική μονάδα ζώσας ραδιοφωνικής κληρονομιάς. Η σύμπραξη φορέων της τοπικής κοινωνίας με την ΕΡΤ, μπορεί να δημιουργήσει το πλαίσιο εκείνο που θα διασώσει και θα αναδείξει τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα: ξεχωριστή πορεία στο χρόνο, μοναδικό μηχανολογικό και αρχαιικό υλικό, λειτουργούσα κάλυψη ενημερωτικών και πολιτιστικών αναγκών. Η προσοχή που θα πρέπει να δοθεί στη χρήση των εγκαταστάσεών του, δεν αποτελεί αποτρεπτικό παράγοντα των παραπάνω αλλά συγκριτικό πλεονέκτημα μέσω της λειτουργικότητάς του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αθανασόπουλος, Κ. (1991) *Η δημοσιότητα, δ' έκδοση*, Αθήνα
- Βερνίνος, Ν. κ.α. (2005). *Πολιτιστικές Βιομηχανίες, διαδικασίες, υπηρεσίες και αγαθά*, Εκδόσεις Κρητική
- Γκαντζιάς, Γ. (2007). *Ο Πολιτισμός στην Ψηφιο-Επικοινωνιακή Παγκοσμιοποίηση: Πολιτιστικές δραστηριότητες, Γενικό (Δημόσιο) Συμφέρον και Νέες Τεχνολογίες, Εισήγηση στο 13ο Συνέδριο Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών*: Θεσσαλονίκη
- Γκαντζιάς, Γ. (2010), *Πολιτιστική Πολιτική, Χορηγία και Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη*, Παπασωτηρίου: Αθήνα
- *Ελληνική Ραδιοφωνία*, (1952) Εκδόσεις Ράδιο Καραγιάννη: Αθήνα
- Καστόρας, Σ. (2002) *Πολιτιστική Επικοινωνία, Τόμος Α', Αρχές και μέθοδοι επικοινωνίας*, Πάτρα: ΕΑΠ.
- Λάββας, Γ. (2010). *Ζητήματα πολιτιστικής Διαχείρισης*, Μέλισσα
- Μαχαίρας, Γ., (1996). *Βιομηχανική Αρχαιολογία: η άλλη Αρχαιολογία. περιοδικό Αρχαιολογία, τεύχος 18.*
- Μπιτσάνη, Ευγ. (2008) *Πολιτιστικές δραστηριότητες και περιφερειακή ανάπτυξη στην κοινωνία των πληροφοριών και της γνώσης, στο ΕΔΥ Πολιτιστική διαχείριση και πολιτική στην εποχή της κοινωνίας των πληροφοριών και της γνώσης*, Πάτρα: ΕΑΠ
- Τσαγκαράκης, Κ., (2010). *Η αναγέννηση των γιγάντων: ζητήματα επανάχρησης και αξιοποίησης της βιομηχανικής κληρονομιάς. Μελέτη της περίπτωσης της οδού Πειραιώς*, Αθήνα: s.n.
- Χαιρετάκης, Μ. (2015) *Η ραδιοφωνία στην Ελλάδα 1930 – 1950*, Εκδόσεις 105,5 Στο Κόκκινο: Αθήνα
- Adorno & Horkheimer (1984) «Η βιομηχανία της κουλτούρας: Ο διαφωτισμός ως εξαπάτηση των μαζών» στο Αντόρνο κ.α., *Τέχνη και Μαζική Κουλτούρα*, Αθήνα: Ύψιλον
- ICOMOS, (1964). *Η Χάρτα της Βενετίας*, Βενετία

- Pinard, J., (1991). *Η βιομηχανική αρχαιολογία*. σ.λ.:Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς.
- UNESCO, (1994). *Rethinking Development: World Decade for Cultural Development 1988-1997*, UNESCO: Paris.
- <https://archive.ert.gr/> (ανακτήθηκε 3.1.2020)
- <https://www.bbc.co.uk/blogs/aboutthebbc/2011/10/the-new-bbc-archive-centre-at.shtml> (ανακτήθηκε 15.1.2020)
- <http://www.teche.rai.it/canale/rai/> (ανακτήθηκε 15.1.2020)

Επίσης ελήφθησαν σημειώσεις από το ημερολόγιο του αείμνηστου Φάνη Χατζάβαλου, εκ των πρώτων τεχνικών του σταθμού Κέρκυρας της Ελληνικής Ραδιοφωνίας.